

ppaus. eius muniamur p̄icis. p. **S**o
Familiā tuā q̄s dñe **laſtice iūg.** orō
utē ſcolafice iūgata in tressione p̄
iace respice. ut ſicut ad ip̄is p̄ies ad op̄
iicendū qđ rupunt ymberē celē deſq̄
lē feciſſi: ita ſuppliſcōibz eius ariditate
iūi cordis ſupne dignis ḡēnac pſumē
Suſa p̄ q̄s dñe obliorē ſcē iūg. **S**c̄. p.
utē ſcolafice minū oblatum: quod p̄
aſſequi nō ualeat: eundē ſufficiens
mitis laſtice p̄piciens. p. **apl.** **Q**uios cele
bi dñm reſectōne ſaciuli: utē ſcolafice
iūgī mitis ac mitis exi p̄piciatus ad
valentia regre de vno mīrē. **T**uſib. p.
Op̄ ſemp̄ne dñs q̄m **Juliane iūg.** orō.
ſua mīdi eligis urſaria queſi
tundas. da nō in ſeſtūtate ſcē mī
Juliane erga uaduocatę gaude. ut potē

I.
4439.
Incunab.

Thomas de Kempis

De imitatione Christi cum (Joh. Gersonis)
tractatu de meditatione cordis.

Argent. 1487. 4° |:28. ffflau:|

pft qd nqfllm

E. S.

1885

Mr. Babb gradd (27/n 85 8373)

Dated at $\frac{43}{19}$ 6

Tabula

Tabule capituloꝝ in libros sequentes

Capitula libri primiti

De imitacione Christi et de temptu omnium vanitatuum mundi Capitulū primū	folio. i.
De humili sentire suū p̄suis ca. ii.	i
De doctrina veritatis ca. iii.	ii
De prudentia in agēdis ca. iiii.	ii
Delectōe sanctarū scripturarū ca. v.	iiii
De inordinatis affectōibus ca. vi.	iiii
Devana spe et elatōe fugienda ca. viii.	iiii
Decauenda nimia familiaritate ca. viii.	iiii
De obedientia et subiectōe ca. ix.	iiii
De cauenda supfluitate verboꝝ ca. x.	iiii
De pace acquirēda et zelo pficiēdi cap. xi	iiii
De utilitate aduersitatis ca. xii.	v
De temptatōibus resistendis ca. xiii.	v
De temerario iudicio vitando ca. xiiii.	vi
De opib⁹ ex charitate factis ca. xv.	vii
De sufferētia defectuꝝ aliorū ca. xvi.	vii
De monastica vita cap. xvii.	vii
De exemplis sanctorū patrū ca. xviii.	vii
De exercitiis boni religiosi ca. xix.	vii
De amore solitudinis et silentiū ca. xx.	ix
De compunctōe cordis ca. xxi.	xi
De consideratōe hūane miserie ca. xxii.	xi
De meditatōe mortis ca. xxiii.	xii
De iudicio et penitēcē peccatorū ca. xxiiii.	xii
Deseruenti emēdatōe totius vite nre c. xxv.	xv.

Capitula secundi libri

De interna pueratione ca. i.	xxi
De hūili submissiōe sub p̄lati regimē ca. ii.	xxii

Conij ad S. Lambertum.

Tabula

De bono pacifico hoīe. ca. iii.	xxvij
De pura mēte ⁊ simplici intētōe. c.iiij.	xxvij
De ppria consideratōe ca.v.	xxvij.
De leticia bone p̄scientie ca. vi.	xix
De amore ihu sup omnia cap. viij.	xix
De familiari amicicia ihu c.vij.	xx
De carētia omnis solacij ca. ix.	xx
De ētitudine p̄ gratia dei ca.x.	xxvij
De paucitate amatoꝝ crucis ihu ca. xi.	xxvij
De regia via sancte crucis ca.xij.	xxvij.

Lapitula libri tertii

De interna locutōe xp̄i ad alia fidelē cap.i.	xxx.
D, vītas int̄ loq̄ sine strepitu vboꝝ ca.ii.	xxv
D, verba dei cum humilitate sunt audiēda ⁊ q̄ ml̄ti ea nō p̄dérāt cap. iij.	xxvi
Oratio ad iplorādū deuotōis grāz ca.iiij.	xxvij
D, in vītate ⁊ humilitate corā deo p̄uersanduz est. cap.v.	xxvij.
De mirabili effectu diuini amoris ca. vi.	xxvij
De p̄batōe veri amoris ca.vij.	xxix
De occlētāda grā sub hūilitat̄ custodia c.vij.	xxix
De vili estimatōe suijp̄i i ocul̄ dei c. ix.	xxix
D, omnia ad deū sicut ad finē vltimū sunt referen- da. cap.x.	xxxi
D, spreto mūdo dulce est fuire deo ca.xi.	xxxi
D, desideria cordis examināda sunt ⁊ moderanda cap.xij.	xxvij
De informatōe patiētie ⁊ luctamīce aduersus p̄- p̄sentias cap.xij.	xxvij
De obedientia hūillis subditi ad exempluz ihu xp̄i. cap.xij.	xxvij
De occultis dei iudicj̄s cōsiderādis ne extollamur in bonis cap.xv.	xxvij

Tabula

- Qualiter standū sit ac dicendū in omni re desidera
bili cap. xvi. folio xxxvij.
- Orō p bīn placito dei pficiēdo ca. xvij. xxxvij.
- Q, vez solaciū i solo deo ē qrendū ca. xvij. xxxv
- Q, ois solicitude in deo ponēda ē ca. xix. xxxv
- Q, tēpales miserie xpī exemplo equanimiter sunt
ferende cap. xx. xxxv
- De tolerātia iniuriarū: t quis verus patiēs pbetur
cap. xi. xxxvi.
- De confessiōe pprie infirmitatis: et huius vite mi-
serijs cap. xii. xxxvij.
- Q, in deo sup omnia bona t dona reqescendum est
cap. xiii. xxxvij.
- De recordatione beneficiorum dei multiplicium.
cap. xiv. xxxvij.
- De q̄ttuor magnā importātib⁹ pacē c. xxv. xxxix
- Oratio ū cogitatōes malas ca. xxvi. xxxix
- Orō p illuminatōe mēt⁹ deuotissima c. xxvij. xxxix
- De euitatōne curiose inquisitōis sup alterius vita
cap. xxvij. xl
- In quibus firma pax cordis et verus pfectus con-
sistit. cap. xxix. xl.
- De eminētia libere mentis: t q̄ supplex oratio ma-
gis meref q̄ lectio ca. xxx. xli
- Q, priuatus amor a summo bono maxime retar-
dat. cap. xxxi. xli
- Oratio pro purgatōne cordis: et celesti sapientia.
cap. xxxij. xliij
- Q̄ otra linguis obtrectator⁹ cap. xxxij. xliij
- Qualiter instantē tribulatōe deus inuocandus est
t benedicendus cap. xxxij. xliij
- De diuino petendo auxilio: t cōfidentia recuperan
de gratie cap. xxxv. xliij
- De neglectu omnis creature vt creator possit inue-

Tabula

- mīri cap. xxxvi plūj
De abnegatiōe sui : et abdicatōe omnis cupiditatis
capi. xxvij xlūj
De instabilitate cordis et de intentōe finali ad deūz
habenda cap. xxviii. xlv
D, amanti sapit deus super omnia et in omnibus
cap. xxxix xlv
D, nō ē securitas a tēptatōe i hac vita c. xl. xlvi
Lōtra vana hoīm iudicia ca. xli xlvi
De pura et integra resignatōe sui ad obtinendā cor
dis libertatē ca. xlj. xlviij
De bono regimine in externis : et recursu ad deūz in
piculis ca. xliiij xlviij
D, hō nō sit importun⁹ i negocījs ca. xluij xlviij
D, homo nihil boni ex se habet : et de nullo gloriari
potest cap. xlv. xlviij
De tēptu oīs tpalis honoris cap. xlvi xlviij
D, pac nō est ponēda i hoīb⁹ cap. xlviij xlviij
Lōtra vana et leculare sciētiā ca. xlviij xlvi
De nō attrahēdo sibi res exteriores ca. xlj l.
D, non omnibus est credendū : et de facilī lapsu ver
borum cap. l. l.
De confidentia i deo habēda quando insurgunt
verboz iacula cap. li. li
D, oīa grānia p eterna vita sunt tolerāda c. lij. li
De die eternitatis et h⁹ vite angustījs ca. lij lij
De desiderio eterne vite : et quāta sint certantib⁹ bo
na pmissa ca. liiij. liiij
Dualiter homo desolatus debeat in manus dei se
offerre ca. lv. liiij
D, humilib⁹ iñsistendū est opibus cum deficitur
a summis ca. lvi. lv
D, homo nō reputet se consolatōe dignum sed ma
gis verberibus reum ca. lvij lvi

Liber primus Foliū I.

Incipit liber primus fratris Thome de Kēpis,
canonici regularis ordinis sancti Augu. De imita-
tione xp̄i et de p̄temptu omniū vanitatum mundi.

Capitulum primum

Si sequitur me

non ambulat in tenebris sed habe-
bit lumen vite dicit dñs. Nec sancta
yb̄a xp̄i quibus amonemur quatenus
vitā eius et mores imitemur si veli-
mus veraciter illuminari: et ab omni
teceritate cordis liberari. **S**ummū igit̄ studiū nost̄p
sit in vita ihu xp̄i meditari. **D**octrina xp̄i om̄es do-
ctrinas sc̄tōꝝ p̄cellit. et q̄ spiritū xp̄i haberet: abscon-
ditū ibi manna inueniret. **S**ed p̄tingit q̄ multi ex-
frequēti auditu euāgeliū paruū desideriū sentiūt qz
spiritū xp̄i nō habent. **Q**ui aut̄ vult plene et sapide
xp̄i yb̄a intelligere oport̄ vt totam vitā suā illi stu-
deat cōformare. **N**uid p̄dest tibi alta de trinitate di-
sputare si careas humilitate vnde displices trinita-
ti: **V**ere alta yb̄a nō faciūt sanctū et iustū: s̄ virtuos
sa vita efficit deo charū. **O**pto magis sentire p̄pun-
ctionē: q̄ scire eius diffinitōem. **S**i scires totā bib-
liam mentisēs: et omniū philosophorū dicta: qd to-
tum pdesset sine charitate dei et ḡtia: **V**anitas va-
nitatū et omnia vanitas: p̄ter amare deū et illi soli ser-
uire. **I**sta est summa sapiētia p̄ cōtemptū mundi tē-
dere ad celestia regna. **V**anitas igit̄ est diuitias per-
rituras querere et in illis sperare. **V**anitas quoq; ē
honores ambire et in altū se extollere. **V**anitas ē car-
nis desideria sequi. et illud desiderare vnde postmo-
dū grauiter oportet puniri. **V**anitas est longā vitā
optare: et de bona vita parū curare. **V**anitas est p̄n-
tem vitā solū attendere: et que futura sunt nō preui-

b

Liber primus

dere. **V**anitas est diligere qđ cū om̄i celeritate trāsit: et illuc n̄ festinare vbi sempiternū gaudiū manz. **D**emēto illi⁹ freqnter puerbū: qz nō satiat̄ oculus vīsu: nec auris implet̄ auditū. **H**tude ḡ cor tuū ab amore vīsibiliū abstrahere: et ad inuisibilia te trās ferre. **N**ā seqntes suā sensualitatē maculat̄ psciam: et pdunt dei grām.

De humili sentire suūpī⁹ **L**ap. ii.

Dnis hō naturaliter scire desiderat: s̄c
o sciētia sine timore dei qđ importat. **D**e
līor est pfecto humili rustic⁹ q̄ deo seruit
q̄ supb̄ ph̄s q̄ se neglecto cursuz celi psciderat. **Q**ui
bñ scīpm̄ zgscit sibi pī vilescit: nec laudib̄ delectat̄
hūanis. **S**i scirē oīa q̄ in m̄dō sunt et nō essem i cha
ritate: qđ me iuuaret corā deo q̄ me iudicatur⁹ ē ex
facto: **Q**ui esce a nimio sciēdi desiderio: qz maḡ ibi
iūuenit distractio et dceptio. **S**cītēs libēter volūt
videri et sapiētes dici. **M**ulta ḡ sunt q̄ scire paꝝ vel
nihil aie psunt. **E**t valde insipiēs est q̄ alijs intēdit
q̄ his q̄ salutē sue deseruit. **M**ulta v̄ba nō satiat̄
aīaz: s̄c bona vita refrigerat mentē: et pura pscia ma
gnā p̄stat ad deū pscidētiā. **Q**uāto pl⁹ et meli⁹ scis tā
to ḡui⁹ inde iudicaber⁹ nisi sancti⁹ vixer⁹. **N**oli ḡ ex
tolli de vlla arte v̄l'scia: s̄c poti⁹ time d̄ data tibi no
ticia. **S**i tibi videſ q̄ multa scis et sat̄ bñ intelligis
scito tñ qz sunt multo pl̄a q̄ nescis. **N**oli altū sape
s̄c ignoratiā tuā magis fatere. **Q**uid vis te alicui p̄
ferre cū plures doctiores te inueniant̄: et maḡ in le
ge piti. **S**i vis vtiliter aliqd scire et discere ama ne
sciri et p̄ nihilō r̄putari. **N**ec ē altissima et vtilissima
lectio suūpī⁹ v̄a cognitio et d̄spectio. d̄ scīpo nihil te
nere et de alijs sp̄ bñ et alte sentire: maḡ sapia est et p̄
fectio. **S**i videris aliquē apte peccare vel aliq̄ ḡua
ppetrare: nō debes te tñ meliore estimare. qz nescis
qđiu possis in bono stare. **N**ēs fragiles sumus: sed
tu neminē fragiliorē teipo tenebis.

Folium

II

De doctrina veritatis Cap. iij.

Elit quē vitas p se docz nō p figuraz et
f voces trāsentes sed sicuti se hz. H̄ra op̄i
nio z n̄r sensus sepe nos fallit z modicuz
vidz. **N**uid pdest maḡ cauillatio de occultz z obscu
ris rebz de qbz nec arguemur i indicio qr ignorauis
mus. **B**radis insipietia q neglectz utilibz z necessa
rijs vltro intēdim⁹ curios⁹ z dānosis. **O**cl̄os h̄ntes
nō videm⁹. **E**t qd cure nob̄ generibz z sp̄ebz. **C**ui
eternū ybū loqt a multis opinionibz expedit. **E**x v/
no ybo oia z vnū loquunt oia. **E**t h̄ est principiuz
qd z loqtur nobis. **N**emo sine illo intelligit aut re
c̄te iudicat. **C**ui oia vnum sunt z oia ad vnū trahit
z oia i uno vidz. pt stabil corde esse z in deo pacific⁹
pmanere. **V**itas de⁹ fac me vnū tecū i charitate p
petua. **T**cedet me sepe multa legere z audire. **I**n teē
totū qd volo z desidero. **T**aceat oēs doctores. sileat
vnūuerse creature in aspectu tuo. tu mihi loqre sol⁹.
Quāto aliqs mag⁹ vnit⁹ sibi z inter⁹ simplificat⁹
fuerit: tāto pl̄a z altiora sine labore intelligit: qr de
sup lumē intelligētie accipit. **P**ur⁹ simplex z stabil
sp̄us i multis opibz nō dissipat: qr oia ad dei honore
opat: z i se ociosus ab omni ppria exq̄sitō eē nitit.
Quis te mag⁹ ipedit z molestat q̄s tua imortificata
affectio cordis. **B**on⁹ z deuot⁹ hō opa sua pri⁹ int⁹
disponit q̄ foris agere dz. **A**lec illa trahit eū ad desi
deria viciose incliatōis: s̄z ip̄e inflcit ea ad arbitriū
recterōis. **Q**uis hz fortis certamē q̄s q̄ nitit vīcere
seipm: **E**t h̄ dberz eē negociū n̄rm: vīcere vīcē seipz:
z q̄tidie seipo fortiorē fieri: atqz i meli⁹ aliquid pficere
Dis pfectio i hac vita qndā ipfectōz sibi hz ānerā: z
ois speculatio n̄ra qdā caligie nō caret. **H**ūl tui co
gnitō certor via ē ad deū q̄s pfude scie inq̄sitō. **H**ō ē
clpāda scia aut qlibz simplex rei noticia q̄ bōa ēi se
p̄siderata z a dō ordīata s̄z p̄ferēda ē sp̄ bona cōscia
b. z

Libet prius

et virtuosa vita. Quia vero plures magis studet sci-
re quod bene vivere: ideo sepe errat: et pene nullum vel mo-
dicum fructum ferunt. Si tantum adhiberet diligentiā ad
extirpanda vicia et virtutes inferendas: sicuti ad mo-
nandas questiones non fieret tanta mala et scandala in po-
pulo: nec tanta dissolutio in cenobij. Certe aduenie-
te die iudicij non quereret a nobis quod legimus: sed quod
secimus. nec quod bene diximus sed quod religiose viximus.
Dic mihi ubi sunt modo oes illi domini et magistri quos
bene nouisti dum adhuc vivieret et in studijs florenter
Vnde eorum probendas alii possidet: et nescio utrum de eis re-
cogitat. In vita sua aliquid videbant: et modo de illis
racetur. Quod cito transiit gloria mundi. Utinam vita eo-
rum scientie ipos concordasset: tunc bene studuisse et le-
gissent. quod multi peunt per vanam scientiam in hoc seculo
qui parum curant de dei seruicio. Et quia magis eligunt
magni esse quod humiles: ideo evanescunt in cogitationibus
suis. Vlere magnus est qui magnam habet charitatem
Vlere magnus est qui in se parvus est: et per nihil omnem
culmen honoris dicit. Vlere prudens est qui omnia ter-
rena arbitrat ut stercora ut Christum lucifaciat. et quem bene
doctus est qui dei voluntate facit: et suam voluntatem
relinquit.

De prudentia in agendis

Capitulum quartum

Non est credendum omni propheta nec instinctui
sed caute et loganimiter res est secundum deum pos-
terada. Prohdolor sepe malum facilius quod
bonum dealio creditur et dicitur. ita infirmi sumus.
Hed pfecti viri non facile credunt omni enarrati. quod sci-
unt infirmitatem humanam ad malum periculum et in verbis
satis labile. Magna sapientia est non esse precipite in
agendis. nec pertinaciter in propriis sensibus stare. Ad
hac etiam pertinet non quibuslibet hominibus verbis credere
nec audita vel credita moras ad aliorum aures effundere

Folium

III

Cū sapiēte & p̄sciētioso viro p̄siliū habe & q̄re poti⁹
a meliori instrui q̄ tuas adiuūtōes seq. **Bona vi-**
ta facit hoīem sapientē fm̄ deū & exptuz in multis.
Quāto q̄s in se humilior fuerit & deo subiectior: tā
to in omnibz erit sapiētior & pacatior

De lectōe sanctar̄ scripturaz **La.** v.

v **E**ritis est in scripturis sanctis q̄renda:
nō eloquētia. **D**is scriptura sacra eo spū
dʒ legi q̄ facta ē. **N**uerere poti⁹ debemus
vtilitatē in scripturz q̄ subtilitatē fm̄ōis. **I**ta libē-
ter deuotos & simplices libros legere debem⁹ sicut
altos & pfundos. **N**ō te offēdat auctoritas scribēt̄
vtrū pue vel magne litterature fuerit: sed amor pu-
re veritatis te trahat ad legendū. **N**on q̄ras q̄s hoc
dixerit: sed qđ dīcat attēde. **D**oies trāseunt: s̄z veri-
tas dñi manet in eternū. **S**ine psonar̄ acceptōe va-
riis modis loqtur nobis de⁹. **L**uriositas n̄rā sepe
nos impedit in lectōe scripturaz: cū volum⁹ intel-
ligere & discutere. vbi simpliciter eslet trāseūdū. **S**i
vis pfectū haurire. lege hūiliter simpliciter & fideli-
ter. nec vñq̄s velis habere nomē scientie. **I**nterroga
libenter: & audi tacēs v̄ba sanctorū: nec displiceant
tibi parabole senioz: sine causa enim nō pferūtur.

De inordinatis affectiōibus **La**p. vi.

q **V**lādocūq̄s hō aliqd inordinate appetit
statim in se inqetus fit. **S**up̄o & auarus
nunq̄s q̄escūt. **P**aup̄ & hūilis spū in mul-
titudine pacis quersat. **H**ō q̄ necdū pfecte i se mor-
tu⁹ est: cito tēptat et vincit in pnis & vilibus rebus.
Infirm⁹ spū & quodām odo adhuc carnal' & ad sen-
b 2

Liber primus

sibilia inclinatus: difficulter se p̄t a terrenis desideriis ex toto abstrahere: et iō sepe habet tristiciā cū se subtrahit. leuiter etiā indignat si q̄s ei resistit. Si aut̄ p̄secut̄ fuerit qd̄ p̄cupiscit: statim et reatu p̄sciētie ḡuat: qz secut̄ est passionē suaz: q̄ nihil iuuat ad pacē quā q̄sunt Resistēdo igit̄ passiōib⁹ iuenit vera pax cordis. nō aut̄ seruēdo eis. Nō est ḡ pax i corde hoīs carnalis. nō in homine exteriorib⁹ dedito. sed in feruido et spirituali.

De vana spe et elatōe fugiēda Cap. vii

v An⁹ est q̄ spem suā ponit in hoīb⁹ aut in creaturis. Nō te pudeat alijs fuisse amo re ihu xp̄i: et paupem in h seculo videri. Nō stes sup̄ teipm sed in deo spem tuā p̄stitue. Fac qd̄ in te est: et de⁹ aderit bone voluntati tue. Nō cōfidas i tua sciētia: v̄l cuiusq̄ astutia viuet̄: sed maḡ in dei gratia q̄ adiuuat hūiles: et de se p̄sumētes humiliat. Ne gloriis in diuitijs si afflunt: nec i amicis qz potētes sunt s̄z in deo q̄ oīa p̄stat: et seipm sup̄ oīa dare desiderat. Nō te extollas d̄ magnitudie v̄l pulcritudine corporis: q̄ modica infirmitate corrūpiſ et defedat. Nō placeas tibyp̄i de habilitate aut inge nio tuo. ne displiceas deo cuius est totū qdqd̄ boni naturaliter habueris. Nō te reputes alijs meliore: ne forte corā deo deterior habearis: q̄ scit qd̄ est i ho mine. Nō supbias de opib⁹ bonis qz aliter sunt iudicia dei q̄s hoīm: cui sepe displicet qd̄ hoīb⁹ placet. Si aliqd̄ boni habueris crede de alijs meliora: vt hūilitatē p̄serues. Nō nocz si oīb⁹ te supponas: no cet aut̄ plūm̄ si vel vni te p̄ponas. Jugis pax cum hūili. in corde aut̄ supbi zel⁹ et indignatio frequens

De cauenda nimia familiaritate Ca. viii

Non omni homini reueles cor tuum: sed cum sapiete et timete deum age causam tuam. Cum inuenis et extraneis raro esto. Cum dimitibus noli blandiri: et coram magnatibus non libenter appareas. Cum humilibus et simplicibus: cum deuotis et morigeratis sociare: et quod edificatois sunt tracta. Non sis familiaris alicui mulieris sed in communione oes bonas mulieres deo commendatae. Soli deo et angelis opta familiaris esse: et hominum noticiam deuita. Charitas habenda est ad oes: sed familiaritas non expedit. Numquid accidit ut persona ignota ex bona fama luceat: cuius presentia oculos intuetur obscurat. Putamus aliquem alijs placere ex punitio nostra: et incipimus magis desplicere ex morum improbitate in nobis considerata.

De obediencia et subiectione **Lap. ix.**

Vnde magna est in obediencia stare. sub plato vivere: et sui iuris non esse. Multo tamen est stare in subiectione quam in platura. Multum sunt sub obediencia magis ex necessitate quam ex charitate: et illi pena habent et leviter murmurant: nec libertatem metis acquerunt nisi ex toto corde propter deum se subiungant. Surre hic vel ibi: non inuenies quietem nisi in humili subiectione sub prelati regimine. Imaginatio locorum et mutatio multos fecerit. Verum est quod unusquisque libenter agit per sensu suo: et inclinatur ad eos magis qui secundum sentiunt. Sed si deus est inter nos necesse est ut relinquamus etiam quoadquam nostrum sentire propter bonum pacis. Quis est ita sapiens quod oia ple ne scire potest. Ergo noli nimis in sensu tuo considerare: vel etiam libenter aliorum sensuum audire. Si bonum est tuum sentire et hoc ipsum propter deum dimittis et aliud sequitur magis exinde proficies. Audiri enim sepe securius esse audire et accipere consilium quam dare. Potest enim pertingere ut bonus sit

Liber primus

viniscuiusq; sentire. s; nolle alijs acqescere cū id ra
tio aut causa postulat: signū est supbiez p̄tinacie

De cauēda supfluitate vboꝝ Cap. x.

Aueas tumultū hoīm q̄stū potes. multū
c em̄ impedit tractatus seculariū gestorū
etīā si simplici intentōe p̄ferant. **L**ito em̄
inqnamur vanitate z captiuamur. Velle me pluri
es tacuisse z inter hoīes nō fuisse. **S**z q̄re tā libēter
loqmur et inuicē fabulamur: cū tñ raro sine lesionē
p̄scie ad silentiū redim⁹: **I**deo tā libēter loqmur: q̄
p̄ mutuas locutōes ab inuicē p̄solari q̄rim⁹: z cor di
uerſ cogitatōib⁹ fatigatū optam⁹ releuare. **A**t mul
tū libēter de his q̄ multū diligim⁹ v̄l cupim⁹: vel q̄
nobis ſria ſentim⁹ libet loq z cogitare. **S**z phdo
lor ſepe inaniter z fruſtra. **N**ā hec exterior p̄solatio
interioris z diuine p̄solatōis nō modicū detrimētū
eft. **T**ō vigilandū eft z orādū ne tpus ocioſe trāſeat
Si loq licet z expedit: q̄ edificabiliq; ſunt loquere.
Dalus vſus z negligētia pfect⁹ nr̄i multū facit ad
incuſtodiā oris nr̄i. **I**uuat tñ nō paꝝ ad pfectū ſpi
ritualē deuota ſp̄uſaliū rez collatio. maxime vbi pa
res animo z ſp̄u in deo ſibi ſociant

De pace acqrenda z zelo pfectiēdi La. xi.

Ultā possem⁹ pacē habere. ſi nō velle⁹
m nos cū alioꝝ dictis z factis q̄ ad nr̄am cu
rā nō ſpectant occupare. **D**uoꝝ p̄t ille diu
in pace manere q̄ alienis curis ſe intermiſſet: q̄ occa
ſiones foriſecus q̄rit: q̄ paꝝ vel raro ſe intriſec⁹ co
lit. **B**eatū ſimplices qm̄ multā pacem habebūt.
Duare qdā ſctōꝝ tā pfecti z p̄teplatiū ſuerūt. quia
oīno ſeipos mortificare ab omib⁹ terrenis dſiderijs

studuerūt. et ideo totis medullis cordis dō inherere
atq; libere sibi vacare potuerūt. **N**os qđē nūmū oc-
cupamur ppr̄js passiōib;: et d̄ trāsitorib; nimis sol-
licitamur. **R**aro etiā vnū viciū pfec̄te vīcīm?: et ad q̄
tidianū pfec̄tu nō accēdimur: iō frigidī et tepidi re-
manem?. **S**i essem? nobis p̄pis pfec̄te mortui: et int̄e-
ri? mūme ipli carit̄ tūc possem?: etiā diuīa sape et d̄ ce-
lesti p̄teplatōe aliqd expiri. **A**totū et maximū impe-
dimentum est. quia non sumus a passiōib; et p̄cupi-
scēt̄s liberī: nec pfec̄ta sc̄tōz viā conamur ingredi.
Dñ etiā modicū aduersitat̄ occurrit: nimis cito de-
nūcīm̄r: et ad hūanas p̄solatōes p̄uertim̄r. **S**i ni-
teremur sicut viri fortes stare i p̄lio: pfec̄to auxiliūz
dñi viderem? sup nos de celo. **I**p̄e em certātes et de-
grā sua sperātes pat̄ est adiuuare: q̄ nobis certādi
occasiōes p̄curat ut vīcam?. **S**i tm̄ in istis exterio-
rib; obfūatiōs pfec̄tu religiōis ponim?: cito finē ha-
bebit deuotio nr̄q. **H**z ad radicē securim̄ ponam?
ut purgati a passionib; pacificā mētē possideamus
Si oī anno vnū viciū extirparem?: cito viri pfec̄ti
efficeremur. **H**z mō ecōtrario sepe sentim?: ut meli-
ores et puriores in initio p̄uersiōis nos fuisse inue-
niām?: q̄s post ml̄tos annos pfessiōis. **F**eruor et p̄/
fec̄? nr̄ q̄tidie deberz crescere: hz nūc p magno videſ
si q̄s primi feruoris p̄tē possit retinere. **S**i modicā
violētiā facerem?: in p̄incipio tūc postea cūcta posse-
mus facere cū leuitate et gaudio. **G**raue ē assueta di-
mittere: sed ḡui? est d̄ p̄priā volūtate ire. **H**z si non
vincis parua et leuia: q̄n supabis difficiliora. Refu-
ste in p̄incipio inclinat̄i tue et malā desiste p̄suetu-
dine: ne forte paulatim ad maiore te ducat difficultate.
N si aduerteres q̄stā tibi pacē et alijs leticiā fa-
ceres teip̄m bñ habendo: puto q̄ solicitor esses ad
spiritualem pfec̄tum.

Liber primus

De utilitate aduersitatis Cap. xij.

Dñm est nobis q̄ aliquā habem⁹ aliq̄s ḡuitates ⁊ p̄rietates. q̄ sepe hoīem ad cor
b reuocat q̄ten⁹ se in exilio esse p̄gscat: nec
spem suā in aliq̄ re mūdi ponat. **H**onū est q̄ patia/
mūr q̄nq̄s h̄dictores ⁊ q̄ male ⁊ impfecte de nob̄ sen/
tiā: etiā si bñ agim⁹ ⁊ intēdim⁹. **I**sta sepe iuuāt ad
hūilitatē ⁊ a vana gl̄ia nos defendūt. **T**ūc em̄ meli/
us interiorē testē deū q̄rim⁹ q̄n foris vilipendim⁹
ab hoībx: ⁊ nō bñ nobis credit̄. Ideo deberet se hō
in deo totalē firmare vt nō ess̄ ei nc̄ce mltas p̄sola/
tōes q̄rere. **D**ñ hō bone voluntat̄ tribulaſ v̄l tēptat̄
aut malis cogitatōib⁹ affligit: tūc deū sibi maḡ ne/
cessariū intelligit. sine q̄ nihil boni se posse dphēdit.
Tūc etiā tristat̄ gemit ⁊ orat p̄ miseris q̄s patitur.
Tūc tedet cū diuiti⁹ iuuere: mortē optat iuenire vt
possit dissolui ⁊ cū ip̄o esse. **T**ūc etiā bñ aduertit p̄/
fectā securitatē ⁊ plenā pacē i mūdo nō posse p̄stare.

De tēptatōib⁹ resistēdis Cap. xij.

Vlādiū in mūdo viuum⁹ sine tribulatiōe
q ⁊ tēptatōne esse nō possim⁹. **V**ñ in Job
scriptū est. Tēptatio ē vita hoīs sup ter/
rā. **J**ō vniſq̄s solici⁹ esse deberet cicra tēptatōes
suas ⁊ vigilare in orōib⁹ ne dyabol⁹ locū inueni ret/
decipiēdi q̄ nūq̄s dormitat: s̄ circuuit q̄rēs quē deuo/
ret. **N**emo tā pfectus ē ⁊ sc̄tūs q̄ nō habeat aliquā tē/
ptatōes: ⁊ plene eis carerē nō possim⁹. **S**unt tū tē/
ptatōes homī sepe valde utiles lic̄ moleste sint ⁊ ḡ
ues: q̄ i illis hō hūliaſ purgaſ ⁊ erudit̄. **D**ēs sc̄tū p̄
mltas tribulatōes et tēptatōes trāſierūt ⁊ p̄ficerūt
⁊ q̄ bñ tēptatōes sustinere nequerūt r̄probi facti sūt
⁊ defecerūt: **H**ō est aliq̄s ordo tā sc̄tūs nec loc⁹ tā se/
cretus vbi nō sint tēptatōes v̄l aduersitates. **N**ō ē

hō secur⁹ a tēptatōib⁹ totali⁹ q̄dīu vixerit. q̄ i nob⁹
est vñ tēptamur exq̄ in occupiscētia nati sum⁹. Una
tēptatōe seu tribulatiōe recedēte alia supuenit. ⁊ sp⁹
aliqd ad patiēdū habebim⁹. **N**ā bonū felicitat⁹ n̄rē
p̄didim⁹. **A**lti q̄nūt tēptatōes fugere: ⁊ ḡi⁹ inci-
dūt i eas. **N**ec solā fugā nō possum⁹ vīcere: s̄ p pati-
entia ⁊ verā hūilitatē oīb⁹ hostib⁹ efficimur fortio-
res. **Q**ui tñmodo exteri⁹ dclinat nec radicē euellit
paz pficiet. imo citi⁹ ad eū tēptatōes rediēt ⁊ peius
sentiet. **P**aulatūm ⁊ p patiētā cū lōganimitate do-
iuuāte meli⁹ supab: q̄z cū duricia ⁊ ip̄portunitate p/
pria. **H**epi⁹ accipe p̄siliū in tēptatōe: ⁊ cū tēptato
noli duriter agere: s̄ p̄solatōz ingere sic tibi optares
fieri. **I**nitiū oīm malaz tēptationū incōstātia anū-
mi ⁊ pua ad deū p̄fidētia: qz sic nauis sine gubnacu-
lo hincide a fluctib⁹ impellit: ita hō remissius ⁊ suū
ppositū deserēs varie tēptaſ. **I**gnis pbat ferz: ⁊ tē-
ptatio hoīez iustū. **N**escim⁹ sepe qd possum⁹ s̄ tē-
ptatio apit qd sum⁹. **U**ligilādū ē tñ p̄cipue circa iñi-
tiū tēptatōis qz tūc facili⁹ host⁹ vīciſ si ostiū mētis
nllaten⁹ itrare sūiſ: s̄ extra līmē statim ⁊ pulsauē
rit illi obviaſ. **U**n qdā dixit. **P**rincipijs obsta sero
medicina paf. **L**ū mala p longas pualuere moras.
Nā p̄iō occurrit mēti simplex cogitatio. deinde for-
tis ūmagiatō. postea delectatio ⁊ mot⁹ pū⁹ ⁊ assen-
sio. **S**icq̄ paulatū ingrediſ hostis malign⁹ ex toto
dum illi non resistiſ in p̄cipio. **E**t q̄to diuti⁹ q̄s
ad resistēdū torpuerit tāto i se q̄tidie d̄biliōr fit ⁊ ho-
st⁹ ū en potētior. **Q**uidā i p̄cipio pueriſ ū ūḡi-
ores tēptatōes patiūtūr. qdā aut̄ i fine. qdā vero q̄si
p totā vitā suā male habēt. **N**ōnulli satis leuiter tē-
ptant ſm diuīe ordinatōis sapiaz ⁊ eq̄itatē: q̄ ū statuz
⁊ merita hominū p̄sat. ⁊ cūcta ad electoz ūorū ū-
lute p̄ordinat. **I**deo nō debem⁹ despare cū tempta-

Liber primus

mūr: sed eo seruēti⁹ deū exorare q̄tenus nos ī omni
tribulatōe dignē adiuuare. q̄ vtiq; fm dictū pauli
talē faciet cū tēptatōe puentū vt possimus sustinere
Humiliemus ḡanimas n̄ras sub manu dei in om-
ni temptatōe ⁊ tribulatōe. quia humiles spū salua-
bit ⁊ exaltabit. **I**n tēptationibus ⁊ tribulatōib⁹ p/
batur homo quantū pfecit: et ibi maius meritū exi-
stit: et virtus melius patescit. **N**ec magnū est si hō
deuotus sit ⁊ feruīdus cū grauitatē non sentit: sed si
tpe aduersitatis patiēter se sustinet spes magnipse-
ctus erit. **Q**uidam a magnis tēptatōib⁹ custodiūt
⁊ in p̄uis q̄tidianis sepe vincunt: vt humiliati nū-
q̄ de seip̄is in magnis pfidant q̄ in tā modicis infir-
mantur.

Detemerario iudicio vitādo **L**a. xiiij

Dei p̄m oculos reflecte: ⁊ alioz facta ca-
ueas iudicare. **I**n iudicādo alios homo
frustra laborat: sepius errat ⁊ leuiter pec-
cat. **S**eip̄m vō iudicādo et discutiēdo sp̄ fructuose
laborat. **S**ic nobis res cordi est. sic de ea frequēter
iudicamus. **N**ā vez iudiciū pp̄ter priuatū amorez
faciliter pdimis. si deus semp esset pura intētio n̄ri
desiderij: nō tam faciliter turbaremur p̄ resistentia
sensus nostri. **S**ed sepe aliqd ab intra later: v̄l etiā
ab extra p̄currīt qđ nos etiā p̄iter trahit. **M**ulti oc-
culte seip̄os querūt in reb⁹ quas agūt ⁊ nesciūt. **V**i-
denf etiā in bona pace stare: qñ res p̄ eoꝝ velle fūnt
⁊ sentire. **S**i aut̄ aliter fit qđ cupiunt: cito mouētur
⁊ tristes sūnt. **P**ropter diuersitatē sensuū ⁊ opinio-
nū sat̄ freqnter oriunt dissensiones inter amicos et
ciues: inter religiosos ⁊ duotos. **A**ntiqua cōsuetu-
do difficulter relinqutur ⁊ vltra p̄priū videre nēo li-
bēter ducit. **S**i rōi tue maḡ inniteris vel industrie

q̄ virtuti subiectiue hiesu xp̄i raro et tarde eris hō illuminatus. qz deus vult nos sibi pfecte subiūcet omnē ratōem p inflāmatū amore trāscendere.

De operibus ex charitate factis

Capitulū decimūquintum

Ro nulla re mūdi z p nullius hoīs dilectōe aliqd malū est faciendū: sed p vtilita te indigentis opus bonū aliquā intermit tendū est aut etiā p meliori mutandū. hoc em̄ facto opus bonū nō destruit: sed in melius cōmutat. **S**i ne charitate opus externū nihil pdest: quidqd autē ex charitate agitur qntumcūq̄ etiā parū sit et de spectū totū efficitur fructuosum. **D**agis siquidem deus p̄sat ex quāto quis agit: q̄ quantū quis facit. **M**ultū facit qui multū dilig. **M**ultū facit qui rē bene facit. Bene facit qui magis cōunitati q̄ sue volūtati seruit. **S**epe videtur esse charitas z ē magis carnalitas. qz carinalis inclīatio. ppria volūtas spes retributōis. affectus cōmoditatē raro abesse volūt. **Q**ui veram z pfectā charitatē habet: in nulla re seipm̄ querit: sed dei solūmodo gloriā in omnib⁹ fieri desiderat. **N**ulli etiā inuidet: qz nullū pri uatum gaudū amat. nec in seipso vult gaudere: sed in deo sup omnia bona optat beatificari. **N**emini aliqd boni attribuit: sed totaliter ad deū refert a q̄ fontaliter om̄ia pcedūt: in q̄ finaliter oēs sancti frui biliter quiescunt. **O** qui scintillā haberet vere charitatis: pfecto om̄ia terrena sentiret plena fore vanitatis.

De sufferentia defectū aliorum

Capitulū decimūsextum.

Ule homo in se vel in aliis emēdare non valet deb̄ patienter sustinere donec de aliter ordinet. **L**ogita qz forte sic melius

Liber primus

est p tua pbatōne et patientia. sine qua nō sunt mul-
tū pōderanda merita nra. Debes tñ p talib⁹ impe-
dimētis supplicare: vt de⁹ tibi dignet subuenire et
possis benigne portare. Si quis semel aut bis ad-
monitus non acquiescit noli cum eo contendere:
sed totum deo cōmitte vt fiat voluntas eius ⁊ ho-
nor in omnib⁹ seruis suis. q̄ scit bñ mala in bonum
cōuertere. Stude patiēs esse in tolerādo aliorū de-
fectus ⁊ qualescūq; infirmitates: qr ⁊ tu multa ha-
bes q ab alijs optet tolerari. Si nō potes te tale fa-
cere qle vis: quō poteris aliū habere ad tuū bñpla-
citū: Libēter habem⁹ alios pfectos. ⁊ tñ pprīos nō
emēdam⁹ defectus. Nolumus q alij stricte corrigā-
tur: ⁊ ipi corrigi nolumus. Displicet larga alioz li-
centia: ⁊ tñ nobis nolumus negari qd petim⁹. Ali-
os restrīgi per statuta volum⁹: et ipi nullaten⁹ pati-
mur ampli⁹ cohiberi. Sic ḡ patet q̄ raro primū si-
cut nos ipos pensamus. Si essent omnes pfecti qd
tunc haberem⁹ ab alijs p deo pati: Hic aut̄ de⁹ sic
ordinauit: vt discam⁹ alter alteri⁹ onera portare. qr
nemo sine defectu: nemo sine onere: nemo sibi suffi-
ciēs: nemo sibi satis sapiēs: sed optet nos inuicem
portare. inuicē cōsolari. pariter adiuuare: instruere
⁊ admonere. Quāte aut̄ virtutis qsq; fuerit melius
patet occasione aduersitatis. Occasiones nāq; ho-
minem fragile nō faciunt: sed qlis sit ostendunt.

Demonastica vita

Cap. xvij.

Portet vt discas teipm in multis frāgere
si vis pacē ⁊ cōcordiā cū alijs tenere. Nō
est paruū i monasterijs vel i cōgregatiōe
habitare. ⁊ ibi sine querela cōuersari ⁊ vscq; ad mor-
te fidelis pseuerare. Itūs qdē qui ibi bñ virit: ⁊ fe-
liciter cōsummauit. Si vis debite stare ⁊ pficerete

et aptum p bonis meditationibus insistēdis. **N**a
ximi sanctorū humana cōsortia vbi poterant vita/
bant: et deo in secreto vivere eligebat. **D**ixit quidaꝝ
Nuotiens inter homines fui minor hō redij. **D**oc
quippe sepiꝝ experimur: quādo diu cōfabulamur.
Facilius est omnino tacere q̄z verbo non excedere.
Facilius est domi latere: q̄z foris se posse sufficiēter
custodire. **Q**ui igitur intēdit ad interiora et spiritu
alia punire: oportet eū cum ihu a turba declinare.
Nemo secure appetet nisi qui libēter latet. **N**emo
secure p̄est: nisi qui libenter subest. **N**emo secure p̄/
cipit: nisi qui libenter obedire didicit. **N**emo secu/
re gaudet: nisi qui bone cōscientie testimoniuꝝ ha/
bet. **N**emo secure loquitur nisi qui libenter tacet.
Semp tamen sanctoz securitas plena timoris dei
extitit. **N**ec eo minus solliciti et humiles in se fue/
runt: quia magis virtutibus et gratia emicuerunt.
Prauorū aut̄ securitas ex supbia et p̄sumptōne ori/
tur: et in fine in deceptōne sui vertitur. **N**unq̄z p/
mittas tibi securitatē in hac vita: q̄uis bonus vi/
dearis cenobita: aut deuotus heremita. **H**epe me/
liores in estimatōne hominū grauius p̄clitati sunt
pp̄ter suam nimiā confidentiā. **U**nde multis vt/
liis est ut nō penit̄ tēptatōibus careant: sed sepiꝝ²
impugnētur: ne nimiū securi sint: ne forte in super/
biam eleuētur. ne etiā ad exteriores cōsolatōnes li/
centius declinent. **O** qui nunq̄z transitoriā leticiaꝝ
quereret: qui nūq̄z cū mundo se occuparet: q̄z bona
cōscientiā seruaret. **O** qui omnē vanā solicitudinē
amputaret: et dūtata salutaria ac diuina cogita/
ret. et totā spem suā in deo cōstitueret: q̄z magnā pa/
cē et quietē possideret. **N**emo dign⁹ est celesti con/
solatione nisi diligēter se exercuerit in sancta op̄un/
ctione. **S**i vis cordeten⁹ cōpungi intra cubile tuū

Liber primus

et excludit tumultus mundi. sicut scriptum est. In cubili libri viris opacum. In cella inuenies quod deforis sepius amittes. Cella continuta dulcescit: et male custodita tediū generat. Si in principio conuersio tue bene eam incolueris et custodieris: erit tibi postea dilecta amica et gratissimum solatiū. In silentio et quiete proficit anima deuota: et discit abscondita scripturarum: ibi inuenit fluenta lachrimaz quibus singulis noctibus se lanet et munderet: ut editori suo tanto familiarior fiat quanto longius ab omni seculari tumultu degit. Quid se abstrahit a notis et amicis: appropinquit illi deum cum angelis sanctis. Melius est latere et sui curam agere quam se neglecto signa facere. Laudabile est homini religioso raro foras ire: fugere videri. nolle etiam homines videre. Quid vis videre quod non licet habere: Transitus mundus et concupiscencia eius. Trahunt desideria sensualitatis ad spaciadum: sed cum hora transierit: quod nisi gravitate conscientie et cordis dispersione importas. Tertius exitus triste sepe redditus parit: et letitia vigilie serotina triste mane facit. Hic omne carnale gaudium blandus intrat sed in fine mordet et perimit. Quid potes alibi videre quod hic non vides. Acce celum et terram et omnia elementa. nam ex istis omnia sunt facta. Quid potes alibi videre quod diu per sub sole permanere: credis te forsitan satiaris: sed non poteris pertingere. Si cuncta vides presentia quod esset nisi visio vana. Tertia oculos tuos ad deum in excelsis. et ora per precis tuis et negligentias. Dimitte vana vanis. tu autem intendere illis quod tibi praepedit deus. Claude super te ostium tuum: et voca ad te ihesum dilectum tuum. Mane cum eo in cella: quod non inuenies alibi tantam pacem. Si non exsisteres: nec quicquam de rumoribus audiesses melius in bona pace permanassis. Erque noua delectat aliquando audire: oportet te exinde turbatoz cordis tolerare.

De compunctōne cordis **L**ap. xxi.

Ivis aliquid perficere conserva te in timore dei: et noli esse nimis liber. sed sub disciplina cohibe oes sensus tuos. nec incepit tēradas leticie. **V**a te ad cordis compunctionem: et innuenies deuotōem. Compunctionis multa bona apit: quod disolutio cito perdere consuevit. **M**irum est quod hō possit unquam perfecte letari in hac vita. quod suū exiliū et tam multa pīcula aīe sue considerat et pēsat. Propter levitatem cordis et negligentiam defectuum nostrorū nō sentimus aīe nostre dolores. sed sepe vanē ridemus quoniam merito flere deberemus. Nō est vera libertas nec bona leticia nisi in timore dei cum bona conscientia. **F**elix quod abiūcere potest omne impedimentū distractōis: et ad unionē se redigere sancte compunctionis. **F**elix quod a se abdicat quidquid conscientiam suā maculare potest vel quare. **A**cta viriliter. consuetudo consuetudine vincit. **S**i tu scis homines dimittere ipsi bñ te dimittet tua facta facere. **N**ō attrahas tibi res aliorū: nec te implices causis maiorum. **D**abes sp̄ oculū sup te primū: et admoneas te ipsum specialiter pro omnibus tibi dilectis. **S**i nō habes famam hominum noli ex hoc tristari: sed hoc sit tibi grauere: quod nō habes te satis bene et circumspecte: sicut deceret dei seruum et deuotū religiosum cōuersari. **U**tilis est sepe et securius quod hō nō habeat multas solatiōes in hac vita sicut carnē precipue. tñ quod diuinās nō habemus aut rariū sentimus nos in culpa sumus. quod compunctionem cordis nō quimus: nec vanas et externas solatiōes omnino abiūcimus. **N**on cognosce te indignum diuinā solatōe: sed magis dignū multa tribulatiōe. **N**on hō perfecte est compunctus: tūc quis et amarū est ei totus inuidus. **B**onū hō sufficiētē inuenit materialē docendi et flēdi. **S**ive enim se considerat siue de p̄xio pēsat

Liber primus

scit qz nemo sine tribulatōe hic viuit. Et quanto stric-
ctius se secōsiderat: tāto ampli⁹ dolet. Materie ius-
tī doloris ⁊ interne ⁊ punctōis sunt peccata ⁊ vicia
nra quibus ita inuoluti iacem⁹ vt raro celestia con-
templari valeam⁹. Si freqntius de morte tua qz dō
longitudine vite tue cogitares: nō dubiū qn feruen-
tius te emendares. Si etiā futuras inferni siue pur-
gatoriū penas cordialiter ppenderes credo q liben-
ter labore ⁊ dolore sustineres: ⁊ nihil rigoris formi-
dares. Sz qz ad cor ista nō trāscēunt: ⁊ blādimēta ad
huc amamus ideo frigidī ⁊ valde pigri remanem⁹.
Sepe est inopia spūs vñ tā leuiter conquerit misere-
rū corpus. Ora igit hūliter ad dñm: vt det tibi cō-
punctōis spm: ⁊ dic cuz ppheta. Liba me dñe pane
lachrymaz: ⁊ potū da mihi ī lachrymis ī mensura.

De p̄sideratōe hūane miserie La. xxiiij

Uſer es vbi cūqz fueris ⁊ qcūqz te ſteris:
m nisi ad deū te pueras. Quid turbaris qz
nō succedit tibi ſic vis ⁊ desideras. Quis
est qui habz oia ſim ſuā voluntatē. Nec ego nec tu.
nec aliqz hoīm ſup terrā. Nēo eſt in mūdo ſine aliqz
tribulatōe vel angustia. qz uis rec ſit vel papa. qz eſt
qui meli⁹ habz; vt iqz q. p deo aliquid pati valz. Di-
cūt multi imbecilles ⁊ infirmi. Ecce qz bona vitam
ille hō habet: qz diues: qz potēs: qz excelsus: qz ma-
gnus ⁊ qz pulcer. Sz attēde ad celeſtia bona ⁊ vide-
bis q oia iſta tpalia nulla ſunt: sz valde icerta ⁊ ma-
gis gūatia. qz nunqz ſine ſollicitudine ⁊ timore poſſi-
denſ. nō eſt hoīs felicitas habere tpalia ad abūdan-
tiā: sz ſufficit ei mediocritas. Uere miseria eſt viue-
re ſup terrā. Quāto hō voluerit eſſe ſpūalior: tāto p̄
ſens vita fit ei amarioz. qz ſentit meli⁹: ⁊ vidz clari⁹

humane corruptiōis defectus. **N**ā smedere bibere
vigilare dormire q̄escere laborare: et ceterū necessita-
tib⁹ nature subiacere ve magna miseria ē et afflictio
homini deuoto q̄libēter esset absolut⁹ et liber ab oī
pctō. **W**alde em̄ quāf interior hō necessitatib⁹ cor-
palibus in hoc mūdo. **U**nde pp̄ha deuote rogar q̄
tenus liber ab istis esse valeat dices. **D**e necessitatib⁹
bus meis erue me dñe. **S**z ve nō pgnoscētib⁹ sua z
miseriā: et ampli⁹ ve illis q̄ diligūt hāc miseriā et cor-
ruptibile vitā: **N**ā intātū qdā hāc amplectunt⁹: lic⁹
etia⁹ vir necessaria laborādo aut mēdicādo habeat.
vt si hic possent sp̄ viuere de regno dei nihil curarēt
D insani et infideles corde: q̄ tā pfūde i terris iacent
vt nil nisi carnalia sapiāt. **S**z miseri adhuc i fine ḡ
uiter sentiēt q̄s vile t nihilū erat qd̄ amauerūt. **S**ā/
etiā aut̄ dei et oēs deuoti amici xp̄i nō attēderūt que
carni placuerūt: nec q̄ in h̄ tpe floruerūt: s̄z tota spes
eorū et intētio ad eterna bona anhelabat: ferebat to-
tū desideriū eorū ad māsura et inuisibilitia. ne amore
visibiliū traherent ad infima. **N**oli frater amittere
pſidentiā pficiēdi ad spūnalia: adhuc habes tps et ho-
rā. **Q**uare vis pcrastinare ppositū tuū **S**urge et in
instati incipe et dic. **N**ūc tps ē faciēdi: nūc tps ē pu-
gnādi: nūc tēp⁹ aptū est emēdandi. **D**n̄ male habes
et tribularis tūc tēpus est pmerēdi. **O**ptet te trāsire
p ignē et aquā aīq̄ venias in refrigerium. **N**isi tibi
vīm feceris viciū nō supabis. **Q**uādū istud fragile
corp⁹ gerim⁹ sine pctō esse nō possum⁹: nec sine te-
dio et dolore viuere. **L**ibēter h̄rem⁹ ab om̄i miseria
q̄etē. s̄z q̄ p pctm̄ pdidim⁹ iūnocētiā: amisimus eti-
am vera beatitudinē. **J**o optet nos tenere patiētiaz
et dei expectare misericordiā donec transeat iniqtas
hect̄ mortalitas absorbeat a vita. **Q**uāta fragili-
tas humana q̄ semp pna est ad vicia. **N**odie pſiter⁹

Liber primus

peccata tua: et cras iterū ppetras pfecta. **H**ūc ppo-
nis cauere: et post horam agis q̄si nihil pposuisses.
Derito ergo nosipos h̄iliare possim⁹: nec vñq̄
aliqd magni de nobis sentire. qz tā fragiles et insta-
biles sumus. **C**ito etiā p̄t pdi p negligentiā qd̄ mul-
to labore vir tandem acq̄situ est p grām. **Q**uid fiet d̄
nobis adhuc in fine q̄ te pescim⁹ tā mane. **V**e nobis
si sic volum⁹ decliare ad q̄etē quasi iā pax sit et secu-
ritas: cum necdū appareat vestigiū veresactitatis in
nra puersatōe. **B**ene opus esset q̄ adhuc itez insti-
tueremur tanq̄ boni nouicij ad mores optimos. si
forte spes esset de aliq̄ futura emēdatōe et maiori spi-
rituali pfectu.

De meditatōe mortis

La. xxiiij.

Ande cito erit tecū hoc factū. **V**ide aliter
quō te habeas: hodie hō est et cras nō cō-
paret. **C**ū aut̄ sublatuſ fuerit ab oculis
cito etiā trāſit a mēte. **O** hebetudo et duricia cordis
būani q̄ solū pſentia meditat̄ et futura nō magis p-
uidet. **H**ic te in om̄i facto et cogitatu deberes tene-
re quasi statim esſes moritur⁹. **S**i bonā pſciām ha-
beres nō multū mortē timeres. **M**eli⁹ eſſ p̄cta ca-
uere q̄ mortē fugere. **S**i hodie nō es paratus quō
cras eris: **C**ras est dies incerta: et qd̄ scis si crastinū
habebis. **Q**uid pdest diu viuere qn̄ tā pax emenda-
mur. **A**h lōga vita nō semp emēdat: sed sepe culpas
magis auget. **U**ltinā p vñā diē bñ essem⁹ conuersa-
ti in hoc mūndo. **M**ulti annos pputat puersiois: s̄
sepe paruus est fructus emēdatōis. **S**i formido-
losum est morū: forsitan pculosi⁹ est diutius viuere
Hūs q̄ horā mortis sue sp ante oculos habz: et ad
moriēdū quotidie se disponit. si vidisti aliquī hoiez

mori: cogita qz tū p eandē viam trāsibis. **C**ū ma
ne fuerit: puta te ad vesp̄z nō puenturū: **V**espere
autē facto: mane nō audeas tibi polliceri. **S**p ḡ pa
ratus esto: t taliter viue vt nunq̄ te imparatū mors
inueniat. **M**ulti subito t improuise moriunt̄. nam
hora q̄ nō putatur fili⁹ hoīs ventur⁹ est. **Q**uādo il
la extrema hora venerit: multū aliter sentire incipies
de tota vita tua p̄terita: t valde dolebis q̄tā negli
gens t remissus fuisti: q̄ felix t prudens q̄ talis nūc
nītitur esse in vita q̄lis optat inueniri in morte. **D**a
bit nanq̄ magnā p̄fidentiā feliciter moriēdi pfect⁹
contēptus mūdi: feruēs desideriū in virtutib⁹ pfici
endi. amor discipline. labor penitentie. p̄mptitudo
obediētie: abnegatio sui. t supportatō ciuislib⁹ ad
uersitatis p̄ amore xp̄i. **M**ulta bona potes operari
dū sanus es. sed infirmatus nescio qd poter⁹. **D**au
ci ex infirmitate emendant̄: sic t q̄ multū pegrinant̄
raro sanctificant̄. **N**oli confidere sup amicos t pri
mos: nec in futuris salutē tuā differas. qz citius ob
linisciēt̄ tui hoīes q̄ estimas. **N**eli⁹ est nūc tempe
stine puidere t aliquid boni p̄mittere: q̄ sup aliorū
auxilio sperare. **H**i nō es. p te ipso solicit⁹ modo: q̄s
erit p te solitus in futuro. **N**ūc tpus est valde pre
ciosum: sed phdolor q̄ hoc inutili⁹ expendis. i quo
pmereri vales vñ eternaliter viuas. **V**eniet qñ vñ
diē seu horā p emendatōe desiderabis t nescio an i
petrabis. **A**ya charissime de quāto piculo te pote
ris liberare: de q̄ magno timore eripe: si modo sp̄ ti
moratus fueris t de morte suspect⁹. **S**tude nūc ta
liter viuere: vt in hora mortis valeas poti⁹ gaudere
q̄ timere. **D**isce nūc mori mūdo: vt tūc incipias vi
uere cū xp̄o. **D**isce nūc oīa p̄tenere: vt tūc possis li
bere ad xp̄m pgere. **L**astiga nūc corp⁹ tuū p penitē
tiā: vt tūc valeas certā habere cōfidentiā. **A**b stulte

Liber primus

quid cogitas te diu victus cū nullū dīe habeas se-
cūz. **D**uā mīlti decepti sunt: z īspērare d̄ corpe et tra-
cti. **D**uoties audisti a dicētibz: qz ille gladio cecidit
ille submersus est. ille ab alto ruēs ceruicē fregit. il-
le manducādo obriguit. ille ludēdo finē fecit. aliis
igne. ali⁹ ferro. ali⁹ peste. z ali⁹ latrocinio p̄j̄t. z sic
omniū finis mors est: z vita hoīm tanqz vmbra su-
bito p̄trāsit. **D**nis memorabit̄ tui post mortē z q̄s
orabit p̄ te. **A**ge a genūc charissime qdqd agere po-
tes: qz nescis qñ moriers. nesci etiā qd tibi post mor-
tē sequet̄. **H**ū tps habes ḥgrega tibi diuitias imor-
tales. **P**reter salutē tuā nibil cogites. solū q̄ dei sūt
caires. **F**ac nūc tibi amicos venerādo dei lctōs. z e-
orū act⁹ imitādo: vt cū defeceris ī hac vita illi te reci-
piant in eterna tabnacula. **S**erua te tanqz pegrinū
et hospitē sup terrā: ad quē nihil spectat de mōi ne-
gocys. **S**erua cor libez et ad deū sursum erectū. qz
nō habes hic manēte ciuitatē. **I**lluc preces z gemi-
tus q̄tidianos cū lachrymis dirige: vt spūs tu⁹ me-
reas post mortē ad dñm feliciter trāsire. **Amen.**

De iudicio z penis pctōz

Ap. xliiiij.

Nobis rebz respice finē: z q̄liter aī dūstrictū
iūdicē stabis: cui nihil ē occultū: q̄ muneri-
bus nō placat̄: nec excusatōes recipit: s̄z qd
iustū est iūdicabit̄. **D**iserrime z insipies pctōr qd
r̄ndebis deo: om̄ia mala tua sciēti: q̄ interdū formi-
das vultum hominis irati: **U**lt quid nō preuides
tibi in die iudicij quādo nemo poterit p̄ aliu⁹ excu-
sari vel defendi: sed vnuſquisqz sufficiēs onus erit si
būpsi. **N**unc labor tuus est fructuosus: fletus acce-
ptabilis: gemitus exaudibilis. dolor satisfactorius
et purgatiu⁹s. **D**abet magnū z salubre purgatoriū

patiens homo: qui suscipiēs iniurias plus dolēs de alterius malicia: q̄s de sua iniuria. qui p̄ cōtrariarv tibus sibi libenter orat: et ex corde culpas indulget. qui veniā ab alijs peterenō retardat: qui facilē mi seretur q̄s irascitur. qui sibi p̄ violentiā frequenter facit. et carnem suā omnino spūi subiugare conatur.

Nelius est modo purgare peccata et vicia resecare q̄s in futuro purganda reseruare. **V**tere nos ipos decipimus p̄ inordinatū amorē quē ad carnem habemus. **N**uid aliud ille ignis deuorabit nisi pctā tua. **Q**uanto amplius tibyp̄i nunc parcis et carnē seque ris. tanto durius postea lues: et maiore materialē cōburēdi reseruas. **I**n quib⁹ hō peccauit: in illis grauius puniet. **I**bi accidiosi ardentiō stimulis pungenit. et gulosi ingēti fame ac siti cruciabunt. **I**bi luxuriosi et voluptatū amatores ardentē pice et fetido sulphure profundentur. **E**t sicut furiosi canes p̄ dolo reūnidiosi v lulabūt. **N**ullū viciū erit qđ suū p̄ pri um cruciatū nō habebit. **I**bi supbi om̄i p̄fisiōe replebunt: et auari misfrima egestate artabunt. **I**bi erit una hora quior in pena: q̄s hic cētū anni i amaris sima pñia. **I**bi nulla req̄es est et illa p̄solatio dāna tis. **V**ic tamē interdū cessatur a laborib⁹: atq̄s amicoz fruitur solatijs. **A**sto modo solicitus et dolens p̄ peccatis tuis: vt in die iudicij sis securus cū beatis. **T**unc enim iusti stabunt in magna constantia aduersus eos qui se angustiauerūt et depresserunt. **T**unc stabit ad iudicandū qui modo se subiūcit humiliē iudicij hominū. **T**unc magnā fiduciā habebit pauper et humilis: et pauebit vndiq̄s superbus. **T**unc videbitur sapiens in hoc mundo fuisse qui pro christo didicit stultus et despctus es se. **T**unc placebit omnis tribulatio patienter p̄pessa: **A**t omnis iniquitas oppilabit os suum.

nota

Liber primus

Tunc gaudebit omnis deuotus et merebit omnis ir
religiosus. Tunc plus exultabit caro afflita. q̄ si in
delicis suisset sp̄ nutrita. Tunc splendebit habitus
vilos: et obtenebrescit vestis subtilis. Tunc plus lau
dabitur paupcūlū domiciliū q̄ deauratū palatiūz
Tunc plus innabit cōstans patiētia: q̄ omnis mun
di potētia. Tunc ampli⁹ exaltabit simplex obediē
tia: q̄ omnis secularis astutia. Tunc plus letificabit
pura et bona p̄scientia: q̄ docta philosophia. Tunc
plus ponderabit cōtēptus diuītiarū: q̄ totus the
saurus terrigenarū. Tunc magis consolaberis sup
deuota oratōe: q̄ super delicate p̄mestione. Tunc
potius gaudebis de seruato silētio q̄ de lōga fabu
latione. Tunc plus valebunt sc̄tā opera: q̄ multa
pulcra verba. Tunc plus placebit stricta vita et ar
dua penitētia: q̄ oīs delectatio terrena. Discenunc
in modico pati. vt tunc a prauiorib⁹ valeas liberari
Dic primo p̄ba quid possis pati postea. Si nūc tā
parū nō vales sustinere: quid poteris tūc eterna tor
menta sufferre. Si modo modica passio tā impati
entē efficit: qđ gehēna tūc faciet. Ecce vere nō potes
duo gaudia habere. delectari hic in mūndo: et postea
regnare in celo cū xp̄o. Si usq; in hodiernū diē sp̄
in honorib⁹ et voluptatib⁹ viriſſes: quid totum tibi
p̄fuisset si iam in instāti mori cōtingeret. Dia ḡ va
nitas preter amare deum: et illi soli seruire. Qui em̄
deum ex toto corde amat: nec mortem nec suppliciū
nec iudicium nec infernū metuit: quia p̄fect⁹ amor
securum accessum ad deūz facit. Quem autē adhuc
peccare delectat. non mirum si mortē et iudicium ti
meat. Bonum tamē est: vt si necdum amor a malo
te reuocat: saltem timor gehēnalis coherceat. q̄ ver o
timorē dei postponit diu stare in bono nō valebit.
sed dyaboli laqueos citi⁹ incurret.

De seruēti emēdatōe toti⁹ vītenrē [A. xxv.]

Sto vigilās ⁊ diligēs in dei seruitio: ⁊
cogita freq̄nter ad qđ venisti ⁊ cur seculū
reliq̄sti. **N**onne vt deo viueres ⁊ sp̄nalis
homo fieres: **I**git ad pfectū serueas: qđ mercedē la-
borū tuorū in breui recipies. nec erit tūc amplius ti-
mor aut dolor in finib⁹ tuis. **N**odicū nūc laborab⁹
⁊ magnā reçem: ūmo ppetuā leticiā inuenies. **S**i tu
pmanseris fidelis ⁊ seruid⁹ in agēdo: deus pculdu-
bio erit fidelis ⁊ locuples in retribuēdo. **S**pem bo-
nā retinere debes qđ ad palmā puenies: s̄z securitatē
cape nō optet netorpeas aut elat⁹ fias. **T**u emi qđā
anxius inter metū ⁊ spem freq̄nter fluctuaret ⁊ qđaž
vice merore pfectus in eccl̄ia an qđdam altare se in-
oratōne pstrauisset: hec inter se reuoluit dices. **O** si
scirē qđ adhuc pseueratur⁹ essem: statimqđ audiuit i-
tus diuinū respōsum. **Q**uid si h̄ scires facere yelles
Fac nūc qđ tūc facere yelles ⁊ bñ secur⁹ eris. **H**or
qđ cōsolatus ⁊ pfortat⁹ diuine se cōmisit voluntati.
⁊ cessauit anxia fluctuatio: noluitqđ curiose īuesti-
gare vt sciret qđ sibi essent futura: sed magis studuit in-
quirere qđ esset voluntas dei bñ placēs ⁊ pfecta ad oē
opus bonū inchoandū ⁊ pficiendū. **S**pera in dño
⁊ fac bonitatē ait ppheta: ⁊ inhabita terrā ⁊ pascer⁹
in diuitijs eius. **U**nū est qđ multos a pfectu ⁊ fer-
uenti emendatōne retrahit. horror difficultatis seu
labor certaminis. **A**nnero illi maxime p̄ alijs in
tutibus pficiunt qui ea qđ sibi magis ḡua ⁊ p̄ria sunt
vīrib⁹ vincere nūnt. Nam ibi hō plus pficit et
grām meret ampliore rbi magis seipm vincit ⁊ in
spū mortificat. **S**z non oēs habēt eqđ multū ad vin-
cendū ⁊ moriēdū. Diligēs tñ emulator valetior erit
ad pficiēdū: etiā si plures habeat passiones qđ alijs

Liber primus

bñ morigeratus: min² tñ feruēs ad vñtutes. **D**uo tñ spēaliter ad magnā emēdatōe iuuāt. vīc̄ subtrahe re se violēter ad qđ natura viciose incliat: et feruēter instare p bono q̄ ampli² q̄s indiget. **I**lla etiā studeas maḡ cauere et vīcere q̄ tibi freqnti² i alijs displi cent. **U**biq; pfectū tuū capias: vt si bona exēpla vi deas v̄l audias. ad imitādū accēdaris: **S**i qđ autē rep̄hēsibile p̄sideraueris caue ne idē facias: aut si ali qñ fecisti citi² emēdare te studeas. **H**ic ocul² tuus alios p̄siderat: sic iterū ab alijs notaris. **N**uā iocū dū et dulce est videre feruidos et deuotos frēs bñ morigeratos et disciplinatos. **N**uā triste est et ḡue vide re inordinate ambulātes: q̄ ea ad q̄ vocati sunt non exercēt. **N**uā nociuū ē negligere vocatōis sue pposi tū et ad nō ɔmissa sensum inclinare. **D**emor esto arrepti ppositi et imaginē tibi ppone crucifixi. **B**n̄ verecūdari potes inspecta vita ihū xp̄i: qz necdum maḡ illi te p̄formare studiasti. licet diu in via dei fu isti. **R**eligiosus q̄ se intēte et deuote in sc̄tissima vita et passiōe dñi exerceat: oīa vtilia et necessaria sibi abū danter ibi inueniet: nec op̄ est vt extra ihm aliquid meli² qrat. **O** si ihs crucifix² in cor nostꝝ veniret q̄s cito et sufficiēter docti essem². **R**eligiosus feruidus oīa bñ portat et capit q̄ illi iubent. **R**eligiosus negli ḡes et tepidus habz tribulatōe sup tribulatōem: et ex om̄i pte patit angustiā. qz interiori p̄solatōe carz et exteriorē q̄rere phibet. **R**eligiosus extra disciplinā viuēs ḡui ruine patet. **Q**ui laxiora q̄rit et remissiora sp̄ i angustijs erit. qz aut vnū aut reliquū sibi displicebit. **Q**uō faciūt tā multi alijs religiosi q̄ satis arti sunt sub disciplina claustralī: **R**aro exēunt. abstrecte viuūt: pauprime ɔmedūt. grosse vestiūf. ml̄tū laborāt. parū loquunt̄: diu vigilant. mature sur gūt. oratōes plōgant. freqnter legūt: et se in om̄i di

aliquā habebis. nisi xp̄o intime fueris vnitus. Quid
hic circūspicis: cū iste nō sit locus tue requietonis:
In celestibus deb̄z esse habitatio tua . et sicut in trā
situ cuncta terrena sunt aspiciēda . Transēit oia et
tu cū eis pariter. Vlide vt nō inhreas. ne capiaris
et pereas. Apud altissimū sit cogitatio tua . et depre-
catio tua ad xp̄m sine intermissione dirigat. Si ne
scis alta speculari et celestia: reqesce in passione xp̄i.
et in sacris vulneribus eius libēter habita. Si enī
ad vulnera et p̄ciosa stigmata ihu deuote pfugis ma-
gnam in tribulatōe p̄fortatōem senties. nec multū
curabis hoīm despectōes. faciliterq; yba detrahen-
tiū p̄feres. Xpus fuit etiā in mundo ab hominib⁹
despectus: et in maxima necessitate a notis et amicis
inter opprobria derelict⁹. Xpus pati voluit et despici-
ci: et tu audes de aliq; p̄queri. Xpus habuit aduersa-
rios et oblocutores: et tu vis oēs habere amicos et
bñfactores. Un̄ coronabit patiētia tua si nil aduer-
sitatis occurrit: Si nihil contrariū vis pati: quō
eris amic⁹ xp̄i: Sustine te cū xp̄o et p xp̄o si vis re-
gnare cū xp̄o. Si semel perfecte introisses in interi-
ora ihu et modicū de ardēte ei⁹ amore sapuisses: tūc
de pprio p̄modo vel incōmodo nihil curares. s; ma-
gis de opprobrio illato gauderes. qz amor ihu fa-
cit hoīm seipm p̄tenere. Amator ihu et ver⁹ inter-
mis et liber ab affectōibus inordinatis p̄t se ad dēū
libere quertere et eleuare se supra seipm in spū ac fru-
itue q̄escere. Qui sapiunt oia. put sunt: nō vt dicū-
tur aut estimant: hic yē sapiens est et doctus magis
a deo qz ab hominib⁹. Qui ab intra scit ambulare et
modicū res ab extra p̄oderare: nō reqrit loca nec tē-
pora expectat ad habenda deuota exercitia. Nō in-
ternus cito se recolligit. qz nunq; se totū ad exteriora
effundit. Nō illi obest labor exterior aut occupa-

Liber secundus

tio ad tps necessaria. sed sicut res eueniūt sic se illis
accōmodat. Qui intus bñ disposit⁹ est et ordinatus
non curat mirabiles et puersos hoīm gestus. Tātū
hō impedīt et distractib⁹ q̄tum sibi res attrahit. Si
recte tibi esset et bñ purgatus essem oīa tibi in bonūz
cederēt et pfectū. Ideo multa tibi displicēt et sepe cō
turbāt. qz adhuc nō es tibijpi pfecte mortu⁹ nec se/
gregatus ab om̄ib⁹ terrenis. Nihil sic maculat et i/
plicat cor hoīs sicut impur⁹ amor i creatur⁹. Si re
niuis cōsolari exteri⁹ poteris speculari celestia: et fre
quenter interius iubilare.

De humili submissione sub plati regimē.

Capitulū. ii.

On magnipēdas quis p te vel h̄tesit. s̄z h̄
age et cura ut de⁹ tecū sit in om̄i re quā fac⁹
n Dabeas cōscientiā bonā: et de⁹ bñ te defēsa
bit. Quē cīm adiuuare voluerit: nulli⁹ pueritas no
cere poterit. Si tu scis tacere et pati videbis procul
dubio dñi auxiliū. Ip̄e nouit tpus et modū liberan
di te: et ideo debes te illi resignare. Dei est adiuuare
et ab omni p̄fusionē liberare. Sepe valde pdest ad
maiorē hūilitatē conseruādā q̄ defect⁹ nr̄os alij sc̄i
unt et redarguūt. Qn̄ hō p defectib⁹ suis se hūiliat:
tūc faciliter alios placat: et leuiter satissfacit sibi ira/
scētib⁹. Hūile de⁹ ptegit et liberat: hūile diligēt et cō
solatur. humili homī se inclinat. humili largit gratiā
magnā: et post suā depressoē leuat ad gl̄iaz. humili
sua secreta reuelat: et ad se dulciter trahit et inuitat.
Humilis accepta p̄tumelia et p̄fusionē satis bñ est in
pace qz stat in deo et nō in mūndo. Nō reputes te ali
qd pfectisse: nisi omnib⁹ inferiorē te esse sentias

De bono pacifico hoīe Capitulū. iii.

Folium XVIII

Nota

One te primo in pace: et tūc alios poteris pacificare. **D**omo pacificus plus pdest q̄s bene doctus. **N**ō passionat̄ etiā bonū i malū trahit: et faciliter malū credit. **B**onus pacificus hō oīa ad bonū pertinet. **Q**ui bñ in pace est de nullo suscipiat: q̄ aut male p̄tēt̄ est et cōmotus varijs suspicitoib⁹ agitat̄: nec ip̄e q̄escit nec alios q̄escere pmittit dicit sepe qd dicere nō deberet: et omittit qd sepe sibi maḡ facere expediret. **C**onsiderat qd alij facere tenet: et negligit qd ip̄se facere tenet. **H**abe ḡ primuz zelū sup temetipm: tūc zelare poteris etiā iuste p̄mū tuū. **T**u bñ facta tua scis excusare et tolerare: et aliorū nō vis recipere excusatōes. **I**usti⁹ esset ut te accusares et fratrē tuū excusares. **S**i portari vis porta et aliū. **V**ide q̄s lōge es adhuc a ūa charitate et humilitate: q̄ nulli nouit indignari v̄l irasci nisi tm̄ sibi p̄pī. **N**ō est magnū cū bonis et mansuet̄ cōuersari hoc em̄ oīb⁹ naturaliter placet: et vniusquisq; libēter pacē habz et secū sentiētes maḡ diligat. **S**ed cū duris et pueris aut indisciplinatis aut nobis ūriatib⁹ pacifice posse viuere magna grā est: et laudabile nimis: virileq; factū. **S**ed sunt q̄ seip̄os in pace tenet et cum alijs etiam pacē habent. **E**t sunt qui nec pacem habent: nec alios in pace dimittunt. **A**lij sunt graues: sed sibi sunt semp̄ grauiores. **E**t sunt qui seip̄os in pace retinent: et ad pacem alios reducere student: et tamen tota pax nostra in hac misera vita potius in humili sufferētia ponenda est q̄s in nō sentiendo contraria. **Q**ui melius scit pati pacē tenebit maiorem. **I**ste est victor sui: et domin⁹ mundi amicus christi: et heres celi.

Depura mente et simplici intentōne
Capitulum iiii.

v 2

Liber secūdus

Vlabus alis hō subleuat a terrenis, sim
plicitate scz et puritate. **S**implicitas de
bet esse in intētōe; puritas i affectōe. **S**i
plicitas intēdit deū; puritas apphēdit et
gustat. **N**ulla bona actio te ipediet: si liber int̄ ab
osmī inordinato affectu fueris. **S**i nihil aliō q̄z dei
bñ placitū et primi utilitatē intēdis et q̄ris. interna
libertate frueris. **S**i rectū cor tuū esset tūc oīs crea
tura speculū vite et liber sancte doctrine esset. **N**ō ē
creatura tā parua et viliis que bonitatē dei nō repre
sentet. **S**i tu esses int̄ bonus et pur⁹ tūc oīa sine i
pedimēto videres et bñ capes. **C**or pri⁹ penetrat ce
lū et infernū. **Q**ualis vniusquisq; est intus: taliter iu
dicat exteri⁹. **S**i est gaudiū in mūdo hoc utiq; pos
sidet puri cordis hō. et si ē alicubi tribulatio et angu
stia hoc meli⁹ nouit mala psciētia. **S**icut ferz mis
sum in ignē amittit rubiginē: et totū candēs efficit.
sic homo ad deū se integrē suertēs a torpore exuit:
et in nouū hoīem trāsmutat. **O**n hō incipit tepesce
re tūc paruū metuit labore: et libēter externā accipit
p̄solatōem. **H**ed qñ pfecte incipit se vincere et virili
ter in via dei ambulare: tūc minus ea reputat q̄ sibi
pri⁹ grauiā esse sentiebat.

De ppria p̄sideratōne

Lap. v.

Dū possim⁹ nobis p̄pis nimis credere: qz se
penobis grā deest et sensus. **N**odicū lumē
est in nobis: et hoc cito p negligentia amitti
mus. **S**epe etiā nō aduertim⁹ q̄tā ceci int̄ sumus.
Sepe male agimus et pei⁹ excusam⁹. et passione in
terdū mouemur et zelū putam⁹. **P**arua in alijs rep
bendim⁹ et nrā maiora p̄trāsumus. **T**atis cito sen
tim⁹ et p̄oderam⁹ qđ ab alijs sustinem⁹. s̄ q̄tū alijs

a nobis sustineat nō aduertim⁹. Qui bñ et recte sua ponderaret nō es; qđ de alio ḡuiter iudicaret. Internus hō sujpsi⁹ curā oībus curis anteponit. et qđ sibi⁹ diligēter intēdit faciliter de alijs tacet. Hū qđ eris internus et deuotus nisi de alienis silueris: et ad teipsum specialiter respereris. Si tibi et deo totaliter intēdis: modicū te mouebit qđ foris p̄cipis. Ubis es. qñ tib⁹psi⁹ p̄sens nō es. Et qñ oīa per curristi qđ te neglecto p̄fecisti. Si debes h̄e pacez et vniōne verā: optet qđ totū adhuc postponas et te solū p̄ oculis habcas. Multū p̄inde pficies: si te se riatur ab omni trāpali cura p̄scrues: Valde deficies si aliquid trāpale reputaueris. Nil altū: nil magnū: nil gratū: nil acceptū tibi sit: nisi pure deus aut deo sit. Totū vanū estima qđqđ consolatōis occurrit d̄ aliqua creatura. Amās deū aīa sub deo despicit vni uersa. Solus deus etern⁹ et unimēsus implēs omnia: solatiū est anime et vera cordis leticia.

De leticia bone conscientie Cap. vi.

Letitia boni hoīis testimoniū bone p̄sciētie est. Dabe bonā p̄scientiā et sp̄ habebis leticiā. Hōa p̄sciētia valde multa p̄t portare et valde leta est inter aduersa. Dala p̄sciētia sp̄ timida est et inq̄eta. Suauiter rehesces si tecor tuūz non reprehenderit. Noli letari nisi cū bñfceris. Da li nunq̄s habēt verā leticiā nec internā sentiūt pacez qđ nō est Pax imp̄ijs dicit dñs. Et si dixerint in pace sumus nō veniēt sup nos mala. et qđs nobis noce re audebit. Ne credas eis qm̄ repēte exurget ira dei et in nihilū redigēt actus eoz: et cogitatōes eoz p̄būt. Gloriari in tribulatōenō est graue amāti. sic ei gloriari est i cruce dñi gloriari. Brevis gl̄ia qđ ab hoīb⁹

Liber secundus

dak et accipit: **N**udi gliam sp comitaf tristicia. **B**onoꝝ glia in cōsciētis eoz et nō in ore hoīm. **J**ustoz leticia de deo et in deo est. et gaudiū eoz de veritate: **Q**ui verā et eternā gliam desiderat tpale non curat **E**t q̄ tpalem q̄rit gliam aut nō ex aio cōtēnit: min⁹ amare conuincit celestē. **M**agnā habz cordis transq̄llitatē q̄ nec laudes curat nec vitupia. **F**acile erit p̄tētus et pacatus cui⁹ cōsciētia mūda ē. **N**ō es sanctior si laudaris nec vñl̄or si vituparis. **N**ō es hoc es: nec maior dici vales q̄ deo teste sis. **S**i attēdis qd apud tēsis int⁹ nō curabis qd de teloqñt homines foris. **N**ō videt in facie: de⁹ aut i corde. **H**omo cōsiderat act⁹: de⁹ p̄sat intētiōes. **H**ene sp agere et modicū de se tenere. hūlis aie indiciū est. **N**olle cō solari ab aliq̄ creatura magne puritatis et interne fiducie indiciū est. **Q**ui nullū extrisecus p se testimoniū q̄rit liquet q̄ se deo totaliter p̄misit. **N**ō em q̄ se ipm p̄medat ille pbatus est aut btūs **P**aul⁹: s̄ quez de⁹ p̄medat. **A**mbulare cū deo int⁹ nec aliq̄ affectione teneri foris: status est interni hominis.

De amore ihesu sup omnia

La. vii

batus q̄ intelligit qd sit amare ihm et cōtēnere seipm. ppter ihm. Optet dilectuz p dilecto oīa relinqre: qz ihs vult sol⁹ su p omnia amari. **D**ilectio creature fallax est et instabilis. **D**ilectio ihu fidelis et pseuerabilis. **Q**ui adhēret creature cadet cū labili. q̄ amplectif ihm firmabitur in euū. **I**llū diligē et amicū tene tibi: q̄ oīb̄ rece dētib⁹ tc nō derelinqt nec patiet in fine pire. **A**b homib⁹ optz te aliquñ separari siue velis siue nolis. **T**e neas te apud ihm viues et mories; et illi⁹ fidelitati te p̄mitte q̄ omnib⁹ deficiētib⁹ solus p̄t te iuuare. **D**ile

ctus tuus talis est nature vt alienū nō velit admittere: sed sol⁹ vult cor tuū habere: et tāq̃ rex in pprio throno sedere. **H**i scires te bñ ab omni creatura evacuare: ihūs deberz libēter tecū habitare. **P**ene totū pditū inuenies qdqd extra ihm in hoib⁹ posuerz. **N**ō pfidas nec innitaris sup calamū ventosum: qr oīs caro fenū et oīs gl̄ia eius vt flos feni cadet. **L**ito decipieris si ad externā hominū apparentiā tantū asperxeris. **H**i em̄ tuū in alijs queris solaciū et lucz senties sepe detrimentū. **H**i queris in omnib⁹ ihm inuenies utiq̃ ihesum. **H**i autem queris teipm inuenies etiam teipm sed ad tuā pernitiez. **N**lus em̄ homo nocuitor est sibi si ihm non querit: q̃ totus mūdus et oēs sui aduersarij

De familiari amicicia ihu **C**ap. viij
Vlado ihūs adest totū bonū est: nec qcq̃ difficile videt. **N**on vero ihūs nō adest totū durū est. **N**on ihūs intus nō loqtur: cō solatio vilis est: **H**i autē ih̄s vnum verbū loquit̄ tātū: magna p̄solatio sentit. **N**ōne maria magdalena statim surrexit de loco in q̄ fleuit: qn̄ martha illi dixit. **M**agister adest et vocat te. **F**elix hora qn̄ ihūs vocat de lachrymis ad gaudiū spūs. **Q**uā arid⁹ et durus es sine ihū. **Q**uā insipies et van⁹ si cupis ali qd extra ihm. **N**ōne hoc ē mai⁹ dāmū q̃ si totū pde res mūdū. **Q**uid p̄t mūd⁹ p̄ferre sine ihu: **E**sse sine ihu ēuis est infern⁹: et esse cū ihu dulc⁹ padisus. **S**i fuerit tecū ih̄s null⁹ poterit nocere inimic⁹. **Q**ui inuenit ihm in enit thesauz bonū: mo bonū sup oīne bonū. **A**t q̄ pdit ihm pdit nimis mltū et pl⁹ q̃ totū mundum. **S**auprimus est q̄ viuit sine ihū. et ditissimus qui bene est cum ihesu. **D**agna ars est scire conuersari cum ihesu: et scire ihesum tenere magna

Liber secūdus

prudentia. **E**sto hūlis et pacific⁹ et erit tecū ih̄s. sis
deuotus et q̄etus et p̄manebit tecū ih̄s. **P**otes cito
fugare ih̄m et grām ei⁹ pdere si voluer̄ ad exteriora
declinare. **A**t si illū effigaueris et pdideris ad quez
tūc fugies et quē tūc q̄res amicū. **S**ine amico non
potes diu viuere. **E**t si ih̄s nō fuerit tibi p̄ omnib⁹
amic⁹ eris nimis tristis et desolat⁹. **F**atue igit⁹ agis
si in aliq altero cōfidis et letaris. **E**ligendū ē magis
totū mūdū habere contrariū q̄z ih̄m offensum. **A**r
oīb⁹ ḡ charis sit ih̄s dilectus specialis. **D**iligat̄ oēs
pter ih̄m. ih̄s autē ppter seipm. **S**olus ih̄s xp̄us
singulariter est amād⁹ q̄ sol⁹ bonus et fidel' iuuenit
p̄ omnib⁹ amicis. **P**ropter ipm et in ipo tā amici q̄z u
mici tibi sint chari. et p̄ oīb⁹ his exorand⁹ est ut oēs
ipm cognoscāt et diligat̄. **N**ūq̄ cupias singulariter
laudari et amari. qr̄ h̄ soli⁹ dei est: q̄ silēm sibi nō ha
bet. **N**ec velis q̄ aliq̄s in corde suo tecū occupet ne
q̄ tu cū alicui⁹ occuperis amore. sed sit ih̄s in te et i
om̄i bono hoīe. **E**sto purus et liber ab int⁹ sine ali
cui⁹ creature implicamēto. optet te esse nudū et pu
rū cor ad ih̄m gerere si vis vacare et videre q̄z suauis
est dñs. **A**t reuera ad hoc nō puenies nisi grā ei⁹ fu
eris pūetus et intractus vt oīb⁹ euacuatis et licēcia
tis solus cuz solo vniaris. **D**n̄ em̄ grā dei venit ad
hoīem tūc potēs fit ad omnia: et qn̄ recedit tūc pau
pet infirmus erit: et q̄si tm̄ ad flagella derelict⁹. **I**n
bis nō debes deijci nec despare: sed ad voluntatez dei
equanimit̄ stare et cūcta sup̄ueniētia tibi ad laudē
ihu xp̄i ppeti. qr̄ post hyemē seq̄t estas. post noctē re
dit dies. et post tempestatē serenitas magna

De carētia oīs solaciū Cap. ix.
Dn̄ ē graue humanū stēnere solaciū cuz
adest diuinū. **M**agnū ē et valde magnū

tam humano q̄d diuino posse carere solacio . et p ho
nore dei libenter exiliū cordis velle sustinere: et i nul
lo seipsum querere. nec ad p̄priū meritū respicere.
Quid magni es si hilaris sis et deuotus adueniente ḡ
tia. optabilis cūctis hec hora. **S**atis suauiter equi
tat quē gratia dei portat. **E**t quid mixtū si onus non
sentit q̄ portat ab omnipotente et ducit a summo do
ctore. **L**ibenter habemus aliquid p̄ solacio et difficil
ter hō eruitur a seipso. **V**icit sc̄tūs martyr Laurēti
us seculū cū suo sacerdote: qz om̄e qd̄ in mūndo dele
ctabile videbat desperit. et dei summi sacerdotem
Sixtū quē marime diligebat p̄ amore xp̄i etiā a se
tolli clemēter serebat. Amore igit̄ creatoris amorez
homīs supauit: et p̄ humano solacio diuinū bñpla
citū magis elegit. Ita et tu aliquē necessariū et dile
ctum amicū p̄ amore dei disce relinquere. **N**ec ḡui
ter feras cū ab amico derelictus fueris: sciēs quoni
am oportet nos om̄es tandem ab iniuicē separari. **D**ul
tum et diu optet hominē in seipso certare anteq̄d̄ di
scat seipm̄ plene supare: et totū affectū suum plene in
deū trahere. **Q**uando hō stat sup seipso facile labitur
qd̄ consolatōes humanas. **S**ed verus xp̄i amator et
studiosus sectator virtutū nō cadit sup illas cōsolati
ones nec querit tales sensibiles dulcedines: s̄ magis
sortes exercitatōes. et p̄ xp̄o duros sustinere la
bores. **C**ū igit̄ sp̄nialis consolatio a deo dat: cū grārū
actōe accipe eam: sed dei munus intellige esse: nō tu
um meritū. **N**oli extolli. noli nimīū gaudere nec in
aniter p̄sumere. sed esto magis hūilior ex dono: cau
tior quoq; et timoratior in cūctis actibus tuis. qm̄
transibit hora illa et seq̄tur temptatio. **C**ū ablata fu
erit consolatio nō statim desperes: sed cū hūiltate et
patientia expecta celestem visitationē. quia potens
est deus ampliorē tibi redonare grāz et consolatōez

Liber secūdus

Istud non est nouū nec alienum viam dei expertis.
qr in magnis sanctis & in antiquis pphetis fuit ta
lis sepe alternatōnis modus. Unde quidā p̄sente
iā gratia dicebat. Ego dixi in abundātia mea: non
mouebor in eternū. Absente autē gratia quid in se
fuerit exptus adiūgit dicens. Auertisti faciē tuaz a
me & factus sum conturbat². Inter hec tamē neq;
qz desperat: sed instantius dñm rogat: & dicit. Ad te
dñe clamabo: & ad deuz meū dep̄cabor. Deniq; orā
tōnis sue fructū reportat: & se exauditū testat̄ dicēs.
Audiuit dñs & misertus est mei. dñs factus est adiu
tor meus. Sed in quo: Cōuertisti inqt plāctū meū
ī gaudiū mibi & circūdedisti me leticia. Et si sic actū
est cū magnis sanctis: nō est desperadū nobis insir
mis & paupib; si interduz in frigiditate & interdu
in feruore sum²: qm̄ sp̄us venit & recedit fm̄ sue vo
luntatis bñplacituz. Un̄ beatus Job ait. Visitas
eū diluculo & subito pbas illum. Sup qd̄ igit spe
rare possum aut in q̄ cōfidere debeo nisi in sola ma
gna misericordia dei & ī sola spe gr̄e celestis. Sine
em̄ assint homines boni siue deuoti fratres & amici
fideles: siue libri sancti vel tractat² pulchri: siue dul
cis cātus & hymni: oīa hec modicū iuuāt & modicū
sapiunt qn̄ desertus sum a gr̄a & in ppria pauprata
relictus. Tūc nō est meli² remedii qz patiētia & ab
negatio mei in volūtate dei. Nunq; inueni aliquem
tā religiosum & deuotum q̄ nō habuerit interduz gr̄e
tie subtractōe: aut nō senserit feruoris diminutōe
Nullus sanct² fuit vñq; tā alte rapt² & illuminatus
q̄ prius v̄l postea nō fuit tēptat². Nō em̄ dign² ē al
ta dei cōtēplatōe q̄ p̄ deo nō est exercitatus aliqua
tribulatōe. Solet em̄ seqntis consolatōis tēpratō
precedens esse signū. Nā tēptatōib; pbatis celest²
promittitur cōsolatio. Qui vicerit inquit dabo ei

edere deligno vite. Datur etiam cōsolatio diuina
ut homo fortior sit ad sustinēdum aduersa. Sequi-
tur etiā temptatio: ne se eleuet de bono. Ad dormit
dyabolus nec caro adhuc mortua est. ideo nō cesset
pparare te ad certamen. qz a dextris et a sinistris sunt
hostes qui nunq̄ quiescunt.

De gratitudine p ḡa dei Cap. x.

Ulid queris q̄etem cum natus sis ad la-
borē. Done te ad patientiā magis q̄ ad
consolatōem: et ad crucē portandā magis
q̄ ad leticiā. **Q**uis em̄ seculariū nō libenter consola-
tionē et leticiam spirituale acciperet si semp obtine-
re posset. excedunt em̄ spirituales cōsolatōes om̄es
mundi delicias et carnis voluptates. **N**am omnes
delicie mundane aut turpes sunt aut vane. **S**piri-
tuales vero leticie sole iocunde et honeste ex virtuti-
bus p genite et a deo puris mentib⁹ infuse. **S**z istis
diuinis cōsolatōibus nemo semp p suo affectu frui-
valet. quia tempus tēptatōis nō diu cessat. **M**ultū
contraria f̄ supne visitationi falsa libertas animi: et
magna cōfidentia sui. **D**eus bñ facit consolatōis ḡ
tiam dādo: sed hō male agit non totū deo cū graruz
actione retribuendo. **A**t ideo nō possunt in nobis
donagratie fluere. quia ingratī sumus auctori: nec
totū refundim⁹ fōtali origini. **S**p em̄ debet ḡa di-
gne grās referēti: et auferē ab elato qd dari solz hūili
Nolo cōsolatōez q̄ mihi auferē cōpūctōez: nec affecto
cōplacitōez q̄ dicit in elatōz. **N**ō ei om̄e altū sanctū
nec oē desideriū puz: nec oē dulce bonū nec oē char-
do ḡtū. **L**ibēt accepto grāz vñ hūilior et tioratior ī
ueiar. atz ad flinqndū me patior siā. doct⁹ dono grē
et erudit⁹ subtractōis pberē n̄ sibi audebit q̄cq̄ boni

Liber secūdus

attribuere. s̄z poti⁹ se pauperē ⁊ nudū p̄fitib⁹. **D**a
deo q̄dqd dei est. ⁊ tibi ascribe qđ tuū est: h⁹ est. deo ḡ
tias p̄ ḡtia tribue: tibi aut̄ soli culpā ⁊ dignā penaz
p culpa deberi sentias. **P**onete sp̄ ad infimū ⁊ dabi
tur tibi summū. nā summū nō stat sine infimo. **S**ū
mi sancti apud deū mīmī sunt apud se. ⁊ q̄sto gl̄iosi
ores tāto in se hūliores. pleni vītate ⁊ gl̄ia celesti n̄
sunt vane gl̄ie cupidi. **I**n deo fūdati ⁊ p̄firmati nul
lo mō possunt esle elati: ⁊ q̄ deo totū ascribūt quid/
qd boni acceperūt: gl̄iam ab inuicē nō q̄runt: s̄z glo
riā q̄ a solo deo est volūt: ⁊ deū in se ⁊ i om̄ib⁹ sanct⁹
laudari sup oīa cupiūt. et sp̄ in idipm̄ tendūt. **E**sto
igīt gratus in minimo: ⁊ eris dign⁹ maiora accipe.
Sit tibi minimū etiā p̄ maximo: ⁊ magis p̄tēptib⁹
le p̄ speciali dono. **H**i dignitas datoris īspici⁹ nul
lū datū paruū aut mun⁹ vīle videbit̄. **N**ō em⁹ p̄iu⁹
munus est qđ a summo deo donat: etiā si penas ⁊ v̄
bera donauerit gratū esse deb̄z. q̄z sp̄ p̄ salutē n̄ra fa/
cit qdqd nobis aduenire p̄mittit. q̄ ḡram dei retine
re desiderat sit gratus p̄ ḡra dei data. patiēs p̄ sub/
lata. oret vt redeat. caut⁹ sit ⁊ hūlis ne amittat.

De paucitate amator̄ crucis ihu.

Capitulū xi.

Abet ihesus nunc multos amatores re/
gni sui celest⁹. s̄z paucos baiulatores sue
crucis. **H**ab̄z multos desideratores p̄so
latōis s̄z paucos tribulatōis. **P**lures inuenit soci/
os mēse: sed paucos abstinentie. **O**mēs volūt cū ipo
gaudere: s̄z pauci volūt p̄ ipo aliqd sustinere. **M**ulti
sequūt ihm vsq̄ ad fractōe⁹ panis. s̄z pauci ad bibē
dū calicē passiōis. **M**ulti miracula ei⁹ venerāt: s̄z pau
ci īḡminā crucē sequūt. **M**ulti ihm diligūt q̄dū ad
uersa nō cōtingūt. **M**ulti illū laudāt ⁊ bñdicūt q̄z

dū consolatōes aliquas ab ipso recipiūt. Si autē se ihu
abscōderit et modicū eos reliqrit: aut in q̄rimoniāz
aut in deiectōem nimiā cadūt. Qui autē ihu ppter
ihu et non ppter suā aliquā consolatōem ppterā dili-
gunt ipm in tribulatōe et in angustia cordis sicut in
summa consolatōe bñdicūt. Et si nunq̄ eis consolatio-
nē dare vellet: ipm tñ sp̄ laudarēt et semp gr̄as age-
revellent. O quantū p̄t amor ihu purus: nullo pro-
prio modo v̄l amore pmixtus. Nonne oēs mercē-
narij sunt dicēdi q̄ consolatōes semp querūt. Non-
ne amatores sui magis q̄ xp̄i pbant. q̄ sua pmoda
vel lucra semp meditant: Ulbi inueniet talis q̄ ve-
lit deo fuire gratis. Raro inueniet rā spūalis aliquas q̄
omnib̄ sit nudatus. Nā verū spiritu pauperē et ab
omni creatura nudū quis inueniet. Procul et de v̄l
timis finib̄ p̄cū eius. Si dederit hō omnē substā-
tiā suā: adhuc nihil est. et si fecerit pñiam magnāz
adhuc exigū est. et si app̄benderit omnē scientiam
adhuc lōge est. et si habuerit virtutē magnā et devo-
tionē nimis ardente adhuc multū sibi deest. vnū. s.
qd̄ sibi summe necessariū est. Quid illud: Ut oībus
relictis se relinquit: et a se totaliter exeat: nihilq̄ de
priuato amore retineat. Nū oīa fecerit q̄ faciēda no-
uerit: nihil se fecisse sentiat. Nō grāde pōderet q̄ gn-
dis estimari possit. sed in veritate seruū inutile se p-
nunciet: sicut v̄itas ait. Nū feceritis oīa q̄ precepta
vobis sūt: adhuc dicite q̄r serui inutiles sum. Tūc
vero paup̄ et nud̄ spū esse poterit: et cū pp̄ha dicere.
Quia vnic̄ et paup̄ sum ego. Nemo isto ditior. ne-
mo tñ liberior. nemo potentior illo q̄ scit se et omnia
relinquere: et ad infimū se ponere

Deregia via sancte crucis
Capitulū. • xii. •

Liber secundus

Vtrus hic multis videt sermo. Abnega
temetipm: tolle crucē tuā r seq̄re ihesum
Sed multo duri⁹ erit audire illō extre-
mū ybū. Discedite a me maledicti i ignē
eternū. Qui em̄ mō libēter audiūt r sequunt̄ ybuz
crucis: tūc nō timebūt ab auditōe mala eterne dam-
natōis. Hoc signū crucis erit i celo cū dñs ad iudi-
candū venerit. Tūc oīs serui crucis qui se crucifi-
xo pformauerūt in vita: ad xp̄m accedent indicē cū
magna fiducia. Quid igī tūmes tollere crucē p quā
itur ad regnū. In cruce sal⁹: in cruce vita: in cruce p
tection ab hostib⁹: in cruce infusio supne suavitatis.
in cruce robur mētis. in cruce gaudiū sp̄us. in cru-
ce virtus summa. in cruce pfectio sanctitatis. Non
est salus aīe nec spes eterne vite nisi in cruce: Tolle
ergo crucē tuā r seq̄re ihm: r ibis in vitā eternā. Pre-
cessit ille baulas sibi crucē: r mortuus est p te i cru-
ce: vt tu etiā portes crucē r mori affectes in cruce: qz
si p̄mortuus fueris etiā cū illo piter viues: r si soci⁹
fueris pene soci⁹ eris r glie. Ecce in cruce totū con-
stat: r in moriēdo totū iacet. r nō est alia via ad vitā
r ad verā internā pacē nisi via sancte crucis r quo-
tidiane mortificatiōnis. Ambula ybi vis. quere qd
cūqz volueris: r nō inuenies altiorez viā supra: nec
securiorē viā infra nisi viā sc̄tē crucis. Dispone r or-
dina oīa km tuū velle r videre: r nō inuenies nisi sp̄
aliqd pati debere: aut sp̄ote aut inuite: r ita crucem
sp̄ inuenies. Aut em̄ in corpe dolorē senties. aut in
alīa sp̄us tribulatiōem sustinebis. Interdū a deo re-
linq̄ris. interdū a primo exercitaberis. r qd ampli⁹
est sepe tibimetipī ḡuis eris: nec tñ aliq̄ remedio v̄l
solatio liberari seu alleuiari poteris: s̄ donec deus
voluerit opt̄ p̄ sustineas. Tult em̄ de⁹ vt tribula-
tōe sine p̄solatōe discas pati: r vt illi te totalē sub-

ūcias et hūlior ex tribulatōe fias. **N**emo ita cordi
aliter sentit passiōeꝝ xp̄i sicut is cui p̄tigerit silia pa
ti: **C**ruix igū sp̄ata est: ⁊ vbiqꝫ te expectat. **H**o po
tes effugere vbiqꝫ cucurreris: qz vbiqꝫ veneris
teipm tecū portas ⁊ sp̄ teipm inuenies. **C**ouerte te
sup: ouerte te ifra. ouerte te extra ⁊ iitra: ⁊ in h̄is oī
bus inuenies crucē. ⁊ necesse est te vbiqꝫ tenere pa
tiētiā si internā vis h̄re pacē ⁊ ppetuā pmereri coro
nā. **S**i libēter crucē portas portabit te ⁊ deduc̄ te
ad desideratū finē. vbi sc̄z finis patiēdi erit: q̄uis h̄
nō erit. **S**i inuite portas on⁹ tibi facis: ⁊ teipm ma
gis ḡuas ⁊ tñ optet vt sustineas. **S**i abūcīs vnam
crucē alia pculdubio inuenies: ⁊ forsitan ḡuiore. **T**re
dis tu euadere qđ null⁹ mortalium potuit p̄terire:
Quis sanctorū in mūndo sine cruce ⁊ tribulatōe fuit
Nec em dñs n̄ ih̄s xp̄s vna hora sine dolore passi
onis fuit qđ diu in hoc mūndo virxit. Optebat ait xp̄m
pati ⁊ resurgere a mortuis: ⁊ ita intrare in gliaz suā
At quō tu aliā viā queris qđ hanc regiā viā que est
via sancte crucis. **T**ota vita xp̄i crux fuit ⁊ marty
riū: ⁊ tu tibi queris requie ⁊ gaudiū. **E**rras erras si
aliud queris qđ pati tribulatōes: quia tota ista vita
mortalis plena miserijs ⁊ circūsignata crucib⁹. **E**t
quanto alt⁹ quis in spiritu pfecerit: tāto ḡuiores
cruces sepe inueniet. qz exilij sui pena maḡ ex amo
recrescit. **H**z tñ iste sic multipliciter afflīt⁹ nō ē si
ne leuamine p̄solatōnis. qz fructū magnū sibi sentit
accrescere ex sufferētia sue crucis. **N**ā dū sp̄ote illi se
subiūcit om̄e on⁹ tribulatōis in fiduciā diuīe p̄solatōis
ouertitur. **E**t qđto caro maḡ p̄ tribulatōe at
terit: tāto ampl⁹ sp̄us p̄ internā p̄solatōe roborat
Et nōnūqꝫ int̄m p̄fortat ex affectu tribulatōis ⁊ ad
uersitat̄ ob amorē p̄formitat̄ crucis xp̄i ut n̄ sine do
lore ⁊ tribulatōe esse vell̄ qm̄ tāto se acceptiore deo.

Liber secundus

credit quanto plura et quiora per eo perfere poterit. **N**on est illud virtus hominis sed gratia Christi: que tanta potest et agit in carne fragili. ut quod naturaliter semper abhorret et fugit: sed seruore spiritus aggrediat et diligat. **N**on est enim hominem crucem portare: crucem amare. corpore castigare: et seruituti subiectum: honores fugere: contumelias libenter sustinere. seipsum desplicere et despici optare. aduersa quecumque cum damnis preperi. et nihil prospicatis in hoc mundo desiderare. **S**i ad te ipsum respicias nihil huiusmodi ex te poteris: sed si in domino confidis dabitur tibi fortitudo de celo: et subiectum dilectione tue mundus et caro. **S**ed nec inimicorum dyabolorum timebis si fueris fidei armatus: et Ihesu cruce signatus. **P**one ergo te sicut fidelis et bonus seruus Christi ad portandum viri liter crucem domini tui per te ex amore crucifixi. **P**repara te ad tolerandam multa aduersa et varia incomoda in hac misera vita. quod sic tecum erit ubiqueque fueris. et sic reuera cui inuenies ubiqueque latueris. **O**ptet te ita esse et non est remedium euadendi a tribulacione malorum et doloremque ut te patiaris. **A**licet domini affectanter bibe si amicus eius esse et partem cum eo habere desideras. **C**onsolatones deo permittit: faciat ipse cum talibus sicut sibi magis placuerit. **T**u vero pone te ad sustinendum tribulaciones et reputa eas maximas solatrices: quod non sunt condigne passiones huius temporis ad futuram gloriam quam reuelabitur in nobis permanendam. etiam si solo omnes posses sustinere. **Q**uando ad hoc veneris quod tribulatio tibi dulcis est et sapit per Christum tuum tecum esse estimata: quod inuenisti padisum in terra. **Q**uamdiu pati tibi gaudet et fugere queris. tamdiu male habebis: et sequetur te ubique fuga tribulacionis. **S**i ponis te ad quod esse debes videlicet ad patientem et moriendum fiet cito melius et pacem inuenies. **A**tiacum et si raptus fueris in tertium celum cum paulo. non es propter ea securatus de nullo contrario

sustinendo. **E**go inquit ihūs ostendam illi quanta opteat eū p nomīne meo pati. **P**ati q̄ tibi remanet si ihm diligere et ppetuo illi seruire placet. **U**ltinaz dignus essem p noīe ihū aliqd pati: q̄ magna gl̄ia remaneret tibi. quanta exultatio oībus sc̄tis dei. q̄vta quoq; edificatio es; p̄imi. **N**ā patientiā oēs recomendant q̄uis pauci tñ pati velint. **M**erito deberes libenter modicū pati p xp̄o cū multi grauiora patiunt p mūdo. **S**cias p certo q̄ morientes te optet ducere vitam: et quanto plus quisq; sibi morit tanto deo magis vivere incipit. **N**emo apt² est ad comprehendendū celestia: nisi se submiserit ad portandum p xp̄o aduersa. **H**il deo accepti². nihil tibi salubrius in mūdo isto q̄ libēter pati p xp̄o. **E**t si eligendū tibi esset magis optare deberes p xp̄o aduersa pati q̄ multis consolatōibus recreari. q̄ christo similiōr essem et omnib; sanctis eius magis cōfōrmiōr. **N**on enim stat meritum nostrū et pfectus status nostri in multis suauitatibus et consolatōib; sed potius in magnis grauitatibus et tribulatōib; pferendis. **S**iquidem aliqd melius et utilius saluti hominū q̄ pati fuisset: xp̄us vtiq; verbo et exemplo ostendisset. **N**am et seq̄entes se discipulos omnesq; eū sequi cūpiētes maiestate ad crucē portādā hortat et dicit. **S**i quis vult venire post me abneget semet ipm et tollat crucē suā et sequatur me. **O**mniō ergo plectis et scrutatis sit ista finalis cōclusio. **Q**uoniā p multas tribulatōes optet nos ita re in regnū dei

Explīcīt liber secundus
Inīcīt tercius

De interna xp̄i locutōe ad aīam fidelē
Capitulū I.

Liber tertius

Wdiani quid lo

gnatur in me dñs deus. **B**ta anima que dñm in se loquentem audit: et de ore eius vobis consolatōis accipit.

Beate aures que venas diuini sufficiunt: et de mundi huius suff

surrectionib⁹ nihil aduertunt. **B**eate plane aures q̄ non vocem foris sonantē sed interius auscultat veritatem loqntem et docentē. **B**eati oculi qui exterius clausi: interiorib⁹ aut̄ sunt intenti. **B**eati q̄ interna penetrat: et ad capienda archana celestia magis ac magis p̄ quotidiana exercitia se student preparare. **B**eati qui deo vacare gestiūt et ab omni impedimento seculi se excutiūt. **A**nimaduerte hec o aia mea et claude sensualitatis tue ostia: ut possis in te audire qđ loqtur dñs deus tuus. **H**ec dīc dilectus tuus. **G**loria tua ego sum: pars tua et vita tua. **G**erua te apud me et pacem inuenies. **D**imitte oia trāsitoria et quere eterna. **Q**uid sunt oia tēpalia nisi seductorria. **E**t quid iuvant omnes creature si fueris a creatore deserta. **O**mniib⁹ ḡabdicatis creatori tuo te redde placidā ac fidelē: ut verā valeas apprehende rebeatitudinē.

Dicitur veritas intus loquitur sine strepitu
verborum Capitulū ij.

Proquere dñe qz audit seruus tu⁹. **G**erut
tuus ego sum da mihi intellectū: ut scias
testimonia tua. **I**nclina cor meū ī verba
oris tui: fluat ut ros eloqum tuum: **D**ice
bāt olim filij isrl ad moysen. **N**oque nobis tu et au-
diem⁹: nō loqtur nobis dñs ne forte moriamur. **N**ō
sic dñe nō sic oro. s̄z magis cū samuele pp̄pha hūiliter

ac desideráter obsecro. **L**oqre dñe qr audit seruus
tu². nō loqtur mibi moyses aut alijs ex pphet^s: sed
poti² tu loqre dñe de² inspirator et illuminator oīm
pphetaz. qr tu sol² sine eis potes me pfecete imbue-
re. illi aut sine te nihil pficiet. pñt qdē vba sonare sz
spm nō pferunt. **P**ulcerrime dicūt. sz te tacete cor n̄
accēdunt. **L**ras tradūt: sz tu sensu apis. **M**isteria
pferūt sz tu reseras intellectu signatoz. **N**ādata e/
dicūt: sz tu iuuas ad pficiēdū. **V**ia ostendūt: sz tu cō
fortas ad ambulandū. **I**lli tm̄ foris agūt: sz tu cor/
da instruis et illuminas. **I**lli exteri² rigāt: sz tu fecū
ditatē donas. **I**lli clamāt vbis: sz tu auditui intelli/
gentiā tribuis. **N**ō gloqtur mibi moy ses: sz tu dñe
deus me² eterna vitas: ne forte moriar et sine fructu
efficiar. **S**i fuero tm̄ foris admonit² et int² nō accē
sus: ne sit mibi ad iudiciū vbu auditū et non factuz
cognitū nec amatū. creditū et nō seruatū. **L**oqre igi/
tur dñe qr audit seru² tu². **V**erba em̄ vite eterne ha/
bes. loqre mibi ad qlēcūqz aie mee p̄solatōez: et ad to/
ti² vite mee emēdatōez. tibi autē ad gliaz et ppetuū
honorē.

Nō verba dei cū hūilitate sunt audienda
et qm̄lti ea nō pōderāt Cap. iii

Vidi fili mi vba mea: verba suamissima:
omnē philosphorū et sapientū hui² mū
di scientiā excedētia. **V**erba mea spūs et
vita sunt. nec hūano sensu pēsanda. **N**ō sunt ad va/
nam complacentiā trahenda: sed in silentio audien/
da et cum omni humilitate atqz affectu magno su/
scipienda. et dixi. **B**eatus est quē tu erudieris dñe
et de lege tua docueris eū: vt mitiges ei a dieb^z ma/
lis et non desoletur in terra. **E**go inquit dominus
docui pphetas ab initio: et vsqz nūc nō cessō omib^z

Liber tertius

loqui. sed multi ad vocē meā surdi sunt et duri. **N**ostri res mundū libēti⁹ audiūt q̄s deū; facili⁹ sequunt carnis sue appetitū q̄s deū bñ placitū. **D**romittit munus tpalia et pua: et seruīt ei audiāte magna. **E**go pmitto summa et eterna: et torpeſūt mortalū cor da. **N**uis tāta cura mihi ī oīb⁹ seruit et obedit sicut mūdo et dñis eius seruīt. **E**rubesce sydon ait mare. **E**t si causam q̄ris. audi q̄re. **P**ro modica pbēda lōga via currīt: et p eterna vita vir a mult⁹ pes semel a terra leuat. **V**ile p̄cium querīt. p uno nūmismate ūterdū tupiter litigat: et p vana re et parua pmissioē die noctuq̄ fatigari nō timeat. **S**ed phdolor p bo no incōmutabili. p p̄mio īestimabili: p summo honore et glia intermiabili vel ad modicū fatigari p̄gritat. **E**rubesce ḡ serue piger et q̄rulose q̄ illi partiores īueniunt ad pditōem q̄s tu ad vitā. **G**audēt illi ampli⁹ ad vanitatē q̄s tu ad veritatez. **E**q̄dem a spe sua nōn iuuīq̄ frustran̄t. sed pmissio mea nemine fallit. nec confidentē mihi dimittit inanē. **N**ō pmissi dabo. qđ dixi īplebo. si tamē vsq̄ ī finē fidelis in dilectōe mea q̄s pmanserit. **E**go remunerator sū oīm bonoz: et fortis pbator omniū deuotoz: **S**cribe yba mea ī corde tuo et ptracta diligenter. erunt em̄ ī tpe temptatōis valde necessaria. **Q**uod nō ī telligis cū legis cognosces ī die visitatōis. **D**upliciter soleo electos meos visitare: tēptatōe scz et psolatōe. **E**t duas lectōes eis quotidie lego. vnā icre pando eoꝝ vicia. alterā exhortādo ad virtutū incremēnta. **Q**ui habet verba mea et spēnit ea habet q̄ iudicet eū ī nouissimo die.

Oratio ad īplorandū deuotōis gratiā
Capitulū iiiij.

Folium XXVII

Domine de^o me^o oia bona mea tu es. Et
q^o ego sum ut audeam ad te loq^o. Ego su^o
pauprimus seruulus tu^o et abiectus vni-
culus: multo paupior et cōtēptibilior: q^o
scio et dicere audeo. **D**emēto tū dñe q^o nihil suz: ni-
hil habeo: nihilq^o valeo. **T**u solus bon^o iust^o et san-
ctus: tu oia potes. omnia p̄stas. omnia implex solū
pctōrem īanem relinqns. **R**emīscere miseratio-
num tuarū dñe: et imple cor meū grā tua: q^o non vis
vacua esse opa tua. **N**uō possum me tolerare ī hac
misera vita nisi me p̄fortauerit misericordia et gratia
tua. **N**oli auertere faciem tuā a me. noli visitatōnez
tuam plōgare. noli consolatōem tuā abstrahere. ne
fiat aia mea sicut terra sine aq^o tibi. **D**ñe doce me fa-
cere voluntatē tuam. doce me corā te digne et humili-
liter puersari. q^o sapientia mea tu es: q^o in vītate me
cognoscis: et cognouisti anteq^o fieret mund^o. et anteq^o
natus essem ī mūndo.

D, in veritate et humilitate corā deo cō/
uersandum est Capitulū v

Ili ambula corā me in veritate: et in sim-
plicitate cordis tui quere me semp. **Q**ui
ambulat corā me in vītate tutabit ab in-
cursib^o malis: et veritas liberabit eū a seductoribus
et a detractōib^o iniquoz. **G**i vītas te libauerit vere
liber eris et nō curabis de vanis hoīm verbis. **D**o-
mīne vez est sicut dicas. ita q^oso meū fiat. **V**eritas
tua me doceat: ipa me custodiat: et vsq^o ad salutarez
finē me p̄ducat. **I**pa me liberet ab omni affectō ma-
la et inordinata dilectōe et ambulabo tecū ī magna
cordis libertate. **E**go te docebo ait vītas que recta
sunt et placita corā me. **D**ogita pctā tua cū displicē

Liber tertius

tia magis et merore: et nunquam reputes te aliquod esse propter
opera bona. **R**eueras poteris et multis passionibus ob-
noxius et implicatus. **E**x te se ad nihil tendis et cito
laberis: cito vinceris. cito turbaris. cito dissolueris.
Non habes quicquam unde possis gloriari: sed multa vni-
te debes vilificare. quod multo infirmior es quam valeas co-
phendere. **N**ihil ergo magnus tibi videat ex omnibus
que agis. nihil grande. nihil preciosum et admirabile
nihil reputatorem appareat dignum. nihil altum. nihil ve-
re laudabile et desiderabile nisi quod eternum est. pla-
ceat tibi super omnia eterna veritas: displiceat tibi su-
per omnia vilitas maxima tua. **N**ihil sic timeas. ni-
hil sic vituperes et fugias sicut vicia et potestua tua: quod ma-
gis displicere debent quam quelibet regia dona. **Q**uidam
non sincere coram me ambulat: sed quadam curiositate
et arrogancia ducti volunt secreta mea scire et alta di-
intelligere: se et suam salutem negligentes. **H**i sepe in ma-
gnas temptationes et potestas propter suam superbiam et curio-
situdinem me eis aduersante labuntur. **T**ime iudica dei
expausce iram omnipotentis. noli autem discutere ope-
ra altissimi: sed tuas iniurias percutare. in quantis
delicatis et quam multa bona neglexisti. **Q**uidam por-
tant suam deuotatem in libris. et quidam in imagi-
nibus. quidam autem in signis exterioribus et figuris.
quidam habent me in ore: sed modicu[m] in corde. **S**unt
et alii qui intellectu illuminati et affectu purgati: ad
eterna sp[iritu]a anhelant. de terrenis grauiter audiunt. ne-
cessitatibus nature dolenter inserviunt. et hi sentiunt quod
veritatis spiritus loquitur in eis. qui docet eos terrena
despicere et amare celestia. mundum negligere: et celum
tota die ac nocte desiderare.

De mirabili effectu divini amoris
Capitulum vi.

b **E**nedico te pater celestis pater dñi mei
ibū rpi. qz mei paupis dignatus es rcor
dari. **O** pater misericordiarū t deus toti
us consolatōis. gratias ago tibi q me in
dignū omni consolatōe quādoqz tua recreas psola
tione. **B**enedico te semp t glifico cū vnigenito filio
tuo t spūscō paclito in secula seculoz. **E**ya dñe de²
amator sancte me²: cū tu veneris in cor meū exulta
bunt oīa interiora mea. **T**u es glīa mea t exultatio
cordis mei: tu spes mea t refugīu meū in die tribu
latōis mee. **S**ed quia adhuc debilis sum in amore
t imperfectus in virtute. ideo necesse habeo a te pfor
tari t consolari. pptereā visita me sepi² et instrue di
sciplinis sanctis. **L**ibera mea passiōibz malis t sa
na cor meū ab omnibz affectōibus inordinatis et
vicijs: vt intus sanatus t bū purgatus aptus effici
ar ad amandū: fortis ad patiendū. stabilis ad pseue
randū. **A** magna res est amor. magnū omnino bonuz
quod soluz leue facit omne onerosum. t fert eq̄liter
omne ineqle. **N**am on² sine onere portat. t oē ama
rū dulce ac sapidū efficit. **A**mor ibu nobilis ad ma
gna opanda impellit. t ad desideranda sp pfectiora
excitat. **A**mor vult esse sursum nec ullis insūmis re
bus retineri. **A**mor vult esse liber t ab om̄i mūda
na affectōe alienus: ne internus ei² impedia² aspe
ctus: ne p aliqd pmodum tpale implicatōes sustine
at: aut p incōmodū succubat. **N**ihil dulci² est amo
re. nihil forti². nihil altius. nihil latius. nihil iocun
dius. nihil pleniū. nihil melius in celo t in terra.
qz amor a deo nat² est. nec p̄t nisi i deo sup oīa crea
ta reqescere. **A**m̄as volat currit: letat: liber ē t nō te
nec. dat oīa. p oībz: t bz oīa in oībz. qz i uno sumo bo
no sup omnia qescit: ex quo om̄e bonū fuit t pcedit
Non respicit ad dona: sed ad donantē se conuertit

Liber tertius

sup omnia bona. **A**mor modū semp nescit: sed sup omnē modū seruescit. **A**mor on⁹ nō sentit. labores nō reputat. plus affectat q̄z valet. de impossibilitate nō causa: qz cuncta sibi posse et licere arbitrat. **V**alet igitur ad omnia. et multa implet et effectui mancipat. vbi nō amans deficit et iacet. **A**mor vigilat: et dormiens nō dormitat. **F**atigatus nō lassatur: aratus non artatur: territus nō turbat: sed sicut viua flāma et ardens facula sursum erumpit. secureq; ptransit: **H**i quis amat nouit qd hec vox clamet. **D**agnus clamor in auribus dei est. ip̄e ardens affectus anime que dicit. **D**ens meus: amor me: tu totus meus et ego tuus. **D**ilata me in amore ut discas interiora cordis ore degustare qz suave sit amare: et in amore liqfieri et natare. **N**ec amor vadet super me p̄ nimio feroce et stupore. **C**ātem amoris cāticum. sequar te dilectū meū in altū. deficit in laude tua anima mea iubilans ex amore. **A**mē te pl⁹ qz me: nec me nisi ppter te: et omnes in te q̄ ve amat te: sicut iubet lex amoris lucēs ex te. **E**st amor velox sincerus. pius. iocundus. et amenus. fortis. patiens fidelis. prudens. longanimis. virilis. et scipm nūnqz querens. **U**bi enim scipm aliquis querit: ibi ab amore cadit. **E**st amor circūspectus. hūilis et rectus nō mollis. non leuis. nec vanis intendēs rebus. soberus. castus. stabilis. quietus: et in cūctis sensibus custoditus. **E**st amor subiectus et obediēs platis. si bi vilis et despiciens. deo deuotus et gratificus: confidens et semp sperans in eo. etiā cum sibi nō sapit deo qz sine dolore non vivit in amore. **Q**ui nō est paratus oīa pati et ad voluntatē stare dilecti nō est dignus amator appellari. Optz amantē oīa dura et amara ppter dilectū libēter amplecti: nec ob p̄tritia accidentia ab eo deflecti.

De pbatōe veri amatoris Cap. vii.

Illi nō es adhuc fortis et prudēs amator
Quare dñe. Quia pp̄ter modicā contra
rietatē deficis a ceptis: et nimis aude cō/
solatōem queris. Fortis amator stat in tēptatōib⁹
nec callidis credit p̄suasionib⁹ inimici: sicut in pspe
ris ei placebo: ita nec in aduersis displiceo. Prudens
amator nō tam donū amātis considerat q̄d datis amo
rē. Affectū poti⁹ attēdit q̄d cēsuz. et infra dilectū oīa
data ponit. Nobil⁹ amator nō q̄escit in dono. sed in
me sup oīne donū. Nō est idō totū pditū si q̄nq̄ mi
nus bñ de me vel de sc̄tis meis sentis q̄d velles. Af/
fectus ille bon⁹ dulcis quē interdū pcipis. Affectus
grē p̄ntis est et q̄dam p̄gustus patrie celest⁹. sup quo
nō nimiū innitēdū q̄d vadit et venit. Certare autem
aduersus incidentes malos animi mot⁹ suggestio/
nēq̄ spnere dyaboli insigne est vtutis et magni me/
riti. Nō ḡ te cōturbent alienē fantasie de q̄cūq̄ ma/
teria ingeste. Forte serua ppositū et intēdēm rectā
ad deū. Nec est illusio q̄d aliqñ i excessum subito ra/
peris et statim ad ineptias solitas cordis reuerteris
Illa eī inuite mag⁹ pateris q̄d agis. et q̄dū displi/
cet et reniter⁹ meritū est et nō pditio. Scito q̄d antiqu⁹
inimicus omnino nītī impedire desideriū tuū in bo/
no et ab om̄i deuoto exercitio euacuare. a sc̄toruz sci/
licet cultu. a p̄ia passiōis mee memoria. a pctōz vti/
li recordatōe. a p̄pr̄i cordis custodia. et a firmo ppo/
sito pficiēdi in virtute. Multas malas cogitatōes
ingerit vt tediū tibi faciat et horrōre. vt ab orōe reuo/
cet et sacra lectōe. Displiez sibi hūlis p̄fessio et si pos/
set a p̄munione cessare faceret. Nō credas ei neq̄ cu/
res illū. licet sepi⁹ tibi deceptōis tetēderit laqueos.
Sibi imputa cū mala ingerit et immūda: dicito illi

Liber tertius

Vade immude spūs. erubesc miser. valde immūd^d
es tu q̄ talia infers aurib⁹ meis. Discede a me sedu-
ctor pessime. nō habeb̄ i me p̄tē vllā. s̄z ihs meū erit
tāq̄ bellator fort̄; t̄ tu stabis p̄fusus. **D**alo potins
mori t̄ omnē penā subire q̄z tibi p̄sentire. **T**ace t̄ ob-
mutescenō audiā te ampli⁹. lic̄ mihi plures molis-
ris molestias. **D**ñs illuminatio mea t̄ sal⁹ mea. quē
timebo. **D**ñs p̄tector vite mee: a q̄ trepidabo. **S**i
consistant aduersum me castra nō timebit cor meū
Dñs adiutor meus t̄ redēptor me⁹. **A**erta tanq̄s mi-
les bonus: t̄ si interdū ex fragilitate corruis resume
vires fortiores prioribus: p̄fidens de ampliori ḡtia
mea: t̄ multū p̄cane a vana p̄placentia t̄ superbia.
pp̄ter hoc multi in errorē ducunt̄ et in cecitatē pene
incurabile q̄nq̄ labūntur. **D**icit tibi in cautelā t̄ ppe-
tuā hūilitatē ruina hec sup̄bor̄ d̄ se stulte p̄sumētiū

De occultāda grā sub hūilitatis custodia Capitulū viii

Ili utili⁹ est tibi t̄ securi⁹ deuotōis grāz
abscōdere nec in altū te efferre. nec mltuz
inde loq̄: neq̄ multū p̄oderare: s̄z maḡ te
metip̄m despicere t̄ tanq̄s indigno datā timere. **N**ō
est huic affectōi tenaci⁹ inherēdū q̄ citi⁹ p̄t mutari i
strariū. **L**ogita in grā q̄s miser t̄ inops esse soles si
ne grā. **N**ec est in eo tm̄ sp̄ualis vite p̄fectus: cū p̄so
latōis habueris grām: sed cum humiliter t̄ abnega-
te patiēterq̄ tuleris eius subtractōem. ita q̄ tūc ab
orōis studio nō torpeas. nec reliqua opa tua ex vſu
facienda omnino dilabi p̄mittas. sed sicut meli⁹ po-
tueris t̄ intelleceris. libēter qđ in te est facias. nec p-
pter ariditatē seu anxietatē mētis quā sentis te tota-
liter negligas. **M**ulti enim sunt qui cum non bene

eis successerit statim impatiētes sūnt aut desides
Non em̄ sp̄ est in p̄tāte hominīs via eius: sed dei est
dare et consolari quādo vult et quantum vult et cui
vult: sicut sibi placuerit et nō amplius. **Q**uidā īcau-
ti ppter deuotōis gratiam seip̄os destruxerunt: qz
plus agere voluerūt q̄ potuerūt. non pensantes sue
paruitatis mensurā. sed magis cordis affectū seqn-
tes q̄ ratōnis iudiciū. **E**t quia maiora presumpse-
rūt q̄ deo placitū fuit idcirco ētiā cito pdidēt. **S**a-
cti sunt inopes et viles relicti: qui in celuz posuerūt
nidum sibi. vt humiliati et depaupati discant nō in
alis suis volare sed sub pennis meis sperare. **Q**ui
ad huc noui sunt et imperiti in via domini nisi con-
filio discretorū se regant: facili⁹ decipi possunt et eli-
di. **N**isi siuum sentire magis sequi q̄ alijs exercita-
tis credere volunt erit eis piculosus exitus: si tñ re-
trahi a pprio cōceptu nō valuerint. **R**aro sibūpsis
sapientes ab alijs regi humiliter patiunt̄. **H**elius
est modicū sapere cum būilitate et parua intelligen-
tia: q̄ magni scientiaz thesauri cum vana cōplacē-
tia. **H**elius est tibi minus habere q̄ multuz vnde
posses supbire. **N**on satis discrete agit qui se totuz
leticie tradit: obliuiscens pristine inopie sue: et casti
timoris domini: qui timet gratiam oblatam amit-
tere. **N**on etiam satis virtuose sapit qui tēpore ad
uersitatis et cuiusq̄ grauitatis nimis desperare se
gerit: et minus fidenter de me q̄ oportet recogitat
ac sentit. **Q**ui tempore pacis nimis securus esse vo-
luerit sepe tēpore belli nimis deiectus et formidolo-
sus reperiet **S**i scires semp humilis et modicus in
te pmanere: nec nō sp̄m tuum bene moderare ac re-
gere nō incideres tā cito ī piculū et offensaz. **C**ōsilii
bonū est vt feruoris sp̄ū pcepto mediteris qđ futuꝝ
sit abscedēte lumine. **Q**uod dum p̄tigerit recogita-

Liber tertius

et denuo lucē posse reuerti. quā ad cautelā tibi: mihi autē ad glāiam ad tpus subtraxi. Utlior est em̄ se-
pe talis pbatio q̄ si sp̄ pspa p̄ tua haberet volūta-
te. Nam merita nō sunt ex hoc estimāda si q̄s p̄les
visiones aut q̄solatōes habeat. vel si p̄itus sit i scri-
pturis. aut in altiori ponatur gradu: sed si ya fuerit
hūilitate fundat⁹ et diuina charitate repletus: si dei
honorē pure et integre semp̄ q̄rat. si seipm̄ nihil repu-
tet. et in vītate despiciat: atq̄ ab alijs etiā despici et
hūiliari magis gaudeat q̄s honorari.

De vili estimatōe suīpius in oculis dei.

Capitulū ix.

l
Dquor ad dñm meū cum sim puluis et
cinis. Si me ampli⁹ reputauero: ecce tu-
stas contra me: et dicunt testimonij ver-
iniquitates mee: nec possum cōtradicere. Si autē
me vilificauero et ad nihil redēgero: et ab om̄i pro-
pria reputatōe defecero atq̄ sicut sum puluericaue-
ro: erit mihi ppicia ḡtia tua et vicina cordi meo lux
tua. et omnis estimatio quantulacūq̄ minima i val-
lenihileitatis mee submergeſ et p̄ibit in eternū. Ib i
ostendes me mihi quid sum: qd fui: et de quo veni.
quia nihil et nesciui. Si mihi p̄pi relinquo: ecce ni-
hil et tota infirmitas: Si autē subito me respereris
statim fortis efficor et nouo repleor gaudio. At mi-
rum valde q̄ sic repente subleuor: et tam benigne a-
te complector: qui pprio pondere sp̄ ad imā feror.
Facit hoc amor tuus gratis preueniens me: et in tā
multis subueniens necessitatibus: a grauibus quo
q̄ custodiens me periculis: et ab innumeris: ut ve-
re dicam eripiens malis. Ne siquidem male amā-
do me perdidī: et te soluz querendo et pure amādo
me et te pariter inueui. atq̄ ex amore profundius

ad nihilū me redigi. **N**uia tu o dulcissime facis me
cū sup̄ meriti omne: et supra id quod audeo spare
vel rogare. **B**enedictus sis de⁹ me⁹ qr̄ licet ego om̄i
bus bonis sum indignus. tua tñ nobilitas ⁊ infini-
ta bonitas nunq̄ cessat bñfacere etiā ingratias ⁊ lon-
ge a te auersis. **C**onuerte nos ad te vt sum⁹ ḡti hñi-
les ⁊ deuoti. qr̄ salus nřa tu es. virtus ⁊ fortitudo
nostra.

Domnia ad deū sicut ad finē vltimum
sunt referenda. **A**ap. p.

Ili ego debeo esse finis tu⁹ sup̄m⁹ ⁊ vlti-
matus si vere desideras esse beatus. **E**x
f hac intentiōe purificabit̄ affectus tu⁹ se-
pius ad seipm⁹ ⁊ ad creaturas male incuruat⁹. **N**az
si teipm⁹ in aliquo q̄ris statim in te deficis ⁊ arescis.
Dia ḡad me principaliter referas qr̄ ego sum q̄ oīa
didi. **S**ic singula p̄sidera sicut ex summo bono ma-
nantia. et ideo ad metanq̄ ad suā originē cūcta sūt
reducenda. **E**x me pusill⁹ ⁊ magnus paup ⁊ diues
tanq̄ ex fōte viuo aquā hauriūt viuā. et q̄ mibi spō
te ⁊ libere deseruiūt grām. p grā accipiēt. **N**isi autē
extra me voluerit gl̄iari vel in aliquo priuato bono
delectari non stabiliet̄ in vo gaudio: neq; in corde
suo dilatabit̄: sed multipliciter impedieſ ⁊ angustia
bit̄. **N**ihil ḡtib̄ de bono ascribere debes: nec alicui
homini virtutē attribuas. sed totū da deo sine q̄ ni-
hil habz hō. **E**go totū dedi: ego totū rehabere volo
⁊ cū magna districtōe grāꝝ actōes reqro. **V**ec ē ve-
ritas q̄ fugatur gl̄ie vanitas. **E**t si intrauerit celestis
grā ⁊ va charitas non erit aliq̄ iniudia nec ptractio
cordis: neq; priuat⁹ amor occupabit. **V**icit em̄ oīa
diuīa charitas: ⁊ dilatat oēs aīe vires. **S**i recte sa-
pis̄ i me solo gāndevis: in me solo sperabis. qr̄ nemo

Liber tertius

bon² nisi sol² de² qui est sup omnia laudand² et in
omnib² bñdicendus

D, spreto mūdo dulce est seruire deo.

Capitulū xi.

Vnc itez loquor dñe et nō silebo. dicā in
auribⁿ dei mei. dñi mei et regis mei q̄ est ī
excelsō. **O** q̄z magna multitudo dulcedi-
nis tue dñe quā abscodisti timētibus te. **S**ed quid
es amātibⁿ qđ toto corde tibi seruictibⁿ. **V**tere inef-
fabilis dulcedo pteplatōis tue quā largiris amāti-
bus te. **I**n hⁿ maxime ostendisti dulcedinē charitatⁿ
tue. qz cū nō essem fecisti me: et cū errare longe a te re-
duristi me: ut seruire tibi: et pcepisti ut diligā te. **D**
fōs amoris ppctui qđ dicā de te: quō potero tui ob-
liuisci: qui mei dignatus es recordari. **E**tia postq̄s
stabui et perij fecisti vltra omnē spem misericordiaz
cū seruo tuo: et vltra om̄e meritū grāz et amiciciā ex-
hibuisti. **Q**uid retribuā tibi. p grā ista. **N**ō enī oībⁿ
datū est ut oībⁿ abdicatis seculo renūcient et mona-
sticā vitā assumat. **N**ūqđ magnū est ut tibi seruiam
cui oīs creatura seruire tenet. **N**ō magnū mihi vide-
ri debz seruire tibi: sed poti² hⁿ mihi magnū et admi-
randū apparet q̄ tā paupem et indignū dignaris in-
seruū recipere: et dilect² seruū tuū adunare. **A**cce oīa
tua sunt q̄ habeo et vñ tibi seruio. **V**erūtamen vice-
uersa tu mag^s mihi seruis q̄z ego tibi. **E**cce celuz et
terra q̄ in ministerio hoīs creasti presto sunt et faci-
unt q̄tidie qcūqz mādasti. **E**t hoc pax est qn etiā an-
gelos in ministerio hoīs creasti et ordinasti. **T**rāscē-
dit aut̄ hec oīa qz tuūpe fuire hoī dignat² es et teipm
ei daturū pmisisti. **Q**uid dabo tibi. p omnibⁿ istis mi-
libus bonis. **U**ltinā possem tibi seruire cūctis die-
bus vite mee. vtinā vel vno die dignū seruūtū exhi-

bere sufficerē. **V**lere tu es dignus omni seruitio: omni honore et laude eterna. **V**lere dñs me es et ego paup seruus tuus: quod totis viribz teneor tibi seruire: nec vnḡ in laudibz tuis debeo fastidire. **S**ic volo sic desidero: et quidquid mihi deest tu digneris supplere'. **M**agnus honor magna gloria tibi seruire: et omnia propter te contemnere. **D**abebunt enim gratiam magnam qui sponte se subiecerunt tue sanctissime seruituti. **I**nuenient suauissimam sanctisp̄m consolatiōem quod pro amore tuo carnalem abiecerunt delectatōes. consequuntur magnam cordis libertatē. quod artam pro nomine tuo in gloriam via et omnē mundanā neglexerint curā. **D**grata et iocunda dei seruitus quod hoc veraciter efficit liber et sanctus. **D**sacer stat religiosi famularū quod hominem angelis reddit equalē. deo placabilē. demonibz terribilē: et cunctis fidelibz commendabile. **D**amplectendū et sp̄ optandū seruitū quo summi p̄meret bonū et gaudium acquiritur sine fine mansūtū.

Desideria cordis examinanda sunt et moderanda Capitulū xij

Ili optet te adhuc multa addiscere que necdum bene didicisti. **Q**ue sunt hec domine. **U**t desideriū tuum ponas totaliter fin beneplacitiū meū: et tuūpius amator non sis. sed mee voluntatis cupidus amator et emulator. **D**esideria te sepe accidunt et vehementer impellunt. sed considera an propter honorē meum an propter tuum cōmodum magis mouearis. **S**i ego sum in causa bene contentus eris quomodo cōsideris ordinavero. **S**i autē de proprio cōsitu aliquid latet ecce h̄ ē quod te impedit et gravat. **L**aue gne nūmū initarū sup desiderio p̄cepto me non perfulto: ne forte postea

Liber tertius

peniteat et displiceat quod primo placuit et quasi per meliora recelasti. Non enim omnis affectio quae videtur bona statim est sequenda. sed nec omnis contraria affectio ad primum fugienda. Expedit interdum refrenatorem ut etiam in bonis studiis et desideriis. ne per importunitatem metis distractorem incurras ne alii per indisciplinatorem scandalum generes. vel etiam per resistentiam aliorum subito turberis et corruas. Interdum vero optime violentia ut et viriliter appetitu sensu sentire: nec aduertere quod velit caro et quod non velit. sed hoc magis satigari debet et cogi servituti subesse: donec pata sit ad omnia: paucisque pretetari discat: et simplicibus delectari: nec contra aliquod inconveniens murmurare.

De informatore patientie et luctamine aduersus concupiscentias

Capitulum xiii.

Domine domine deus ut audio patientia enim in hac vita valde necessaria multa enim in hac vita accidunt contraria. Nam quatercumque ordinero de pace mea non potest esse sine bello et dolore vita mea. Ita est filii. Non autem volo te tales querere pacem quam te propter tantibus careat: aut contraria non sentiat: sed tamen estimare te pacem inuenisse cum fueris variis tribulatis exercitatus et in multis contrarietatis probatus. Si dixeris te non multa posse pati quoniam tamen sustinebis ignem purgatorij. De duobus malis semper minus malum est eligendum. Ut ergo eterna futura supplicia possis evadere: mala presentia studeas per deum equumiter tolerare: An putas quod homines seculi huius nihil aut parum patientes. Nec hoc inuenies etiam si delicatissimos quesieris. Sed habent inquit multas delectationes et proprias sequuntur voluntates. id eoque parum poterant

suas tribulatōes. **E**sto q̄ ita sit vt habeāt q̄dqd vo
luerint. sed q̄dū pūtas durabit. **E**cce quēadmo-
dū sumus deficiēt abūdantes in seculo: t nulla erit
recordatio p̄teritor̄ gaudior̄. **H**z cū adhuc viuūt
nō sine amaritudie t tedio ac timore in eis q̄escunt
A Et eadem nāq; re vnde delectatōem p̄cipiūt sibi in
de doloris pena freq̄nter recipiūt. **I**uste illis fit: t qz
inordinate delectatōes q̄runt t sequūt nō sine ama-
ritudine t p̄fusionē eas expleant. **D** q̄z breues. q̄z fal-
se q̄z inordinate t turpes oēs sunt. **V**erūtamē p̄ ebe-
tate t cecitate nō intelligūt: sed velut muta aīalia. p̄
pter modicū corruptibilis vite delectamentū mor-
tem aīe incurrit. **T**u ergo fili post p̄cupiscētias tu-
as nō eas: t a volūtate tua auertere. **D**electare ī do-
mino t dabit tibi petitōes cordis tui. **E**tēm si vaci-
ter vis delectari t abūdantius a me p̄solari. ecce ī cō-
temptu omnīū mundanoꝝ. t in absensiōe omnīū in-
fimꝝ delectationū erit bñdictio tua: t copiosa red-
detur tibi p̄solatio: t q̄nto plus te ab oīni creatura-
rū solatio subtrareris: tāto in mesuauiores t potē-
tiores cōsolatōes inuenies. **S**ed primo nō sine q̄-
dam tristitia t labore certamīs ad has ptinges. **O**b-
sistet inolita p̄suetudo: sed meliori p̄suetudie deuin-
cer. **R**emurmurabit caro: sed feruore spūs refrenabi-
tur. **I**nstagabit te t exacerbabit serpēs antiqu⁹: sed
orōe fugabitur. insup t labore utili adit⁹ ei magn⁹
obstruet.

De obediētia hūilis subditi ad exēplum
Ihsu xp̄i **L**apitulū xiiij.

f **I**li q̄ se subtrahere nūt̄ ab obediētia ip̄e
se subtrahit a ḡtia. **E**t qui querit habere
priuata amittit p̄munia. **Q**ui nō libēter
et sponte suo supiori se subdit. signuz est q̄ caro sua
f

Liber tertius

neclum pfecte sibi obedit: sed sepe recalcitat et murmurat. Disce ergo celeriter superiori tuo te submittere si carnem ppriam optas subiungare. Natus namq; exterius vincit inimicus si interior ho nō fuerit deuastatus. Non est molestior et peior aie hostis q; tuipe tibi non bene recordans spiritui. Oportet enim verum te assumere tuūpius contemptū si vis pualere aduersus carnē et sanguinē .qr adhuc nimis inordinate te diligis. ideo plene te resignare alioz voluntati trepidas. Sed quid magnū: tu qui puluis es et nihil. si pppter deū te subdis homini: qndo ego omnipotēt et altissimus q; cūcta creaui ex nihilo me homini pppter te subieci humiliter. Factus sū oīm humillimus et infimus: vt tuam supbiam mea hūilitate vinceret. Disce obtēperare puluis. disce te humiliare terra et limus et sub oīm pedib; incurvare. disce voluntates tuas frangere. et ad omniū subiectiōnem te dare. Exardesce contra te nec patiar; tu morem in te vivere: sed ita subiectū et parvulū te exhibe vt omnes sup te ambulare possint et sicut lutū platearū cōcūlcare. Quid habes homo inanis conqueri. Quid sordide pector potes cōtradicere exprobantibus tibi qui totiēs deū offendisti: et totiēs infernū meruisti. Sed pepcit tibi oculus meo qr preciosa fuit anima tua in conspectu meo: vt cognosceres dilectōem meam et gratias bñficijs meis semper existeres: et ad verā subiectōem et humilitatē te iugiter dares. patienterq; pprium cōtemptū ferres

De occultis dei iudicij considerādis ne extollamur in bonis Ap. xv.

Mtonas sup me iudicia tua dñe et timore ac tremore concutis oīa ossa mea et ex

pauescit anima mea valde. **T**u attonit⁹ ⁊ pſidero qz
 celi nō sunt mūdi i ſpectu tuo. **S**i i angelis repiſti
 puitatē nec tñ pectiſti. qd fiet de me. **L**eſiderūt ſtel-
 le de celo ⁊ ego puluis qd pſumo. **Q**uoꝝ oꝝa vide-
 banſ laudabilia ceciderūt ad iſima: ⁊ q ſimedebant
 panē angelorꝝ vidi ſiliqſ delectari porcoꝝ. **A**lla eſt
 g ſcītas ſi manū tuā dñe retrahas. **N**ulla ſapīa pro-
 deſt ſi gubernare dſitas. **A**lla iuuat fortitudo ſi ꝑfua-
 re dſinas. **A**lla ſecura castitas ſi ea n̄ ptegas. **N**ulla
 ppria pdeſt custodia ſi nō adſit tua ſacra vigilitia.
Nā relicti mergimur ⁊ pimus: viſitati ſo viuim⁹ ⁊
 erigimur. **I**nſtabiles qppē ſum⁹ ſz p te ꝑfirmamur:
 te pescim⁹ ſz a te accēdimur. **D** q ſ hūil⁹ ⁊ abiecte mi-
 hi de mei po ſentīdū ē q ſ nihil pendēdū ſi qd boni
 videoꝝ h̄re. **D** q ſ pſide me ſubmittere debeo ſub a-
 byſſalib⁹ iudicijſ tuis dñe: vbi nihil aliđ me eē inue-
 mio q ſ nihil ⁊ nihil. **D** pōd⁹ imēſuz: o pelag⁹ i trans-
 natabile. vbi nihil d me repio q ſ i toto nihil. **U**bi ē
 glatebra glie: vbi pſidētia de glia pcepta. **A**bsorta ē
 ois glia vana in pfunditate iudicioꝝ tuorꝝ ſup me.
Quid eſt ois caro in ſpectu tuo. **N**ūqđ glia biſ lu-
 tū ſ formantē ſe. **Q**uoꝝ p̄t erigi vaniloqo cui⁹ cor in-
 vitate ſubiectū eſt deo. **N**ō eū tot⁹ mūdus erigeret
 quē ſibi ſubiecit viſtas: nec oīm laudatiū ore moue-
 bit ſ totā ſpem ſuā i deo firmauit. **N**ā et ipi qui lo-
 quunt̄ ecce oēs nihil: ⁊ deficiet cū ſonitu ſboꝝ. **T**e-
 ritas aut̄ dñi manet in eternū

Qualiter ſtandū ſit ac dicendū in om̄i re
 deſiderabili Cap. xvi.

f
Ili ſic dicas in oī re. **D**ñe ſi tibi placitū
 fuerit ſiat h̄ ita. **D**ñe ſi ſit honor tu⁹ ſiat i
 noīe tuo h̄. **D**ñe ſi mihi videris expedire
 ⁊ vtile eſſe. pbaueris tūc da mihi h̄ vti ad
f z

Liber tercius

honorem tuū. sed si mīhi nocium fore cognoueris
nec aīe mee saluti. pdesse aufer a me tale desiderium
Nō em omne desideriū a spū sancto est. etiam si ho-
mini videas rectū aut bonū. Difficile est. p vero iu-
dicare an spiritus bon⁹ aut alienus te impellat ad
desiderandū hoc vel illud: an etiam ex pprio moue-
aris spiritu. **M**ulti in fine sunt decepti qui p̄r̄ bo-
no spiritu videban⁹ inducti. **I**gitur sp cū timore di-
z cordis humilitate desiderandū est z petendū qd/
qd desiderabile menti occurrit: maximeq; cū ppria
resignatō mīhi totum cōmittendū est atq; dicēdū.
Dñe tu scis q̄liter melius est: fac hoc vel illud sīc vo-
lueris. **D**a quod vis et quātū vis z qñ vis. **F**ac me-
cum sicut scis et sicut tibi magis placuerit z maior
honor tuus fuerit. **P**one me vbi vis z libere age me
cū in omnib;. **I**n manu tua ego sum. gyra et reuersa
me p circuitū. **E**n ego seruus tuus pat⁹ ad omnia:
quoniam non desidero mīhi vivere sed tibi: utinā dī-
gne z pfecte.

Oratio p bñplacito dei pficiendo.

Capitulum xxij.

Oncede mīhi benignissime ihu gratiam
tuam. vt mecum sit z mecum laboret: me-
cumq; vsq; in finez pseueret. **D**a mīhi sp
desiderare z velle quod tibi magis acceptū z chari⁹
placet. **T**ua volūtas mea sit z mea volūtas tuā seq-
tur. sp z optimē ei cōcordet. **G**it mīhi vñū velle et
nolle tecū: nec aliud posse velle aut nolle nisi qđ vis
z nolis. **D**a mīhi oīb; mori qđ in mūndo sunt: z ppter
te amare pteni z nesciri i h seculo. **D**a mīhi sup oīa
desiderata i te q̄escere z cor meū in te pacificare. **T**u
vā pax cordis: tu sola req̄es. extra te oīa sunt dura
z inq̄eta. **I**n hac pace in idipm. hoc est. i te vno sum-
mo z eterno bono dormiā z req̄escam. Amen.

Dó, verū solaciū in solo deo est q̄rendū
Capitulum xviii.

¶ **V**idquid desiderare vñ cogitare possum
ad solaciū meū nō hic expecto sed i poste
rū. q̄ si oia solacia mūdi solus haberē: et
om̄ib⁹ delicijs frui possem certū est q̄ diu durare n̄
possent: **U**nde nō poteris anīa mea plene cōsolari
nec pfecte recreari nisi in deo p̄solatore paupeꝝ ⁊ su
sceptore hūiliū. **E**xpecta modicū anīa mea: expecta
diuinū pmissum: et habebis abundantia omniū bo
norum in celo. **S**i nimis inordinate ista appetis p̄
sentia pdes eterna ⁊ celestia. **S**int tēporalia in vsu
eterna in desiderio. **N**on potes aliquo bono tēpo
rali satiari. quia ad hec frienda nō es c̄creata. **A**tiā
si omnia bona creata haberet: nō posses esse felix et
beata. sed in deo qui cuncta c̄reavit. tua beatitudo:
tua ⁊ felicitas cōsistit. non qualis videt ⁊ laudatur
a stultis mundi amatorib⁹: sed qualem expectat bo
ni xp̄i fideles ⁊ p̄gustat interdum spirituales ac mū
di corde. quorū cōuersatio est in celis. **U**lanum est
⁊ breue omne humānū solaciū. **B**eatum ⁊ verū so
laciū quod intus a veritate p̄cipitur. **D**e uotis hō
vbiq̄ secum fert consolatore suum ih̄m. et dicit ad
eum. Adesto mihi domine ih̄u in omni loco ⁊ tēpo
re. Hec mihi sit p̄solatio libenter velle carere omni
humano solacio. **A**t si tua defuerit cōsolatio sit mi
hi tua voluntas ⁊ iusta pbatio pro summo solacio.
Non em in ppetuū irasceris: neq̄ in eternū p̄mina
beris.

Dó, ois solicitude ī deo ponēda est La. xix.

Illi sine me tecum agere quod volo: ego
scio quid expediat tibi. **T**u cogitas vt
f 5

Liber tertius

homo .in multis sentis sicut tibi human⁹ suad⁹ in tellectus. **D**ñe verū est quod dicas. **M**aior est solici tudo tua p me q̄s omnis cura quā ego possum gere/ rep me. **N**imis em̄ casu aliter stat q̄ nō p̄jcit omnē solicitudinē suā in te. **D**ñe dūmodo volūtas mea re cta ⁊ firma ad te pmaneat fac de me quidqd tibi pla cuerit. **N**on em̄ potest esse nisi bonū qdquid de me feceris. **S**i me vis esse in tenebris sis bñdictus .⁊ si me vis esse in luce sis iterū bñdictus. **S**i me digna ris cōsolari sis benedictus. et si me vis tribulari eq̄ sis semp bñdictus. **F**ili sic oxtet testare si mecum de sideras ambulare. **I**ta pmptus debes esse ad patiē dum sicut ad gaudendū. **I**ta libēter debes esse iops et paup sicut plenus ⁊ diues. **D**ñe libēter patiar p te qdquid volueris venire sup me. **I**ndifferēter vo lo de manu tua bonū ⁊ malū: dulce ⁊ amar̄ : letūz et triste suscipe. ⁊ p omīb̄ mīhi ptingentib⁹ gr̄as age re. **A**custodi me ab omī pctō: ⁊ nō tūnebo mortē nec infernū. dūmodo in eternū me nō p̄jcas. nec deles as me delibro vite. non mīhi nocebit quidqd vene rit tribulatōnis sup me.

Dō temporales miserie xp̄i exemplo eq̄ni miter sunt ferende Capitulū xx

Ili ego descēdi de celo p tua salute: suscep̄ pi tuas miseras nō necessitate s̄ chari tate trahēte: vt patientiā disceres: ⁊ tēpa les miseras nō indignāter ferres. **N**ā ab hora ort⁹ mei usq̄ ad exitū in cruce nō defuit mīhi tolerantia doloris. defectū rez tpaliū magnū habui. multas q̄ rimonias de me freq̄ter audiui: p̄fusiōes ⁊ opprobria benigne sustinui. p bñficijs īḡtitudinē recepi p miraculis blasphemias. p doctrina reprehensiōes.

Domine quia fuisti patiens in vita tua in hoc maxime implendo preceptum patris tui. dignum est ut ego miserrimus pectorum voluntate tuam patienter me sustineam: et donec ipse volueris onus corruptibilis vite pro salute mea portem. Nam et si onerosa senti presens vita facta est tamquam iam pro gloriam tuam valde meritoria atque exemplo tuo et sanctorum tuorum vestigium infirmis tolerabilior et clarior. sed et multo magis consolatoria quam olim in lege veteri fuerat cum porta celi clausa pressisteret et obscurior etiam via videbatur quam tam pauci regnum celorum querere curabantur. sed neque qui tunc iusti erant et salvandi ante passionem tuam et sacre mortis debitum celeste regnum poterant introire. O quanto tibi gratias teneor referre per rectam et bonam viam dignatus es mihi et cunctis fidelibus ad eternum regnum tuum ostendere. Nam vita tua via nostra et pro sanctam patientiam ambulamus ad te quem es corona nostra. Nisi tu nos processisses et docuisses quae sequentia curaret. Deinde quanto loqueretur retroque maneret nisi tua praelatura ex exempla inspiceret. Ecce adhuc te pescimus auditis tot signis tuis et doctrinis. quod fieret silentium lucis ad secundum te non haberemus.

De tolerantia iniuriarum: et quis verus patiens probetur Capitulum xxi.

Uid est quod loqueris fili. Cessa conqueri
q
considera meam et aliorum sanctorum passionem.
Non dum usque ad sanguinem restitisti. Nam
rum est quod tu pateris in proportione eorum qui tam multa
passi sunt. tam fortiter temptati. tam grauiter tribulati. tam multiplicitate probati et exercitati. Optime te igitur
aliorum grauiora ad mentem reducere: ut levius seras
tua minima. Et si tibi minima non videntur: vide ne
te tua faciat impatientia. Siue tamen parua siue magna
f 4

Liber tertius

sint stude cuncta patienter ferre. **N**uato melius te ad
patiendū disponis tanto sapientius agis et ampli
pmereris et feres leuius animo et vsu ad hoc nō se
gniter paratis. **N**ec dicas non valeo hoc ab homine
tali pati: nec huiuscmodi mihi patienda sunt. graue
em intulit damnum et improperat mihi que nūq; co
gitauerā. sed ab alio libenter patiar et sicut patienda
videro. **I**n sibi est talis cogitatio que virtutē pa
tientie nō considerat: nec a quo coronāda erit s; ma
gis psonas et offensas sibi illatas ppndit. **N**ō est
ver patiē q; nō vult pati nisi q; tū sibi visum fue
rit et a quo sibi placuerit. **V**erius autē patiēs non
attendit a quo homine. vtrū a plato suo an ab aliq;
equali aut inferiori. vtrū a bono et sancto viro v'l'a
puerso et indigno exerceat. sed indifferēter ab omni
creatura quantūcunq; et quotienscunq; ei aliqd ad
uersi acciderit. totum hoc gratāter de manu dei ac
cipit. et ingens luc reputat. qr nihil apud deū quā
tūlibet parvū p deo tñ passum poterit sine merito
trāsire. **E**sto igitur expeditus ad pugnā si vis habe
re victoriā. **S**ine certamie nō poteris venire ad pa
tiētie coronā. **S**i pati nō vis recusas coronari. si
autē coronari desideras certa viriliter: sustine patiē
ter. **S**ine labore nō tēdī ad requiē: nec sine pugna
quenitur ad victoriā. **F**ac mihi dñe possibile p gtiā
quod mihi impossibile videt p naturaz. **T**u scis q;
modicū possim pati et q; cito deīcior leui exurgēte
aduersitate. **A**fficiatur mihi quilibet exercitatio tri
bulatōis p nomē tuo amabilis et optabilis. **M**a pa
ti et vexari p te valde salubre est anie mee.

De confessione pprie infirmitatis et hui
vite miserijs. **C**apitulū pxi

Folium XXXVII

c
Onsiteor aduersum me iniusticiā meam
cōfitebor tibi dñe infirmitatē meā. **S**e
pe parua res est q̄ me deūcit et contrastat.
Propono me fortiter actus s̄z cū modica
temptatio venerit maḡ mihi fit angustia. **V**alde viliſ
qñq̄ res est vñ grauis temptatio puenit: et dū puto
me aliquantulū tutū cū nō sentio. inuenio me nōnūq̄
pene deuictū ex leui flatu. **V**ide ḡ dñe hūilitatē meā
et fragilitatē tibi vndiq̄ nota. **N**iserere mei et eripe
me de luto ut nō infigar: nō pmaneā deuictus vloq̄
quaq̄. **H**oc est quod me freq̄nter reuerberat et coraz
te cōfundit q̄ tā labilis sum et infirmus ad resistēdū
passiōibꝫ. **A**et si nō omnino ad cōfessionē trahit. tamē
mihi etiā molesta et grauis est eoz insectatio: et tedz
valde sic quotidie viuere ī lite. **E**xhīc nota fit mihi
ifirmitas mea. qz multo facilī? irruūt abominādē sp
fantasie q̄ discedunt. **U**ltinam fortissime de⁹ israel
zelator aiaꝫ fidelū. respicias serui tui labore et dolo
rē. assūtasq̄ illi in q̄ibꝫ ad q̄cunq̄ prexerit. **R**obora
me celesti fortitudine: neq̄ vetus hō misera caro spi
ritui necdum plene subiecta valeat dñari aduersus
quā certare optebit q̄diu spirat̄ in hac vita miseri
ma. **H**eu qlis est hec vita vbi nō desunt tribulatōes
et miserie: vbi plena laqueis et hostibꝫ sunt oīa. **N**az
vna tribulatōe seu temptatōe recedēte alia accedit: s̄z
adhuc priore durāte pflictu alij plures supueniūt et
insperate. **A**et quō p̄t amari vita habēs tātas amari
tudines: et tot subiecta calamitatibꝫ et miserijs. **Q**uō
etiā d̄r vita tot generans mortes et pestes: et tñ amar
et delectari ī ea a mult⁹ q̄rit̄. **R**ephendit̄ freq̄nter mū
dus q̄ fallax sit et van⁹. nec tñ facile relinq̄tur cū cō
cupiscētie carnis dñan̄. **S**z alia trahūt ad amādūz
alia ad p̄tēdū. **T**rahūt ad amore mūdi desideriū
carnis desideriuz oculoꝫ et supbia vite. sed pene ac
f. 5

Liber tertius

miserie seq̄entes ea odium mundi parvūt et tediūt. **G**z
vincit phdolor delectatio prava mente mūndo dedi-
tam. et esse sub sensib⁹ delicias reputat. qz dei suau-
tatem et internam virtutis amenitatē nec vīdit nec
gustauit. Qui aut̄ mundū pfecte cōtēnūt et deo viue-
re sub sancta disciplina student. isti diuinā dulcedi-
nē veris abrenūciatorib⁹ pm̄issam nō ignorāt. et qz
guiter mundus errat et varie fallit vident

D, in deo sup oia bona et dona req̄escendum ē
Capitulū xxiiij.

Sup omnia et in omnib⁹ req̄esce anima mea
in dño semp. qz ipse est sanctoz eterna re-
quies. Da mihi dulcissime et amātissime
ihu in te sup omnē creaturā req̄escere. sup omnē sa-
lute et pulcritudinē. sup omnem gl̄iam et honorem
sup omnē potentia et dignitatē. sup omnē scientiaz
et subtilitatē. sup omnes diuitias et artes. sup oēm
leticiā et exultatōem. sup omnē famā et laudē. super
omnē suavitatē et solatōem. sup omnem spem et p-
missiōem. sup omne meritū et desideriū. sup omnia
dona et mūera que potes dare et infundere. sup omne
gaudiū et iubilatōem quā p̄t mens cape et sentire.
Deniqz sup omnes angelos et archāgelos: et sup om-
nem exercitū celi. sup omnia visibilia et inuisibilia:
et sup om̄e qd tu de⁹ meus nō es. qz tu deus meus
sup omnia optimus es. tu solus altissim⁹. tu solus
potētissimus. tu solus sufficiētissimus et plenissim⁹
tu sol⁹ suauissimus et solaciosissim⁹. tu sol⁹ pulcer-
rimus et amantissimus. tu sol⁹ nobilissimus et glo-
riosissim⁹ sup omnia. in quo cūcta bona simul p-
fecte sunt fuerūt et erūt. atqz ideo min⁹ est et insufficiēs
quidqd p̄ter teipsum mihi donas. ut de teipo reue-
las vel pmittis te nō viso nec plene adepto. **N**m̄qz

dē nō p̄t cor meū vaciter req̄escere nec totalē st̄etari
nisi in te req̄escat. et oīa dona oīm̄q; creaturā trāscē
dat. **D**omi dulcissime spōse ihu xp̄e amator purissi
me dñator vniuersit creature q̄s mihi det p̄nas ke
libtatis ad voladū et pausandū i te. **D**omini ad plenū
dabit vacare mihi et videre q̄s suauis es dñe de⁹ me
us. **N**on ad plenū recolligā me i te. ut p̄ amore tuo n̄
sentiā me: s̄ te solū sup omnē sensum et modū in mō
nō oīb̄ noto. **N**ūc aut̄ freq̄nter gemo et infelicitatez
meā cū dolore porto: q̄r multa mala in hac valle mi
seriaz occurrit q̄ me sepi⁹ turbat tristat et obnu
bilat. sepi⁹ ipediuit et distractib⁹: alliciuit et implicat ne
libez habeā accessum ad te. et ne iocūdis fruar aples
xibus p̄sto sp̄ bt̄is spiritib⁹. **D**oneat te spiriū me
um et desolatio multiplex i terra. **I**ihu splēdor eter
ne glie solamē pegrinātis aīe. apud te est os meū si
ne voce: et silentiū meū loqtur tibi. **U**lq̄zq̄ tardat ve
nire dñs me⁹. **V**eniat ad me paupculū suū et letum
faciat. **D**ittat manū suā et me miserez eripiat de om
ni angustia. **V**eni veni: q̄r sine te nulla erit q̄eta dies
aut hora. q̄r tu leticia mea: et sine te vacua est mensa
mea. **D**iser sum et qdāmodo incarerat et qpedib⁹
guat donec luce p̄sentie tue me reficias ac libertati
dones. vultūq; amicabile demostres. **Q**uerat ali⁹ p
te aliud qdāq; libuerit: et mihi aliud interū nil pla
cet nec placebit: nisi tu de⁹ me⁹: spes mea. sal⁹ eterna
Nō reticebo nec dep̄cari cessabo donec grā tua re
uertat: mihiq; tu int̄loqr̄. **E**cce assuz. **E**cce ego ad
te q̄r inuocasti me. lachri et tue et desideriū aīe tue humili
atio tua et p̄tritio cordis inclinauit me et adduxer
unt ad te. **E**t dixi. domine inuocauit te et desiderauit
fui te: paratus omnia respuere ppter te. **T**u enim
prior excitasti me ut quererem te. **H**is ergo benedī
ctus domine qui fecisti hanc bonitatem cum seruo

Liber tertius

tuo fin multitudinē misericordie tue. **Q**uid habet
ultra dicere dñe seruus tuus coram te nisi ut humiliet
se valde aī te: memor semp prie iniquitatis et
vilitatis. **N**on em̄ est similis tui in cūctis mirabili
bus celi et terre. **S**unt opa tua bona valde domine
iudicia vera. et puidētia tua regunt vniuersa. **L**aus
ergo tibi et gl̄ia o patris sapientia. te laudet et bñdi-
cat os meū. aīa mea et cūcta creata simul.

De recordatiōe beneficiorū dei multipliciū.

Capitulū xxiiii.

Per dñe cor meū in legetua: et in prece-
ptis tuis doce me ambulare. **D**a mihi i-
telligere voluntatē tuam: et cum magna
reuerentia ac diligentī cōsideratiōe beneficia tua tā
in generali q̄s in speciali memorari: vt digne tibi ex-
hinc valeā gratias referre. **V**lex scio et confiteor nec
p minimo puncto me posse debitas gratiarū laudes
psoluere. **D**inor ego sum omnibus bonis mihi p-
stis. et cum tuā nobilitatem attendo: deficit p ma-
gnitudine illius sp̄ns meus. **O**mnia que in anima
habemus et in corpe et quecunq; exterius vel inter-
rius naturaliter vel supnaturaliter possidem⁹. tua
sunt beneficia: et te beneficium pium ac bonū ḡmen-
dant: a quo bona cuncta accepimus. **A**Et si ali⁹ plu-
ra. ali⁹ pauciora accepit: oīa tñ tua sunt: et sine te
nec minimum haberī potest. **I**lle qui maiora accepit
nō potest merito suo gloriari: nec sup alios extolli
nec minori insultare. qz ille maior et melior qui sibi
minus ascribit et in regratiādo hūilior est atq; deuo-
tior. **E**t qui omnib⁹ viliorē se existimat et idigniorē se
iudicat aptior est ad p̄cipiendū maiora. **Q**ui autem
pauciora accepit contrastari non debet nec indignā-
ter ferre neq; ditiori inuidere s̄ te poti⁹ attēdere et

tuam bonitatē maxime laudare q̄ tā affluēter: tam
 gratis tā libēter sine psonaz acceptōne tua munera
 largiris. **O**mnia ex te: z ideo in oīb̄ es laudandus.
Tu scis qd vnicuiqz donare expediat: z cur iste mi-
 nus z ille ampli⁹ habeat nō nostr⁹ sed tuū est hoc di-
 scernere: apud quē singulor⁹ diffinita sunt merita.
Vnde dñe deus p magno etiā reputo bñficio non
 multa habere vnde exterius z fm homines laus z
 gloria appareat. **I**ta vt quis considerata paupertate
 z vilitate psonae sive nō modo ḡuitatē aut tristiciam
 vel deiectōdem inde c̄cipiat. sed potius solatōnem
 z hilaritatē magnā. qz tu deus pauperes z hñiles at-
 qz huic mūdo despectos tibi elegisti in familiares z
 domesticos. **T**estes sunt ipli apli tui quos p̄cipes
 sup omnē terrā constituisti. fuerūt tamē sine quere-
 la cōuersati in mūdo tam hñiles z simplices sine oī
 malicia z dolo vt etiā pati c̄tumelias gauderēt pro
 nomine tuo. z que mūdus abhorret ipli amplectere
 tur affectu magno. **N**ihil ergo amatorē tuū z cogni-
 torē bñficioz tuoz ita letificare debz sicut volūtas
 tua in eo: z bñplacitū eterne dispositōnis tue. **D**qua
 tm̄ cōtentari debz et cōsolari vt ita libēter relit esse
 minimus sicut aliqz optaret esse maximus: z ita pa-
 cificus et contentus in nouissimo sicut in loco pri-
 mo: atqz ita libenter despabilis et abiect⁹: nullius
 quoqz nominis z fame: sicut ceteris honorabilior z
 maior in mūdo. **N**am volūtas tua z amor honoris
 tui omnia excedere debz: z plus eū consolari; magis
 qz placere qz oīa bñficia sibi data vel danda

De q̄ttuor magnā importātib⁹ pacē

Capitulum xxv.

Ili nunc docebo te viā pacis z vere liber-
tatis. **F**ac dñe quod dic⁹. quia hoc mihi

Liber tertius

gratum est audire. **S**tude filii alteri^o potius facere voluntatē q̄s tuā. **E**lige sp̄ minus q̄s plus habere. **N**uere semp inferiorē locū et omnibus subesse. **O**p̄ta semp et ora: ut voluntas dei integre in te fiat. **E**cce talis homo ingreditur fines pacis et quietis. **D**omine sermo tuus iste breuis multū in se p̄tinet p̄fectōis. parvus est dictu: sed plenus sensu et vber i fructu. **N**am si posset a me fideliter custodiri nō debe ret tam facilis in me turbatio oriri. nam quotiens me impacatū sentio et grauatū: ab hac doctrina me recessisse inuenio. **S**ed tu qui om̄ia potes et anime p̄fectū semp diligis. adauge maiore graz ut possim tuum p̄plere sermonē: et meam p̄ficere salutem.

Oratio p̄ cogitatōes malas La. xxvi.

Domine deus meus ne elongeris a me: de us meus in auxiliū meū respice: qm̄ iſur rexerunt in me cogitatōes vane: et timo res magni affligerentes animā meā. **N**uo p̄trāsibo il lesus: quomodo p̄fringā eā. **E**go inquit ante te ibo et glorioſos terre humiliabo. aperiā ianuā carceris et archana secretoꝝ reuelabo tibi. **F**ac dñe ut loque ris: et fugiant a facie tua omnes inique cogitatōes. **N**ec spes et vniqa cōsolatio mea ad te i omni tribu latōe p̄fugere: tibi p̄fidere: te ex intimo inuocare: et patienter consolatōnem tuam expectare

Oratio p̄ illuminatōe mentis deuotissima Capitulum xxvij.

Clarifica me bone ihu claritate eterni lu minis. et educ de habitaculo cordis mei tenebras vniuersas. **C**ohibe cogitatōes

multas : et elide vim facientes temptatōes. **P**ugna
fortiter p̄ me et expugna malas bestias: p̄cupiscētias
dico illecebrosas: vt fiat pax in virtute tua et abun-
dantia laudis tue resonet in aula sancta: hoc est in
conscientia pura. **I**mpera ventis et tempestatibus.
dic mari quiesce. dic aquiloni: ne flaueris: et erit trā/
quillitas magna. **E**mitte lucem tuā et veritatē tuā
vt luceat sup terram. qz terra sum ianis et vacua do
nec illumines me. **E**ffunde gratiā tuam desup. per/
funde cor meum gratia celesti. ministra deuotōnis
aqua ad irrigandā faciē terre. ad pducendū fructū
bonū et optimū. **E**leva mentē pressam mole pecca-
torum: et ad celestia totū desideriuz meū suspende.
vt gustata suauitate supne felicitatis pigeat de ter-
renis cogitare. **R**ape me et eripe ab omni creaturaz
indurabili consolatōe: qz nulla res creata appetitū
meū plenarie valet quietare et consolari. **R**uge me ti-
bi inseparabili dilectōis vinculo. quoniam tu sol⁹ amā-
ti sufficiis: et absqz te fruola sunt vniuersa.

De cuitatōne curiose inq̄sitois sup alte-
rius vita **C**apitulū xxviiij.

f **I**li noli esse curiosus: nec vacuas gere-
re solitudines. **Q**uid hoc vel illud ad
te: tu me sequere. **Q**uid enim ad te vtrū
ille sit talis vel talis. aut iste sic agit vel
loquitur: **T**u non indiges respondere pro alijs. sed
pro te ipso rationem reddes. **Q**uid ergo te implicas.
Acce ego omnes cognosco: et cuncta que sub fo-
le fiunt video: et scio qualiter cum unoquoqz sit:
quid cogitet: quid velit: et ad quem finem tendat
eius intentio. **N**ibi igitur cōmittenda sunt omnia
tu vero serua te in bona pace: et dimitte agitantem.

Liber tercius

agitare q̄ntum voluerit. Ueniet sup eūz q̄d q̄d secerit vel dixerit: q̄r me fallere nō p̄t. Non sit tibi cure de magni nominis vmbra et nō de multoz familia ritate nec de priuata hominū dilectōe. Ista ei generat distractōes et magnas in corde obscuritates. Libenter loq̄zer tibi verbū meū et abscōdita reuelarem si aduentū meū diligēter obfuares et ostiū cordis mihi apires. Esto puid et vigila in oratiōibz et hūilia te in oībus.

In q̄bus firma par cordis et verus pfectus cōsistit **Capitulū xxix.**

Illi ego locutus sum: Pacē relinquo vobis. pacē meā do vobis. nō quō mūdus dat ego do vobis. Pacem oēs desiderant sed q̄ ad verā pacē ptinent nō om̄is curāt. Pax mea cum hūilibus et māsuetis corde. Pax tua erit i mul ta patiētia. Si me audieris et vocē meā secur⁹ fueris poteris multa pace frui. Quid igit faciā. In omni re attēdet tibi q̄d facias et q̄d diccas: et omnē intētione tuam ad h̄ dirige ut mihi soli placeas. et extra me n̄ hil cupias vel q̄ras. sed et de alioz dictis vel factis nihil temere iudices. nec cū rebus tibi nō ɔmissis te implices: et poterit fieri vt parū vel raro turberis. Hū q̄ autē sentire aliquā turbatōe nec pati aliquā cor dis vel corporis molestia nō est p̄sentis t̄pis sed status eterne q̄etis. Non ergo estimes te verā pacē inueniēs se si nullā senseris grauitatē: nec tūc totū esse bonuz si neminē pateris aduersariū. nec hoc esse pfectuz si cūcta fiunt fīm tuū affectū. neq̄z tūc aliqd magni te reputes aut specialiter dilectū ex̄stimes si i magna fueris deuotōe atq̄z dulcedine. q̄r in istis nō ɔgnosci tur verus amator virtutis: nec in istis ɔsistit pfect⁹ et pfectio hoīs. In q̄ ergo dñe. In offerēdo te ex toto

corde tuo voluntati diuine. non querendo quod tua sunt
nec in paruo nec in magno : nec in tamen nec in eternitate.
ita ut in una eque facie in gloriam actum permaneas.
inter propria et contraria. omnia equa luce pensando. **E**i
fueris tam fortis et longanimus in spe ut subtracta inter-
iori consolatorem etiam ad ampliora sustinenda cor tuum
paraueris. nec te iustificaueris quod si hec tamquam pati
non deberes. sed me in omnibus dispositib; meis iusti-
ficaueris et sanctum laudaueris: tunc in vera et recta
via pacis ambulas: et spes indubitata erit quod rursus
in iubilo faciem meam sis visurus. **N**isi ad plenum tui
ipsius perpetuum generis scito quod tunc abundantia pa-
cis perfueris sum possibiliter tui incolatus.

De eminentia libere mentis. et quod supplex ora
tio magis meref esset lectio **L**ap. xxx.

Dominus hoc opus est perfecti viri nunquam ab intentione celestium animum relaxare. et inter multas curas quod si sine cura transire. non mori torpantis. sed progratiua quoddam libere mentis. nulli creature inordinata affectio adherendo. **O**bsecro te priusime deus meus perserua me a curis huius vitiis nemini mis implicer. a multis necessitatibus corporis ne voluntate capiar. ab universis animis obstaculis ne molestus fractus dehinciar. non dico ab his rebus quod toto affectu ambit vanitas mundana. sed ab his miseriis quod aiam serui tui communis maledicto mortalitatis per litera grauans et retardant ne in libertate spiritus quotidie libuerit valeat introire. **D**eus meus dulcedo infabilis verte mihi in amaritudinem omnem solatorem carnalem. ab eternoque amore me abstrahet et ad se intuitu cuiusdam boni delectabilis presentis male allicietur. **N**on me vincat deus meus non vincat caro et sanguis.

Liber tercius

non me decipiatur mūdus et brevis gl̄ia eius. nō me
supplantet dyabolus et astutia illi². Da mihi forti-
tudinē resistēdi. patientiā tolerādi. p̄stantiā p̄seuerā-
di. Da p̄ omnib⁹ mūdi p̄solatōibus suauissimā spi-
ritus tui vnc̄dēm: et p̄ carnali amore tui noīs infun-
de amore. Ecce cibus: potus: vestis ac cetera vtēsi-
lia ad corporis sustentaculū p̄tinentia seruēti spiritui
sunt onerosa. Tribue talib⁹ somētis sp̄ate vti. nō d̄
siderio nimio implicari. Ab h̄cere oīa nō licet. qz na-
tura sustentāda est. req̄rere aut̄ supflua et q̄ maḡ de-
lectant lex sancta phibet. nam alias caro aduersus
sp̄m insoleceret. Inter hec q̄so manus tua me regat
et doceat ne quid nūmū fiat

D, priuatus amor a summo bono maxi-
me retardat Cap. xxxi.

Ili optet te dare totū p̄ toto: et nihil tui-
ip̄ius esse. H̄cito q̄ amor tuūpius maḡ
nocet tibi q̄ aliq̄ res mūdi. Scdm amo-
rez et affectū quē geris quelib⁹ res pl⁹ vel minus ad-
heret. Si fuerit amor tuus pur⁹ simplex et bñ ordi-
natus eris sine captiuitate rez. Noli p̄cupiscere qd̄
nō licet h̄re. Noli h̄re qd̄ te p̄t impedire et libertate in-
teriori priuare. Mirū q̄ nō ex toto fundo cordis te
ip̄m mihi p̄mittis cū omnib⁹ que desiderare potes
vel h̄re. Quare vano merore p̄sumeris. Cur supflu-
is curis fatigar⁹. Sta ad bñplacitū meū: et nullum
patieris detrinētū. Si q̄ris h̄ v̄l illō et voluer⁹ esse
ibi vel ibi ppter tuū p̄modū et p̄priū bñplacitū ma-
gis habendū nūq̄ eris in q̄etudine: nec liber a solici-
tudine. qz in om̄i re repieſ aliq̄s defect⁹: et in om̄i lo-
co erit q̄ aduerset. Iuuat igit̄ nō q̄lib⁹ res adepta v̄l
m̄tiplicata exteri⁹: s̄z poti⁹ p̄tepta et decisā ex corde

radicibus. **P**ropterea non tu de celsu eris et divinitiaz intelligas. sed de honoris etiam ambitu ac vane laudationis desiderio quod oia trahunt cum mundo. **N**on enim pars loci si deest spiritus seruoris. Nec diu stabit pars illa quod sita fornicatus si vacat a vero fundamento stat cordis. **H**oc enim nisi steteris in me permutare te poteris sed non meliorare. **N**am occasio orta et accepta inuenies quod fugisti et amplius.

Oratio pro purgatione cordis et celesti sapientia
Capitulum xxxvij

Onfirmata me deus per gloriam sancti spiritus.
da virtutem corroborari in interiori hoice
et cor meum ab omni inutili solicitudine et
angore evacuare nec varijs desiderijs trahi cuiuscum
que rei vilis aut preceps: sed oia inspicere sicut trahunt
tia et me piter cum illis transiit. quod nihil permanens sub
sole: nisi oia vanitas et afflictio spiritus. **N**on quod sapientia quod
ita considerat. **D**a mihi domine celestis sapientia ut discas
te super oia querere et inuenire. super oia sape et diligere: et
cetera secundum ordinem sapientie tue. put sunt intelligere.
Da prudenter declinare blanditiae et patienter ferre
aduersitatem. quod hec magna sapientia non moueri omni
venio populo nec aurum male blanditiis prohibere syreni: sic enim
incepta pergitur via secure

Contra linguas obtrectatorum
Capitulum xxxvij

Illi non egredieris si quidam de te male
senserint et dixerint quod non libenter au-
diatis. **T**u deteriora de tempore sentire debes
et neminem infirmorem te credere. **S**i ambulas ab
intram: non multum ponderabis volatilia verba. **E**cce
non parua prudentia silere in tempore malo et introrsus

Liber tertius

ad me cōuerti nec hūano iudicio disturbari. **N**ō sit
pax tua in ore hoīm. siue em̄ bñ siue male interptati
fuerint. nō es igit̄ alter hō. **U**bi est ḫa pax et ḫa gl̄ia
Non in me. **E**t q̄ non appetit hoīb̄ placere nec di
splicere timet multa p̄fruet̄ pace. **A**x iordinato amo
re et vano timore oris oīs inquietudo cordis et distra
ctio sensuī.

Qualiter instantे tribulatōe deus inno
candus est et bñdicendus **L**ap. xxxiiij.

IEt nomē tuū dñe bñdictū in secula q̄ vo
luisti hāc tēptatōem et tribulatiōem ve
nire sup me. **N**ō possum eā effugere: s̄z ne
cessē habeo ad te p̄fugere ut me adiuves: et bonum
mīhi p̄uertas. **D**ñe mō sum in tribulatōe et nō ē cor
di meo bñ: s̄z multū veror a p̄nti passiōe. **E**t nūc p̄
dilecte qđ dicā. **D**e phēsus sum inter angustias sal
uifica me ex hora hac. **S**ed p̄pterea veni in hāc ho
ra ut tu clarificeris cū fuero valde hūiliatus et p̄ telis
beratus. **N**ō placeat tibi dñe ut eruas me. nam ego
paup qđ agere possum: et q̄ ibo sine te. **D**a patientiā
dñe etiā hac vice. **A**duua me de⁹ me⁹: et nō timebo
q̄stūcūq̄s ḡuatus fuero. **E**t nūc inter hec qđ dicam
Dñe fiat voluntas tua ego bñ merui tribulari et ḡua
ri. optet vtiq̄s ut sustineā et vtinā patiēter donec trā
seat tempestas et meli⁹ fiat. **P**otēs est aut̄ oīpotens
manus tua etiā hāc tēptatōem a me auferre et ei⁹ im
petū mitigare ne penit⁹ succubā. q̄madmodū et pri⁹
sepe egisti meū deus meus misericordia mea. **E**t qn
to mīhi difficultius: tanto tibi facilior est hec muta
tio dextre excelsi.

Dediūno petēdo auxilio et confidentia
recuperāde gratie **L**ap. xxv

Ili ego dñs confortans in die tribulatōis
f **V**enias ad me cū tibi n̄ fuerit bñ. **H**oc
est qđ maxime impedit consolatōem cele-
stem. qz tardius cōuertis te ad oratōem
Nam anteq; me intente roges multa interūm sola-
cīa queris z recreas te in extēnis. **I**deoq; fit vt pa-
rum om̄ia p̄sint donec aduertas. qz ego sum q̄ eruo
sperātes in me: nec est extra me valeſ auxiliū neq; v-
tile p̄siliū. sed neq; durabile remediū. **S**ed iā resum
pto spū post tēpestatē recōualeſce in luce miseratio-
num mearum. qz ppe sum dicit dñs: vt restaurē vni-
uersa nō solū integrē sed z abundanter z cumulate.
Nunq; mihi qcq; est difficile: aut ero ſimilis dicē-
ti z nō facienti. **V**lbi eſt fides tua. **S**ta firmitet z p-
ſeuera[n]ter. **E**ſto longanimis z vir fortis. veniet tū-
bi cōſolatio in tpeſuo. **E**xpecta me expecta: veniaz
z curabo te: **T**emptatio eſt que te verat: z formido
vana que te exterret. **Q**uid importat ſolicitudo de
futuris cōtingentib; niſi vt tristiciā ſup tristiciā ha-
beas. **S**ufficit diei malicia ſua. **V**lanū eſt z inutile
de futuris p̄turbari vel ḡtulari que forte nunq; eue-
nient. **S**ed humānū eſt hmōi ūmaginatōib; illudi-
z parui adhuc animi ſignū tam leuiter trahi a ſug-
geſtio[n]e inimici. **I**ſpe em̄ nō curat an veris an falsis
illudat et decipiāt. et vtꝝ pſentiū amore vel futuro-
rum formidine pſternat. **N**ō ḡ turbet cor tuū neq;
formidet. **C**rede in me: z in mifcordia mea habeto
fiduciā. **N**ō tu te elongatū eſtimas a me: ſepe ſum p-
pinquier. **Q**uando tu eſtimas totū p̄ditū: tūc ſepe
magis merēdi instat lucrū. **N**ō eſt totū p̄ditum qñ
res accidit in ſriū. **N**ō debes iudicare fm pñs ſen-
tire. nec ſic ḡuitati alicui vndeſūq; veniēti inherere
z accipe tāq; oī ſpes ſit ablata emergēdi. **N**oli pu-
tare te derelictū ex toto q̄uis ad tpus miferim tibi

Liber tercius

aliquā tribulatōem. vel etiā optatā subtraxerim cō
solatōem. sic em̄ trāsīt ad regnū celoz. **E**t h̄ sine du-
bio maḡ expedit tibi ⁊ ceteris seruis meis ut exer-
citemini aduersis: q̄ si cuncta ad libitū haberetis.
Ego noui cogitatōes abscōditas. q̄r multū expedit
p̄ salute tua vt interdū sine sapore relinq̄ris. ne forte
eleuer̄ i bono successu: ⁊ tibū p̄ placere velis i eo qđ
nō es. **N**ō dedi auferre possum: ⁊ restituere cū mīhi
placuerit. **C**ū dedero meū est. cū subtraxero tuū nō
tuli. q̄r meū est om̄e datū bonū ⁊ om̄e donū pfectuz.
Si tibi admisero grauitatē aut quālibet p̄rietatem
nō indigneris neq; accidat cor tuū: ⁊ ego cito suble-
uare possum. ⁊ om̄e onus i gaudū trāsmutare. **V**e-
rūtamen iustus sum ⁊ recomēdabilis multū cū sic
facio tecū. **S**i recte sapiſ ⁊ in veritate aspicis: nun-
q; debes ppter aduersa tā deiecte p̄tristari. sed mag
gaudere ⁊ grās agere. imo h̄ vnicū reputare gaudiū
q̄ affligēs te dolorib⁹ nō parco tibi. **H**ic dilexit me
p̄ ego diligo vos. dixi dilectis discipul⁹ meis: q̄s v/
tiq; nō mis̄ ad gaudia tpalia s̄z ad magna certamīa
nō ad honores s̄z ad despēctōes. nō ad ocū s̄z ad la-
bores. nō ad req̄em sed ad afferendū fructū multuz
in patiētia. **N**ox memento fili mi verboz.

De neglectu oīs creature vt creator pos-
sit inneniri. **C**apitulū xxxvi.

Omīne mi adhuc bñ indīgeo maiori grā
si debeā illuc puenire vbi me nemo pote-
rit nec vlla creatura impedire. **N**ā q̄diū
res aliq; me retinet nō possū libere ad te volare. **L**u-
piebat libere volare q̄ dicebat. **Q**uis dabit mīhi pē-
nas sic colubē ⁊ volabo ⁊ req̄escā. **Q**uid simplici o/
culo q̄eti⁹: ⁊ qđ liberi⁹ nil desideratī i terris. **O**por-

tet igitur omnē p̄trāsire creaturā: et seipm pfecte de-
serere ac in excessu mētis stare: et videre te oīm dito
rem cūl creaturis nīl sile h̄e. **E**t nisi q̄s ab oīb̄ crea-
turis fuerit expedīt nō poterit libere intēdere diui-
nis. Ideo eīm pauci inueniunt̄ p̄templatiū. q̄r pauci
sciunt se a peritūris creaturis ad plenū sequestrari
Ad hoc magna req̄ritur grā que aīam leuet et supra
seipm rapiat. **E**t nisi homo sit in spū eleuatus: et
ab omnibus creaturis liberatus ac deo tot⁹ vñitus
quidq̄d scit qdquid etiā habz nō est magni pōderis
Diu parvus erit et i terra iacebit q̄ aliqd magni esti-
mat nisi solum vnu immensuz eternū bonū. **E**t qd
quid deus nō est nihil est: et p nihilo computari de-
bet. **E**st quippe magna differētia sapiētia illumina-
ti et deuoti viri et scientia litterati et studiosi clericī.
Nullo nobilior est illa doctrīna que desursum ex
diuina influentia manat: q̄s que laboriose humano
acquirit̄ ingenio. **P**lures reperiunt̄ p̄templatiōem
desiderare: sed que ad eam requirunt̄ nō student ex-
ercere. **E**st et magnū impedimentū: quia in signis et
in rebus sensibilibus statur: et pax de pfecta morti-
ficatiōe habet. **N**escio qd est et quo spū ducimur et
quid pretendimus qui spirituales dici videmur q̄
totū labore et ampliore solitudinē p̄ trāsitorūs et
vilibus rebus agimus: et de interioribus nostris
vix raro plene recollect̄ sensib⁹ cogitam⁹. **P**rohdō
lor statim post modicā recollectōem foras erūpim⁹
nec opa nrā districta examinatiōe trutinam⁹. **T**ibi
iacēt affectus nr̄i nō attēdim⁹: et q̄s impura sint oīa
nrā nō deploramus. **D**is q̄ppe caro corrupt̄ viaz
suam: et ideo sequebat̄ diluuiū magnū. **C**ū ergo in-
terior affectus noster corrupt⁹ sit: necesse est ut actō
seqns index carētie interioris vigoris corrūpat̄. **E**x
puro corde pcedit fruct⁹ bone vite. **Q**uantū quis

Liber tertius

fecerit q̄rit̄. sed ex q̄nta virtute agit' nō tam studiose
pēsaſ. Si fuerit fortis. diues. pulcer. habil' v̄l' bon⁹
scriptor. bon⁹ cātor. bonus laborator inuestigat: q̄s
paup sit spū. q̄s patiēs t̄ mīt̄. q̄s deuot⁹ t̄ intern⁹ a
multis taceſ. Natura exteriora hoſſ respicit. grā ad
interiora ſequuntur. Illa freqnter fallitur. iſta in deo
ſperat ut nō decipiatur

De abnegatōe ſui t̄ abdicatōe oīs cupiditatis

Capitulū xxxvij

In nō potes pfecte poffidere libertatem
niſi totaliter abnegeſ temetiſm. Lōpe-
diti ſūt oēs pprivetarij t̄ ſuīpī⁹ amatores
cupidi. curioſi girouagi: q̄rētes ſp mollia: nō q̄ iſhu
xpi. ſed ſepe h̄ fingētes t̄ zponētes qđ nō ſtabit. Pe-
ribit enī totū qđ nō eſt ex deo ortū. Tenebreue t̄ cō-
ſummatū ſybū. Dūmitte oīa t̄ inuenies oīa. Dūmit-
te cupiditatē t̄ inuenies req̄em. Hoc mēte ptracta:
t̄ cū ipleueris oīa intelliges. Dñe h̄ nō eſt op⁹ vni⁹
diei nec ludus pūuloy: ūmo in h̄ breui includit̄ oīs
pfectio religioſoy. Fili nō debes auerti nec statū de-
nici audita via pfectoy: ſz magis ad ſublimiora pno-
cari et ad min⁹ ad hec ex desiderio ſuſpirare. Utinā
ſic tecū eſſet et ad h̄ pueniſſes: ut tuīpīus amatoř n̄
eſſes. ſz ad nutū meū pure ſtares. t̄ ei⁹ quē tibi ppo-
ſui p̄ris. tūc mihi valde placeres. t̄ tota vita tua cū
gaudio t̄ pace trāſiret. Habes adhuc multa ad reli-
qndū. q̄ niſi mihi ex integrō resignaueris nō acq̄res
qđ postulas. Quadeo tibi a me emere aux ignitū
t̄ locuples fias. i. ſapiām celeſtē oīa iñfūma ſculcā-
tē. Postpone terrenā ſapiām. oēm hūanā ſplacētiā
t̄ pprivā. Diri tibi viliora emēda. p p̄ciosiſ t̄ altis in
rebo hūanis. Nā valde vilis t̄ pua ac pene obliuioi
tradita videt̄ vera celeſtis ſapia. nō ſapiēs alta deſe

nec magnificari q̄rēs in terra. quā multi oretē p̄dicāt: sed vita lōge dissentiūt. ipa tñ est p̄ciosa mar/ garita a multis abscondita.

De instabilitate cordis et d̄ intentōe finali
ad deū habenda. **L**ap. xxxviiij.

f **I**li noli credere affectui tuo q̄ nūc est: ci/ to mutabit̄ in aliud. **Q**uādiu em̄ vixer̄
mutabilitati subiect̄ eris: etiā nolēs: vt
modo let̄: mō tristis. mō pacat̄. mō turbat̄. nunc
deuot̄. nūc indeuot̄. nūc studiosus. nūc accidios̄.
nūc ḡuis nūc leuis inueniaris. **S**z stat sup hec mu/
tabilia sapiēs et bñ doctus in spū: nō attēdens qd̄ i
se sentiat: vel q̄ pte flet ventus instabilitatis. **S**z ut to/
ta intentio mētis ei⁹ ad debitū et ad optimū pficiat
finem. **N**ā sic poterit vn⁹ et idem incōcussus pma/
nere: simplici intentiōis oculo p̄ tot varios euētus
ad me imp̄termisse directo. **Q**uāto aut̄ purior fue/
rit intentōis oculus tāto p̄statiū inter diuersas itur
pcellas. **S**ed in multis caligat ocul⁹ p̄pure intenti/
onis. respicit em̄ cito in aliqud̄ delectabile qd̄ occur/
rit. et raro tot⁹ liber q̄s inuenit a neuo p̄prie erq̄siti/
onis. **S**ic iudei olim venerāt in bethaniā ad mar/
thā et mariā: nō ppter ihm̄ tm̄ sed ut lazaz viderent
Mūndand⁹ est ḡ intentōis ocul⁹ vt sit simplex et rect⁹
atq; yltra oīa varia media ad me dirigid̄us

Dom̄ amāti sapit de⁹ sup oīa et in oībus
Capitulū xxix

Ice deus meus et om̄ia. Quid volo am/
plius: et quid felicius desiderare possūz.

Dsapidum et dulce verbuz. sed amanti
verbum non mundum nec ea que in mundo sunt.

g s

Liber tertius

Deus meus et omnia. Intelligenti satis dictum est
et sepe repetere iocundum est amanti. Te siquidem pre-
sente iocunda sunt oia: te autem absente fastidiunt cuncta
Tu facis cor tranquillum: et pacem magnam leticiam festi-
uam. Tu facis bene sentire de omnibus: et in omnibus telau-
dere. nec per aliquid sine te diu placere: sed si debet ergo es-
se et bene sape optime gram tuam adesse et secundum tue sa-
pietie ostendiri. Eius tu sapiis quod ei recte non sapiet: et cui
tu non sapiis quod ei ad iocunditatem esse poterit. Sed
deficiunt in tua sapientia mundanorum et carnis mortificatioez se-
quuntur vere sapientes esse cognoscunt. quod de vanitate
ad beatitudinem carne ad spiritum transfferuntur. Isti sapient de
et quodquid innueniunt in creaturis totum referunt ad laudem sui
conditoris. Dissimilis enim et multum dissimilis sapor creato-
ris et creature. eternitatis et temporis. lucis increare et lucis
illuminate. Lux perpetua cuncta creata transcedens lu-
mina: fulgura coruscatoez de sublimi: penetrante oia
intima cordis mei. purifica. letifica. clarifica et viui-
fica spiritum meum cum suis potentibus ad inherendum tibi iubili-
losis excessibus. O quam velet hec beatam et desiderabil horam
ut tua me saties pretiosa: et sis mihi oia in omnibus. Quandiu
habet datum non fuerit nec plenum gaudium erit. Adhuc phdol-
or vivit in me yet homo. non est totus crucifixus. non est pse-
ctus mortuus. Adhuc cupiscit fortiter aduersus spiritum
bella mouent intestina nec regnum anime patitur esse que-
tum. Sed tu quod dominaris pretati maris: et motuum fluctuum eius
tu mitigas exurge adiuua me. Dissipa gestes quod bella
volunt: ptere eas in beatitudine tua. unde quanto magnalia tua
et glorificetur dexter tua. quia non est spes alia nec re-
fugium mihi nisi in te domine deus meus

Non est securitas a temptatione in hac vita

Capitulum xl.

f **I**li nunque securus es in hac vita. si quo ad vixeris spiritu arma spiritualia tibi sunt necessaria Inter hostes versaris: a dextris et a sinistris impugnaris. **S**i ergo non vteris vni-
digue scuto patientie non eris diu sine vulnere. **I**n su-
per si non ponis cor tuu fixe in me cum mera volun-
tate cuncta patiendi propter me: non poteris ardore
istu sustinere: nec ad palma pretingere beatorum. **O**por-
tet te ergo viriliter omnia pretrahere: et potenti manu
vti aduersus obiecta. **N**am vincenti datur manna
et torpeti relinquertur multa miseria: **S**i queris in hac
vita requem. quod tunc puenies ad eternum. **N**on po-
nas te ad multam requie sed ad magnum patientiaz.
Quere veram pacem non in terris sed in celis. non in
hominibus nec in ceteris creaturis: sed in deo solo
Pro amore dei debes omnia libenter subire. labo-
res scz et dolores. temptatōes. vexatōes. anxietates
necessitates. infirmitates. iniurias. oblocutōes. re-
phensiones. humiliatōes. confusiones. correctōes
et despectiones. **N**ec iuuant ad virtutes. hec pbant
xpi tyronem. hec fabricant celestē coronā. **E**go red-
dam ei eternam mercedem pro breui labore: et infi-
nitam gloriam pro transitoria cōfusionē. **D**utas quod
semper habebis pro tua voluntate consolatōes spi-
rituales. **S**ancti mei non habuerunt tales: sed mul-
tas grauitates et temptatōes varias: magnasque der-
solutiones. sed patienter sustinuerunt se in omnibus
et magis sunt confisi deo quod sibi: sciētes quod non sunt
condigne passiōes huis tēporis ad futurā gloriam pre-
merendam. **V**is tu statim habere quod multi post la-
chrymas et magnos labores vix obtinuerūt. **E**xpe-
cta dominum virilē age et confortare. noli diffidere. noli

Liber tertius

discedere sⁱ corp^o et aīaz expone cōstanter p glia dei
Ego reddā plenissime. Ego tecū ero i oī tribulatōe

Cōtra vana hoīm iudicia Cap. xli.

Ili iacta cor tuū firmiter in dño. et hūa/
num ne metuas iudiciū. vbi te sc̄ia piū
reddit et insontē. Bonū est et btm taliter
pati: nec h̄ erit ḡue humili cordi et deo magis q̄s si/
byp̄i sc̄identi. Muli multa loquunt̄: et ideo parua
fides est adhibēda. Sed et oīb̄ satis esse nō est possi
bile. Et si paulus oīb̄ studuit in dño placere et oīb̄
oīa factus est. tñ etiā p minimo duxit q̄ ab humano
die iudicatus fuerit. Agit satis p alioꝝ edificatōne
et salute q̄stū in se erat et poterat. sed ne ab alijs aliquī
iudicareſ vel nō despiceret cohibere nō potuit. ideo
totū deo p̄misit q̄ totū nouerat. et patiētia et hūilita
te cōtra ora loquentiū iniqua ac etiā vana ac mēdo
sa cogitantū atq̄ p libitu suo queq̄ iactatiū se de/
fendit. Respondit tamē interdū: ne infirmis ex sua
taciturnitate generareſ scandalū. Quid tu vt time/
as a mortali hoīe iudicari. Hodie est et cras nō p̄pa
ret. Deū time et hoīm terrores nō expauesces. Quid
pt alijs in te etib̄ aut iniurijs. Hibi poti^o noc̄ q̄s
tibi. nec poterit iudiciū dei effugere q̄cūq̄ ē ille. Tu
habe deū p oculis: et noli p̄edere etib̄ q̄rulosis. q̄ si
ad p̄senſ videris succubi et p̄fusionē pati quā nō me
ruisti ne indigneris ex hoc: neq̄ p impatiētā minu
as coronā tuā. sed ad me poti^o respice in celū: q̄ po
tens sum eripe ab omni p̄fusionē et iniuria: et vnicui
q̄ reddere fm opera sua.

De pura et integra resignatōe sui ad obti
nendā cordis libertatē Cap. xlj.

*I*li relinque te et innenes me. **S**ta sine
 electōe et omni pprietate et sp lucraberis.
*N*am et adiūcet tibi amplior grā: statim
 vt te resignaueris nec resumpseris. **D**ñe
 quotiēs me resignabo. et in qbus me relinquā: **S**p
 et in omī hora sicut in paruo sic et in magno. nihil ex-
 cipio sed in oīb te nudatū inueniri volo. **A**lioqñ q
 modo poteris esse meus et ego tu nisi fueris ab omī
 ppria voluntate intus et foris spoliatus. **Q**uāto cele-
 riūs hoc agis tāto meli babebis: et qnto pleniū et
 sincerius tāto pl mihi placebis et ampli lucrabe-
 ris. **Q**uidā se resignāt s; cū aliq exceptōe. **N**ō enim
 plene deo p̄fidūt. ideo puidere sibi satagūt. **Q**uidā
 etiā primo totū offerūt: s; postea tēptatōe pulsante
 ad ppria redeūt. ideo minime in vtute pficiūt. **D**i
 ad verā puri cordis libertatē et iocūde familiaritatē
 mee grām nō ptingent nisi integra resignatōe et quo
 tidiana sui īmolatōne prius facta: sine q nō stat nec
 stabit vno fruitiua. **V**ixi tibi sepissime et nūc iterūz
 dico. **R**elinque te: resigna te: et frueris magna inter-
 na pace. **H**a totū p toto: nil exqre: nil repete: sta pure
 et inhesitanter in me et habebis me. **E**ris liber i cor-
 de et tenebre nō pculcabūt te. **A**d h̄ conare. **H** ora. **H**
 stude desiderare vt ab omī pprietate possis expolia-
 ri. et nudus nudū iōm sequi. tibi mori. et mihi eter-
 naliter vivere. **T**ūc deficiet oēs vanefantasie. p̄tur-
 batōnes inique et cure supflue. **T**ūc etiā recedet īmo-
 deratus timor: et īordinatus amor moriet

De bono regūmē ī extērnis et recursu ad
 deū ī p̄iculis. **C**apitulū xlīij.

*I*li ad istud diligēter tēdere debes vt in
 omī loco actōe seu occupatōne externa

Liber tertius

sis interius liber et tuus prius potes: et sunt omnia sub te et tu non sub eis. ut sis dominus actionum tuarum et rector. non seruus nec empticius: sed magis exemptus: verus quod hebreus in sorte ac libertate transiens filius dei qui stant super presentia et speculanter eterna: quod transitoria inventur sinistro oculo et dextro celestia. quos tunc palia non trahunt ad inherendum. sed trahunt ipsi ea magis ad bene seruendum. put ordinata sunt a deo: et instituta a summo opifice quod nil inordinatum reliquit in sua creatura. **S**i etiam in omni euangelio stas non in apparitia externa. nec oculo carnali lustras visa vel audita. sed mox in quilibet causa intras cum moyses in tabernaculum ad consulendum dominum. audies non nunquam diuinum respondens et redies instructus de multis predictis et futuris. **E**speratum enim moyses recursum habuit ad tabernaculum pro dubiis et questionibus soluendis. fugitque ad oratores adiutorium pro piculis et improbitatibus hominum subleuandis. sic et tu profugere debes in cordis tui secretarium: diuinum intercessus implorando suffragium. **P**ropterea namque ioseph et filius israel a gabaonitis leguntur decepti. quod os domini non prius interrogauerunt. sed nimium creduli dulcibus sermonibus falsa pietate delusi sunt.

Domine non sit importunus in negotiis **C**a. xliiiij

Illi permitt me mihi semper causam tuam. et ego bene disponam in tempore suo. **E**xpecta ordinatem meam: et senties inde perfectum: **D**ñe sat libenter oes res tibi permitto: quod parum per cogitatio mea perficere. **U**ltimam non multum adhererem futuris euangelibus sed ad beneplacitum tuum me incutianter offerrem. **F**ili mi sepe homo re aliquam agitat quam desiderat. sed cum ad ea puererit aliter incipit sentire: quod affectiones circa idem non sunt durabiles. sed magis de uno in aliud nos

impellunt. **N**ō est ergo minimū etiā in minimis se relinquere. **V**erius pfectus hominis est abnegatio suū pnis. et homo abnegatus valde liber est et secur⁹. **S**ed antiquus hostis omnib⁹ bonis aduersans a tēptatōe nō cessat: et die noctuq⁹ graues molit̄ insidias: si forte in laqueū deceptōis posuit p̄cipitare i cautū. **U**lilgate g et orate dicit dñs vt nō intret⁹ in tēptationem.

Nō homo nihil boni ex se habet et de nulo gloriari potest

Lapitulū xlvi

Domine quid est homo q̄ memor es eius aut filius hominis q̄ visitas eū. **Q**uid p̄meruit homo vt dares illi gratiā tuam

Domine qd̄ possum conqueri si deseris me: aut quid iuste obtēdere possum si qd̄ peto non feceris. **C**erte hoc in veritate cogitare possum et dicere. **D**ñe nihil sum. nihil boni ex me habeo: sed in omnibus deficio et ad nihil sp̄ tendo. **E**t nisi a te fui ero adiutus et interius informatus totus efficior tepidus et dissolutus: **T**u autē dñe semp idem ip̄e es et p̄manes in eternū. semp bonus iustus et sanctus. bñ iuste ac sancte agens oia et dispones in sapientia. **S**z ego q̄ ad defectū magis p̄nus sum q̄ ad pfectū non sum semp in uno statu pdurans: quia septē tempora mutantur super me. **V**erūtamen cito melius fit cum tibi placuerit et manū porrixeris adiutricem: quia tu solus sine humano suffragio poteris auxiliari. et in tantū cōfirmare vt vultus meus amplius in diuersa nō mutet: s̄z ī te uno cor meū puerat et q̄ escat. **U**nde si bene scirem omnē humanam p̄solationē abiūcere siue ppter deuotōnem adipiscendam siue ppter necessitatē qua cōpellor te querere. quia non est homo qui me consoletur: tunc merito

Liber tertius

possem de grā sperare tua et de dono noue consolatiōis exultare. **S**cas tibi vnde totū venit. quotiescunq; mihi bñ succedit. **E**go aut̄ vanitas et nihilū ante te inconstans hō et infirmus. **V**nī ergo possum glari aut cur appeto reputari. **N**ūquid de nihilo; et h̄ va- nissimū est. **V**tere inanis glia mala pestis. vanitas maxima: qz a vera trahit glia et celesti spoliat gratia. **D**um em̄ homo cōplacet sibi displicet tibi: dū inhi- at laudibus hūanis priuaf̄ veris virtutib;. **A**st au- tem vera glia et exultatio sancta glari in te et nō i se: gaudere in noīe tuo: nō in vtute ppria. nec i aliqua creatura delectari nisi ppter te. **L**audeſ nomē tuuꝝ nō meū. magnificeſ opus tuū nō meum. bñdicatur nomen sanctū tuū: nihil aut̄ attribuaſ mihi de lau- dib; hoīm. **T**u glia mea. tu exultatio cordis mei. **I**n te glabor et exultabo tota die; p me aut̄ nihil ni- si in infirmitatibus meis. **Q**uerāt iudei gliam q ab iniicem est. ego hāc reqram q a solo deo est. **O**is q/ dem glia hūana. ois honor tēpalis: omnis altitudo mūdana eterne glie tue p̄pata vanitas est et stulticia. **D**eritatis mea et misericordia mea deus meus trini- tas beata. tibi soli laus honor virtus et glia p̄ insi- nita seculorum secula Amen.

De p̄ceptu ois tgalis honoris

La. xlvi.

Ili noli tibi attrahere si videas alios ho-
norari et eleuari. ce aut̄ despici et humiliari.
Arigē cor tuū ad me i celū: et n̄ p̄tristabit
te p̄ceptus hoīs in terris. **D**ñe in cecitate sum et va-
nitate cito seducimur. **S**i recte me inspicio nunq; mihi facta est iuriā ab aliq; creatura. vñ nec iuste ha-
beo p̄queri aduersum te. **N**uia aut̄ freqnter et guiter
peccauī tibi merito armat̄ p̄tra me omnis creatura.

Nibi igitur iuste debetur confusio et contemptus tibi aut laus honor et gloria. Et nisi me ad hunc pauero quod velim libenter ab omni creatura despici et relinqui atque penitus nihil videri non possum inter pacificari et stabiliri. nec spiritualiter illuminari. neque plene tibi viviri.

Pax non est ponenda in hominibus. **C**a. xlviij.

Ili si ponis pacem tuam cum aliquo persona propter tuum sentire et vivere instabilis eris et impacatus. **S**ed si recursum habes ad semper viventem et manentem veritatem non tristabit te amicus recedens aut moriens. **I**n me debet amici dilectio stare. et propter me diligendus est quisquis tibi bonus visus est et multus charus in hac vita. **S**ine me non valet nec durabit amicicia. nec est vera et munda dilectionis quam ego non copulo. **I**ta mortuus deberes esse talibus affectibus dilectorum hominum: ut quantum ad te pertinet sine omni humano optares esse portio. **T**ato homo deo magis appropinquit quanto ab omni solacio terreno longius recedit. **T**ato etiam altius ascendet ad deum quanto profundius in se descendit. et plus sibi proprie vilescit. **N**isi autem aliquid boni sibi attribuit: gratiam dei in se venire impedit. quia spiritus sancti cor humile spiritu querit. **S**i scires te perfecte amabilare; atque ab omnibus creato amore euacuare: tunc deberes in te cum magna gratia emanare. **S**ed quoniam tu respicias ad creaturas substrahitur tibi aspectus creatoris. **D**isce te in omnibus propter creatorum vincere tunc ad diuinam valebis dignitatem pertinere. **Q**uantummodi modicum sit si inordinate diligis et respicias retardat a summo bono et viciat.

Contra vanam et secularē scientiam
Capitulum xlviij.

Liber tertius

Illi non moueāt te pulcra et subtilia dicta
hōim. **N**on enim est regnū dei in simone
sed in virtute. **A**ttende verba mea q̄ corda
accendunt et mentes illumināt. inducunt
compunctōem: et variā īgerūt consolatōez. **N**ūq̄
ad h̄ legas verbū ut doctior aut sapiētior possis vi-
deri. sed stude mortificatōem vicioz. q̄r hoc ampli
tibi p̄derit q̄s noticia multarū difficultiū q̄stionum.
Aū multa legeris et cognoueris: ad vñū tñ oportet
venire principiū. **E**go sum q̄ doceo homēm scientiaz
et clariorē intelligentiā parvulis tribuo q̄s ab homi
ne possit doceri. **Q**ui ego loquor cito sapiens erit et
multū in spū pficiet. **V**le illis q̄ multa curiosa ab ho
minibus inq̄runt: et de via mihi seruēdi pax curāt.
Teniet tpus qñ apparebit magister m̄grōz r̄ps do
minus angeloz: cunctoz auditurus lectōes: h̄ ē. sūn
guloz examinaturus p̄sciētias. et tūc scrutabit̄ hie-
rusalem in lucernis: et manifesta erūt abscōdita tene-
braz. facebuntq̄ argumēta linguaꝝ. **E**go sum qui
humilē in punto eleuo mente: ut plures eterne veri-
tatis capiat ratōes: q̄s si q̄s decem annis studiiss̄ i
scolis. **E**go doceo sine strepitu v̄boz: sine p̄fusionē
opinionū. sine fastu honoris. sine pugnatōe argumē-
toz. **E**go sum q̄ doceo terrena despicer. pñitia fasti-
dire. eterna querere. eterna sape. honores fugere. sc̄a-
dala sufferre: omnē spēm in me ponere. extra me nil
cupe: et sup omnia ardenter me amare. **N**ā qđā amā
do me intime didicit diuina et loq̄batur mirabilia.
Plus p̄fecit in relinqndo omnia q̄s in studēdo sub-
tilia. **S**ed alijs loq̄r̄ p̄mnia: alijs spēalia. aliquo in
signis et figuris dulciter appareo. qbusdā v̄o i mul-
to lumine reuelo misteria. **U**na vox libroz: sed non
omnes eq̄ informat. q̄r intus sum doctor veritatis:
cordis scrutator: cogitationū intellector: actionum

pmotor. distribuens singul' sicut dignū iudicauero

Denon attrahēdo sibi res exteriores
Capitulū xlii

Illi in multis optet te esse insciū: et estima
re te tanq; mortuū sup terrā: et cui totus
mundus crucifixus sit. **M**ulta etiā opt̄
surda aure p̄trāsire: et que tue pacis sunt maḡ reco
gitare. **U**tilius est oculos a rebus displicētib; auer
tere et vnicuiq; suū sentire relinq; q̄ p̄tētioſ fīmoni
bus deseruire. **S**i bñ steteris cū deo et ei⁹ iudicium
aspereris: facili⁹ te victū portabis. **O**dīcē q̄usq; ve
nīmus. **E**cce dāmnū deflet tpale: p̄ modico questu
laborat et currīt. et spūiale detrimentū in obliuionem
trāsit et vix sero redit. **Q**uod paꝝ vel nihil p̄dest at
tendit: et qđ summe necessariū est negligēter p̄teritur
quia tot⁹ hō ad extēna defluit: et nisi cito resipiscat
libens in exterioribus iacet

N, nō oīb; est credendū: et defacili⁹ lapsu ꝑboꝝ
Capitulū I.

A mihi auxiliū domine de tribulatōne:
quia vana salus hominis. **Q**uā sepe ibi
non inueni fidem vbi me habere putauī.
quotiens etiā ibi repperi vbi minus p̄sumpsi. **V**a
na ergo spes in hominib; salus autē iustoz in te de
us. **B**enedictus sis domine deus in omnib; que
accidunt nobis. **I**nfirmi sumus et instabiles: cito
fallimur et p̄mutamur. **Q**uis est homo qui ita cau
te et circumspecte in omnib; se custodire valet:
vt aliquando in aliquam deceptionē vel perplexi
tatem non veniat. **B**ed qui in te domine p̄fidit ac
b 2

Liber tertius

simplici ex corde querit non tā facile labit. **E**t si in-
ciderit in aliquā tribulatōem quōcunq; etiā fuerit i-
plicatus. citi² p te eruet aut a te p̄solabit: qz tu nō de-
seris in te sperantē vīsq; in finē. **R**arus fidus amic²
in cunctis amici pseuerans p̄ssuris. **T**u dñe tu so-
lus es fidelissim² in omibꝫ: et p̄ter te nō est alter tal²
Dqs bñ sapuit illa aia sc̄tā q̄ dixit. mēs mea solida
ta ē r̄ i xpo fundata. **H**i ita mecū foret: nō tā facile
timor hūan² me solicitaret. nec vboꝫ iacula moue-
rent. **O**mnis oīa p̄uidere: qz p̄cauere futura mala suf-
ficit. **H**i p̄uisa etiā ledūt sepe: qd iprouisa nisi ḡui-
ter etiam feriunt. **S**ed q̄remibi misero nō meli² p-
uidi: **T**ur etiā tā facile alīs credidi. **H**ed hoīes su-
mus nec aliud qz fragiles hoīes sumus. etiā si ange-
li a multis estimamur r̄ dicimur. **U**ni credā dñe . cui
credam nisi tibi. **V**eritas es q̄ nō fallis nec falli po-
tes. **E**t rursum. **O**mnis hō mēdax. infirmus. insta-
bil² r̄ labilis: maxime in v̄bis. ita vt statim vix credi
debeat qd̄ recte in facie sonare videt. **N**uā prudēter
p̄monisti cauendū ab hoībꝫ. et qz inimici hoīis do-
mestici eius: nec credendū si qz dixerit: ecce hic aut
ecce illic. **D**octus sum dāno meo: r̄ vtiā ad cautelā
maiorē: r̄ nō ad insipientiā mibi. **C**autus esto qdaz
ait. cautus esto. serua apud te qd̄ dico. **E**t dū ego si
leo r̄ absconditū credo. nec ille silere p̄t qd̄ silendū pe-
tijt. sed statim pdit me r̄ se r̄ abiit. **A**b hmōi fabulis
r̄ incantis hoībꝫ ptege me dñe ne in man² eoz inci-
dam nec vnqz talia pmittā. **V**erbū vez r̄ stabile da
ūos meū r̄ lingua callidā lōge fac a me. **N**ō pati no-
lo oīmode cauere debeo. **D**qs bonū r̄ pacificū de ali-
is silere. nec indifferēter oīa credere: neqz de facili ul-
terius effari. paucis seipm reuelare. te sp̄ inspectorez
cordis q̄rere: nec omni vento vboꝫ circūferri. s̄z omnia
intima r̄ externa fm̄ tue bñplacitū. voluntat̄ optare.

pfici. **N**uā tutū p ſuuatione celeſtis grē humanaſam fugere apparentiā. nec appetere que foris admiratiōne vident̄ p b̄ere. ſed ea tota ſedulitate ſectari q̄ vi- te emendatōem dant et feruorē. **N**uā multis nocuit virtus ſcita ac ppere laudata: q̄ ſane p ſuit gratia silentio ſuata in hac fragili vita que tota temptatō fer̄ et militia.

De confidentia in deo habēda q̄n insur-
gunt pboꝝ iacula

Cap. li.

Ili ſta firmiter et ſpera in me. **Q**uid enim ſunt verba niſi ꝑba. **P**er aerē volāt: ſed lapidem nō ledunt. **H**i rens es cogita q̄ te libenter velis emēdare. **H**i nihil tibi p ſci es penſa q̄ velis libēter p deo h̄ sustinere. **D**ax ſatis eſt ut vel ꝑba interdū ſuſtineas: q̄ necdū fortia verbera tolerare vales. **E**t q̄rē tā parua tibi ad cor trāſeunt niſi q̄rē adhuc carnalis es: et hoīes magis q̄ ſoptet attēdis. **N**am q̄rē despici metuis. repħendi. p excessibus nō viſ. et excuſationū q̄ris vmbracula. **S**ed inſpi- cete meli et agnoſces q̄rē viuūt adhuc in te mundus et vanus amor placēdi homibꝝ. **C**ū em q̄ſſari refuḡ et cōfundi. p defectibꝝ conſtat vtq̄ ſp nec ꝑve. hūilis ſis: nec vere mūdo mortuus: nec tibi mūdus cruci- fixus. **S**ed audi ꝑba mea et nō curabis decez milia hoīm verba. **E**cce ſi cūcta ꝑ te dicerēt que ſingi ma- licioſiſſime poſſent. qđ tibi nocerēt ſi oīo trāſire per mitteres nec plus q̄ ſeſtucā ppenderes. **N**unqđ v̄l vnuū capillū tibi extraheſe poſſent. **H**z q̄ cor intus nō habet: nec deū p oculis faciliter ꝑbo mouet vitu- peratiōis. **N**u autē in me p ſidit nec pprio iudicio ſtare appetit. abſq̄ humano terrore erit. **E**go enim ſum iudex et cognitor omniū ſecretorū. ego ſcio q̄li- ter res acta eſt. ego iniuriante noui et ſuſtinentem.

b 3

Liber tertius

¶ me exiit verbū istud. me pmittēte hoc accidit vt reuelentur ex multis cordib⁹ cogitatōes. **E**go reum ⁊ innocentē iudicabo sed occulto iudicio vtrūq⁹ ante pbare volui. **T**estimonij hominū sepe fallit: meū iudicium ver⁹ est. stabit ⁊ nō subuertet. latet plerūq⁹ ⁊ paucis ad singula patet. nunq⁹ tñ errat nec errare potest: etiā si oculis insipientiū nō rectū videatur. **A**d me ergo recurrendum est in omni iudicio: nec pprio innitendum arbitrio. **I**ustus enim non conturbabitur qdquid a deo ei acciderit. **E**tiam si in iuste aliquid contra eū platum fuerit nō multū curabit. **S**ed nec vane exultabit si p̄ alios rationabiliter excusetur. **D**ensat nāq⁹. qz ego sum scrutās cor da et renes. qui non iudico fm faciem ⁊ humanam apparentiā. **N**am sepe in oculis meis repitur culpabile quod hoīm iudicio creditur laudabile. **D**omine deus iudee iuste fortis ⁊ patiēs. qui hoīm nosti fragilitatem et prauitatem: esto robur meuz ⁊ tota fiducia mea. **N**on enim mihi sufficit p̄scientia mea. **T**u nosti quod ego nō noui. ⁊ ideo in omni reprehensione me humiliare debui ⁊ māsuete sustinere. **I**gnoscere ergo mihi ppicius quotiēs sic nō egi: ⁊ dona iterum gratiā amplioris sufferētie. **M**elior est em mihi tua copiosa misericordia ad consecutōem indulgence qz mea opinata iusticia p̄ defensiōe latētis p̄scietie. **E**t si nihil mihi p̄sci⁹ sum: tū in h⁹ me iustificare non possum. qz remota misericordia tua nō iustificabit in p̄spectu tuo omnis viuens.

O, oīa ḡua p̄ eterna vita sunt tolerāda
Capitulum liij

Ilinon frangāt te labores qz assumpsisti. ppter me: nec tribulatōes te deūciant vlsq⁹ quaq⁹. s̄z mea pmissio in omni euētu

te roboret et consolef. **E**go sufficiens sum ad reddē
dum sup̄ omnem modū et mensurā. **N**on hic diu la-
borabis nec semp̄ grauaberis doloribus. **E**xpecta
paulisp; et videbis celerem finē malor̄. **V**eniet vna
hora qñ cessabit omnis labor et tumult̄. **D**odicuz
est et breue omne qđ trāsit cum tpe. **A**ge ergo qđ aḡ
fideliter. labora in vinea mea: ego ero merces tua.
Scribe: lege: canta. gema. tace. ora. sustine viriliter
ptraria. digna est his omnibus et maiorib⁹ plijs vi-
ta eterna. veniet pat in die vna que nota est dñō: et es-
tit nō dies neq; nor: huius sc; tpis. sed lux ppetua.
claritas infinita: pax firma et rēq; secura. **N**ō dices
tunc. quis me liberabit de corpe mortis huius: nec
clamabis. heu mihi qr̄ incolatus meus plongatus
est. qm̄ p̄cipitabit̄ mors: et salus erit indefectua. an-
xietas nulla. iocunditas btā. societas dulcis et deco-
ra. **O** si vidisses sanctoꝝ in celo coronas ppetuas:
quanta quoq; nunc exultant gl̄ia qui huic mundo
olim p̄temptibiles et qsi vita ipi indigni putabant̄.
pfecto te statim humiliares usq; ad terrā: et affecta-
res potius omnibus subesse q̄ vni pesse: nec huius
vite letos dies cōcupisceres: sed magis p deo tribu-
lari gauderes: et p nihil inter homies pputari ma-
ximum lucrū duceres. **O** si tibi hec sapent et pfundē
ad cor transirent quō auderes vel semel conqueri.
Nonne p vita eterna cuncta laboriosa sunt toleran-
da. **N**on est paruu quid lucrari aut pderere regnū dei
Vena igitur faciem tuā in celuz. **E**cce ego et omnes
sancti mei mecum q̄ in h̄ seculo magnū habuere certa-
men mō gaudēt: mō p̄solant̄: et mō securi sunt: et mō
rēq; escunt: et sine fine in regno p̄ris mei mecum pmane-
bunt.

De die eternitatis: et huiꝝ vie angustijs.

Capitulū liij

Liber tertius

Supne ciuitatis mansio beatissima. **D**ies eternitatis clarissima: quā non obscurat sed summa vīta sp̄ irradiat. dies sp̄ leta: sp̄ secura: t̄ nunq̄ statū mutās in contraria. **D**vtinā dies illa illuxisset: t̄ cūcta hec tē palia finem accepissent. **A**ucet qđem sanct̄ ppetua claritate splendida. sed nō nisi a lōge t̄ p̄ speculū pegrinantibus in terra. **N**orunt celi ciues qđ gaudiosa sit illa: gemūt exules filij. **A**ue qđ amara t̄ tediosa sit ista. **D**ies huius t̄pis parui t̄ mali. pleni doloribus t̄ angustijs. vbi hō multis peccatis inqnatur. multis passionib⁹ irretitur. multis timorib⁹ stringitur. multis curis distendiſ: t̄ multis curiositatibus distrahit. multis vanitatib⁹ implicat. multis erroribus circūfundit. multis laborib⁹ atteritur. temptatōibus grauat. delicijs eneruat. egestate cruciat. **D**qñ finis hor̄ multorū laboř. quādo liberabor a misera seruitute vicioř. **Q**uādo memorabor dñe: tui solius. qñ ad plenū letabor in te. **Q**uādo ero sine oī impedimento. t̄ in vera libertate: sine omni guamine mentis et corporis. **Q**n̄ erit pax solida. pax impturbabilis et secura. pax intus et foris. pax ex omni pte firma. **I**hu bone quādo stabo ad videndū te. qñ cōtē. plabor gl̄iam regni tui. qñ eris mihi omnia in oīb⁹. **D** quando ero tecū in regno tuo qđ p̄parasti dilect⁹ tuis ab eterno. **R**elictus sum paup̄ et exil in terra hostili: vbi bella quotidiana t̄ infortunia maxima. **C**onsolare exilii meū. mitiga dolorem meū. qđ ad te suspirat omne desideriū meū. **N**am onus mihi totū est quidqd mūdus hic offert ad solaciū. **D**esidero te intime frui sed nequeo app̄hendere. **O**pto inherere celestibus: sed deprimūt res t̄pales t̄ immortificatē passiōes. **M**ente oīb⁹ rebus supēsse volo: carni autē inuite subesse cogor. **H**ic ego infelix hō me-

Folium LIII

cū pugno. et fac^o sum in hīmeti pī ḡuis: dū spiritus
sursum et caro q̄rit esse deorsum. O qd intus patior
dū mente celestia tracto et mox carnaliū turba occur
rit oranti. De^o meus ne elōgeris a me. neq; declies
in ira a suo tuo. Fulgura coruscatoe tuā et dissipā
eas. emitte sagittas tuas et perturbētur oēs fantasie
inimici. Recollige sensus meos ad te. Fac me obli
uisci omnīū mundanoꝝ. Da cito abūcere et pertenere
fantasmata vicioꝝ. Succurre mihi eterna veritas
ut nulla me moueat vanitas. Adueni celestis suauit
tas: et fugiat a facie tua oīs impuritas. Ignosce qz
mibi et misericorditer indulge q̄tiēs p̄ter te alid i orōe
reuoluo. Confiteor etem veqr valde distracte p̄sueui
me h̄re. Nam ibi multoties nō sum vbi corporalz sto
aut sedeo. sed ibi maḡ sum q̄ cogitatōibz feror. Ibi
sum vbi cogitatio mea est. Vbi est freqnter cogita
tio mea ibi ē id qd amo. Hoc mihi cito occurrit qd
naturaliter delectat aut ex vsu placet. Unū tu vitas
apte dixisti. Vbi em̄ est thesaur^o tu^o ibi est et cor tuū
Si celū diligō libēter de celestibz pēso. si mūduz a
mo felicitatibz mundi p̄gaudeo: et de aduersitatibz
ei^o tristor. Si carnez diligō q̄ carnis sunt sepissime
imaginor. Si sp̄m amo de sp̄nlibus cogitare dele
ctor. Quecūq; em̄ diligō de his libēter loq; et audio
atq; taliū imagines ad domū meū reporto. Sz be
atus ille hō q̄ ppter te dñe oībz creaturis abeūdi li
centiā tribuit: q̄ nature vim facit: et concupiscētias
carnis feruore sp̄n crucifigit: ut serenata p̄scientia
purā tibi orōem offerat. dignusq; sit angelic^o inter
esse choris. oībus terrenis foris et intus exclusis.

De desiderio eterne vite: et quanta sint
certantibus bona promissa.

Capitulū lūū

b 5

Liber tercius

fili mi cū tibi desideriū eterne beatitudi-
nis desup infundi sentis. et de tabernacu-
lo corporis exire concupiscis ut claritatez
meā sine vicissitudinis umbra p̄ceplari
possis. dilata cor tuū et omni desiderio hāc sc̄iam in-
spiratōem suscipe. Redde amplissimas supne boni-
tati gr̄as. que tecū sic dignāter agit. clemēter visitat
ardēter excitat. potenter subleuat: ne pprio p̄dere
ad terrena labaris. Neq; em̄ h̄ cogitatu tuo aut co-
natū accipis: s; sola dignatōe supne gr̄e et diuī aspe-
ctus. q̄tenus in v̄tutib; et maiori h̄ūilitate pficias et
ad futura certamina te p̄pares. m̄hiq; toto cordis
affectu adherere ac feruēti voluntate studeas defuire
Fili sepe ignis ardet: sed sine fumo flāma nō ascēdit
Hicet aliquoꝝ desideria ad celestia flagrāt: et tamē
a tēptatōe carnalis affectus liberi nō sunt. Idcirco
nec omnino pure p̄ honore dei agūt qđ tā desideran-
ter ab eo petūt. Tale est et sepe tuū desideriū qđ in-
sinuasti fore tā importunū. Hō em̄ est hoc puz et p̄-
fectū quod ppria p̄moditatem est infectū. Dete nō qđ
tibi est delectabile et p̄modū: sed qđ m̄hi acceptabi-
le est atq; honorisicū. qz si recte iudicas meā ordina-
tōem tuo desiderio et omni desiderato p̄ferre debes
ac seq;. Noui desideriū tuū: et freq̄ntes gemit⁹ audi-
ui. Iam velles esse in libertate glie filioꝝ dei. iam te
delectat domus eterna et celestis patria gaudio ple-
nas: sed nōdum venit hora ista. s; est adhuc aliō tem-
pus belli: vicz tēpus laboris et pbatōis. Optas sū
mo repleti bono sed nō potes h̄ assequi modo. Ego
sum: expecta me dicit dñs donec veniat regnūz dei.
Probandus es adhuc in terris: et i multis exercitā-
dus. Consolatio tibi interdū dabit⁹: sed copiosa sa-
tieras nō pcedit. Cosfortare igīz et esto robust⁹ tā in-

agendo q̄s in patiēdo nature contraria . optet te nouū induere hominē : et in alterz virū mutari . Optet te se pe agere qđ non vis : et qđ vis optet te relinqre . Qđ alijs placet pcessum habebit . qđ tibi placet vltra n̄ pficiet . Quod alijs dicūt audiet . quod tu dicas p n̄ hilo pputabit . Detent alijs et accipiēt : tu petes nec i petrabis . Erūt alijs magni in ore hoīm : de te aut̄ ta cebitur . Alijs hoc vel illud omittet : tu autē ad nihil utile iudicaberis . Propter h̄ natura aliquā p̄tristabi tur : et magnū certamē sustinebit . Sed magnū bo num inde psequeris si siles portaueris . In his et si mīlibo multis pbari solz fidelis dñi seruus q̄liter se abnegare et in omnibz frāgere quiuerit . Vix est ali qđ tale in quo tantūdem mori indiges sic nō videri et pati que voluntati tue aduersa sunt . maxime aut cū discōuenientia et que minus vtilia tibi apparēt fieri iubentur . Et quia nō audes resistere altiori po testati sub dominio cōstitutus . ideo durum tibi vi detur ad nutum alterius ambulare . et omne pprīuz sentire omittere . Sed pensa fili horū fructū labo rum . celerem finem : atqz pmiū nimis magnū : et nō habebis inde grauamen : sed fortissimum patientie tue solamen . Nā et pro modica hac voluntate quā nunc sponte deseris : habebis semp voluntatem tu am in celis . Ibi quippe inuenies omne quod volueris . omne quod desiderare potes . Ibi aderit tibi totius facultas boni : sine timore amittendi . Ibi voluntas tua vna semper mecum . nil cupiet extra neum vel priuatum . Ibi nullus resistet tibi . nemo de te conquereref . nemo impediet . nil obuiabit . s̄z cū cta desiderata simul erunt presentia : totūqz affectuū tuū reficiēt et adimplebit usqz ad summū . Ibi red dā gloriā p̄ptumelia ppessa . palliū laudis p̄merore

Liber tertius

p loco nouissimo sedem regni in secula. Ibi appa-
rebit fructus obediētie. gaudebit labor penitētie: et
hūilis subiectio coronabit glōse. Nūc ergo inclina
te humiliter sub omnū manibꝫ. nec sit cure q̄s h̄ di-
xerit vel iussorit. sed h̄ magnope curato ut siue plā-
tus siue minor aut eqlis aliquid a te exposcerit v̄l i-
nuenerit. p bono totū accipias. et sacer volūtatestu-
deas adimplere. Querat aliis h̄. aliis illud. ḡlietur
ille in illo: et iste in isto. laude q̄s millies mille: tu au-
tem. nec in isto nec in illo sed ī tuūpī gaude p̄ceptu.
et in mei soli bñplacito ac honore. h̄ optandū est ti-
bi. ut siue p vitam siue p mortē de⁹ sp̄ in te glificet.

Dqualiter hō desolatus debeat in man⁹
dei se offerre **C**apitulū lv

Domine de⁹ sancte pater sis nūc et in eter-
num bñdictus. quia sicut vis factum est
et quod facis bonū est. Letet in te seruus
tuus. non in se. nec in aliquo alio. qz tu solus leticia
ta. tu spes mea et corona mea. tu gaudiū meū et ho-
nor meus dñe. Quid habet seruus tuus nisi qd a te
aceperit etiā sine merito suo. Tua sunt oīa que dedi-
sti et que fecisti. Paup sum et in laboribꝫ meis a iu-
uentute mea. et cōtristatur anima mea nōnunqz vs-
qz ad lachrymas. quandoqz etiā conturbat ad se p-
pter imminētes passiones. Desidero pacis gaudiū
pacem filiorū tuorū flagito. qui in lumine cōsolati-
onis a te pascunt. Si das pacē. si gaudiū sc̄m insu-
dis. erit anima serui tui plena modulatiōe et deuota
i laude tua. Et si te subtraxer; sicut sepissime soles
nō poterit currere viā mandatorꝫ tuorū: sed magis
ad tundendū pectus genua incurvant: qz nō est illi
sīcheri et nudūsterci qñ splēdebat lucerna tua sup-

caput eius: et sub umbra alaz tuarū ptegebas a tem
ptatoib⁹ irruētib⁹. Pater iuste ⁊ sp̄ laudande venit
hora vt p̄betur seruus tuus. Pater amāde dignū ē
vt hora hac patias p̄ te aliqd seruus tuus. Pater p/
petue venerande venit hora quā ab eterno p̄sciebas
affuturā vt ad modicū tpus succībat foris seru⁹ tu
us. viuit vero semp apud te intus. paululū vilipen
datur hūilieſ et deficiat corā hominib⁹. passionibus
pterat ⁊ languorib⁹: vt itez tecū in aurora noue luc⁹
resurgat ⁊ in celestibus clarificeſ. Pater sc̄tē tu sic or
dinasti: tu sic voluisti. ⁊ hoc factū est qđ ip̄e p̄cepisti
Hec est em̄ gratia ad amicū tuuz pati ⁊ tribulari in
mūdo p̄ amore tuo quotiescunq; a quoq; ⁊ quōd/
cunq; id pmiseris fieri. Sine p̄filio ⁊ puidētia tua ⁊
sine causa nihil fit in terra. Bonū mihi dñe q̄ hūili/
asti me vt discam iustificatōes tuas: ⁊ om̄es elatōes
cordis atq; p̄sumptōes abiūciā. Utile mihi q̄ p̄fusio
cooperuit faciē meā. vt te potius q̄s hoīes ad p̄solādū
reçram. Didici etiā ex h̄ inscrutabile iudicū tuū ex
paucescere: q̄ affligis iustū cū impio. sed nō sine eq̄ta/
te ⁊ iusticia. Has tibi q̄z nō p̄pcisti malis meis. s̄z
attriūsti me vberib⁹ amaris infligēs dolores ⁊ imit
tens angustias foris ⁊ intus. Nō est q̄ me p̄soleſ ex
omnib⁹ q̄ sub celo sunt nisi tu dñe de⁹ meus. celestis
medic⁹ alaz: q̄ p̄cutis et sanas. deducis ad inferos:
⁊ reducis. Disciplina tua sup me ⁊ virga tua ip̄a me
docebit. Ecce pater dilecte in manib⁹ tuis ego sum.
sub virga correctōis tue me inclino. p̄cutedorsū me
um ⁊ collum meum. ut curvem ad voluntatē tuam
tortuositatem meā. Fac me piūm ⁊ humilē discipu
lum sicut bene facere cōsueuisti. vt ambulē ad omnē
nutum tuū. Tibi me ⁊ omnia mea ad corrīendum
cōmendo. melius est hic corripiq; i futuro. Tu scis
omnia ⁊ singula: ⁊ nil telatet in humana cōscientia

Liber tertius

Anteq̄ fiant nosti ventura: t̄ non opus est tibi vt q̄ te doceat aut admoneat de his que geruntur in terra. **T**u scis quid expedit ad pfectū meum: t̄ quantū deseruit tribulatio ad rubiginē vicioꝝ purgandam. **F**ac mecum desideratū beneplacitū tuū t̄ ne despici as peccaminosam vitā meam: nulli melius nec clarius q̄ tibi soli notam. **D**a mihi dñe scire quod sciē dum est. hoc amare quod amandū est. hoc laudare quod tibi summe placet. hoc reputare quod tibi p̄ci osum apparet. hoc vitupare quod oculis tuis sor dicit. **N**on me sinas fm visionē oculoꝝ exteriorum iudicare: neq; fm auditū aurū hominū imperitoꝝ sententiare. sed in iudicio vero de visibilibus t̄ spiri tualibus discernere. atq; sup omnia voluntatē bene placiti tui semp inquirere. **F**allunt sepe hominū sensus in iudicando. fallunt et amatores seculi visibilia tantūmodo amando. **Q**uid est homo inde melior. quia reputatur ab homine maior. **F**allax fallacem. vanus vanum. cecus cecū. infirmus infirmū decipit dñ exaltat: et veraciter magis fundit dñ inaniter laudat. **N**am q̄ntū vnuſquisq; est in oculis tuis tantū est t̄ nō ampli? ait humil'sctū franciscus

No, hūilib⁹ insistēdū est opib⁹ cū defici tur a summis Lap. lvi.

Ili nō vales semp in seruētiori desiderio virtutū stare: nec in altiori gradu p̄tēpla tōis. sed necesse habes interdum ob origi nalem corruptelā ad inferiora descēdere. t̄ on⁹ corru ptibilis vite etiā innite t̄ cū tedio portare. **N**uādiū mortale corpus geris: tediū senties t̄ grauamen cor dis. **O**portet ergo sepe ī carne de carnis onere gemi

re eo q̄ nō vales spūalib⁹ studijs ⁊ dñiie p̄tēplatōni
indesinēter inherere. Tūc expedit tibi ad hūilia ⁊ ex-
teriora opera p̄fugere ⁊ i bonis te actib⁹ recreare. ad
uentū meū ⁊ supnam visitatōe firma p̄fidētia expe-
ctare: exiliū tuū ⁊ ariditatē mentis patiēter sufferre:
donec itez a me visiteris ⁊ ab oībus anxietatib⁹ libe-
reris. Nam faciā te laboꝝ obliuisci: ⁊ interna quiete
p̄frui. Expandā corā te prata scripturaz: vt dilata-
to corde currere incipias viā mandatoꝝ meoꝝ: ⁊ di-
ces. Non sunt cōdigne passiones huius tpiis ad fu-
turam gl̄iam que reuelabitur in nobis.

N, homo nō reputet se cōsolatōe dignū:
sed magis verberib⁹ reū Cap. lvij

Domine nō sum dignus p̄solatōe tua nec
aliqua spirituali visitatōe. ⁊ id o iuste me
cū agis qm̄ me inopē ⁊ desolatū relinqs.
Si em̄ ad instar maris lachrymas fūdere possem:
adhuc p̄solatōe tua dign⁹ n̄ essem. Unū nihil dignus
sū qz flagellari ⁊ puniri qz ḡuiter ⁊ sepe te offēdi: ⁊ in
ml̄t⁹ valde deliq. Ergo vā pēsata rōne nec mīma dī-
gnus sum p̄solatōe. Sz tu clemēs ⁊ mīficors de⁹ q̄ n̄
vis pire opa tua ad oīdēdū dīuitias bonitat⁹ tue in
vasa mīficordie tue: etiā p̄ter oē ppriū meritū dīgris
p̄solari fuū tuū sup̄ hūanū modū. Tue em̄ p̄solatio-
nes non sunt sicut humane cōfabulatōes. Quid egi
dñe vt mihi p̄ferres aliquā celestē p̄solatōe. Ego n̄i-
hil boni me egisse recolo sz sp̄ ad vicia pnū ⁊ ad emē
datōem pigz fuisse. Clez est ⁊ negare nō possū. Si
aliter dicerē tu stares cōtra me ⁊ nō essz q̄ defendeteret
Quid merui p̄ pctis meis nisi ifernū ⁊ ignē eternuz
In p̄itate p̄siteor qm̄ dignus sum omni ludibrio et
p̄tēptu: nec decz me inter deuotos tuos p̄morari. Et

Liber tercius

licet hoc egre audiā. tñ aduersum me p veritate pecata mea arguam. ut facili⁹ misericordiā tuā merear impetrare. Quid dicā re⁹ ⁊ omni ſuſiōe plenus. Non habeo os loqndi niſi h̄ tñ vbi⁹ peccauī domine peccauī. miſere mei. ignosce mihi. Sine me pauſulum vt plangā dolorē meū anteq̄ vadā ad terram tenebroſam ⁊ optam mortis caligine. Et qd tā maxime a reo ⁊ pctōre miſero req̄ris niſi vt conterat et humiliat ſe p delictis ſuis. In va ſtitōne ⁊ cordis humiliatōe naſcī ſpel venie. recōciliaſt perturbata cōſcientia: reparatur grā p dita. tuetur hō a futura ira ⁊ occurrūt ſibi mutuo in osculo ſctō deus ⁊ penitēs aīa. Dūſilis pctōx ſtitio acceptabile tibi eſt dñe ſa crificiū. longe ſuaui⁹ odoorans in pſpectu tuo q̄ ſhu riſ incēſum. hoc eſt gratū etiā vnguentuz qđ ſacris pedib⁹ tuis infundi voluisti qz cor ſtitū ⁊ humiliatū nunq̄ desperisti. Ibi eſt locus refugij a facie ire ini mici: ibi emendaſt ⁊ abluuit qdquid aliunde ptractū eſt ⁊ inquinatū.

De gratia dei q̄ nō miſceſ terrena ſapiētib⁹.

Capitulum lvij

f **I**li p̄ciosa eſt grā mea: nō patitur ſe miſce ri extraneis rebus nec pſolatōib⁹ terrenis. Abiçere ergo optet omnia impedimenta grē ſi optas eius inſuſiōem ſuſcipe. Pete ſecretū ti bi. ama ſolus habitare tecū. nulli⁹ req̄re pſabulatōz ſed magis ad deum deuotā effunde p̄cē vt p̄pūctam teneas mentē ⁊ purā conſciētiā. Totū mundū nihil eſtima. dei vacatōem omib⁹ exterioribus antepone. Nō eīn poteris mihi vacare ⁊ in trāſitorib⁹ piter de lectari. Notis ⁊ a charis amicis optet elōgari: ⁊ ab omni tpali ſolacio mentē tenere priuatā. Hic obſer vat btūs apostolus petrus: vt tanq̄ aduenas ⁊ ge

grinos in hoc mundo se pertineant Christi fideles. **N**on quanta fiducia erit morituro. qui nullius rei affectus detinet in mundo. **S**ed sic segregatum cor habere ab omnibus. eger necdum capit animus. nec animalis homo nescit interni hominis libertatem. **A**ttamē si vero velit esse spiritus ritualis optet eum renunciare tamē remotis quod per inquisitorum et a nemine magis cauere quod a se ipso. **H**i temetipm perfecte viceris cetera facilius subiungabis. **P**erfecta namque victoria est de semetipm triumphare. **Q**ui enim semet ipsum subiectum tenet ut sensualitas rationis et ratio in cunctis obediatur mihi: hic vere victor est sui et dominus mundi. **H**i ad hunc apicem scandere gliscis: optet viriliter vice et securum ad radicem ponere: ut euellas et destrucas occultam et inordinatam inclinatorem ad teipm et ad omne priuatum et materiale bonum. **E**x hunc vicio quod homo semetipm nimis inordinate diligit pene totum perdet quodquid radicaliter vincendum est. **Q**uo deuicto et subacto malo: pars magna et tranquillitas erit pertinuens. **S**ed quod pauci sibi quisque profecte mori laborant nec plene extra se tendunt: propterea in se implicati remanent nec supra se in spiritu eleuari possunt. **Q**ui aut libere mecum ambulare desiderat: necesse est ut oculis priuatis et inordinatas affectiones suas mortificet: atque nulli creature priuato amore precupiscenter inhereat.

Vediuersis motibus nature et gratie

Capitulum lxi.

Illi diligenter adiuerte motus nature et generis. quod valde protrahit et subtiliter mouetur et vivit nisi a spirituali et intimo illuminatio hominem discernuntur. **N**on est quidem bonum appetitum et aliquod boni in suis dictis vel factis pretendit. ideo sub specie boni multi falluntur. **N**atura callida est et multos trahit illaqueat et decipit: et se spiritu sine habet. **S**ed gratia

Liber tercius

simpliciter ambulat . ab omni specie malū declinat . fallacias nō p̄tēdit ⁊ omnia pure ppter dēū agit . in q̄ et finaliter req̄escit . **N**atura iūite vult mori : nec p̄mī nec supari nec subesse nec sponte subiugari . **G**ratia vero studet mortificationi p̄prie . resistit sensualitati . querit subiūci . appetit vinci . nec p̄pria vult libertate fungi . sub disciplina amat teneri . nec alicui cupit dñari . sed sub deo semp viuere stare ⁊ esse . atq; ppter decim omnī hūane creature hūiliter parata est inclinari . **N**atura p suo ḥmodo laborat : ⁊ qd lucri ex alio sibi p̄ueniat attēdit . **G**ratia autē nō quid sibi utile ⁊ ḥmodosum sit . sed qd multis p̄ficiat magis considerat . **N**atura libenter honore ⁊ reuerētiā accipit . ḡra vero omnē honore ⁊ gl̄iam deo fideliter attribuit . **N**atura p̄fusionē tumet ⁊ p̄temptuz . **G**ra autē gaudet p nomine ihū contumeliā pati . **N**atura oculū amat et q̄etem corpalem : ḡra autem vacua esse nō potest : sed libēter amplectit labore . **N**atura q̄rit curiosa habere ⁊ pulcra . ⁊ abhorret vilia ⁊ grosfa . gratia vero simplicibus delectat ⁊ humilib⁹ . aspera nō aspnatur . nec vetust⁹ refugit indui pānis . **N**atura respicit tēpalia : gaudet ad lucra terrena . tristat de danno . irritat leui iniurie ſubo . **S**ed ḡra attēdit eterna . nō inheret tpalibus . nec in pditōe rerum turbat . neq; verbis duriorib⁹ acerbat : qz theſauruz suū ⁊ gaudiū in celo vbi nil perit p̄ſtituit . **N**atura cupida est ⁊ libenti⁹ accipit qz donat . amat p̄pria ⁊ priuata . **G**ra autē pia est ⁊ p̄munis : vitat singularia p̄tentat paucis . beatius iudicat dare qz accipe . **N**atura inclinat ad creaturas . ad carnē p̄priā . ad vanitatē ⁊ diſcurſus : sed gratia trahit ad dēū ⁊ ad virtutes . renūciat creaturis . fugit mundū . odit carnis deſideria . reſtringit euagatōes . erubescit i publico ap̄parere . **N**atura libēter aliq; ſolaciū habz extenuz

in q̄ delectet ad sensum. Sed grā in solo deo q̄rit cō
solarū: t̄ i summo bono sup om̄ia visibilia delectari.
Natura totū agit ppter lucr̄ t̄ modū. ppterū. nihil
gris facere p: s̄ aut egle aut meli? aut laudē v̄l fauo
rē. p bñfactis pseq sperat. t̄ multū pōderari sua ge
sta t̄ dona pcupiscit. Br̄a v̄o nil tpale q̄rit. nec aliō
pmiū q̄s deū solū. p mercede postulat. nec ampli? de
tpalibus necessarijs desiderat nisi quantuz hec sibi
ad assicutōem eternoꝝ valeat deseruire. Natura gau
det de amicis multis t̄ ppinqs. gl̄iatur de nobili lo
co t̄ ortu generis. arridet potētibus. blādīf dñiitib⁹
applaudet sibi silib⁹. Br̄a autē t̄ ūimicos diligit. nec
de amicorū turba extollit. nec locū nec ortū nataliū
reputat nisi virtus major ibi fuerit. fauet mag⁹ pau
pi q̄s dñiiti. compatif plus innocēti q̄s potenti. con
gaudet vaci non fallaci. exhortat sp̄ bonos meliora
carismata emulari: t̄ filio dei p virtutes assimilari.
Natura de defectu t̄ molestia cito cōquerit. Br̄atia
pstāter fert iopiā. Natura oīa ad se reflectit: p se cer
tat t̄ arguit. Br̄a aut̄ ad deū cūcta reduc vñ originalē
emanat. nihil boni sibi ascribit nec arrogāter psluit.
nō ptedit nec suā smiāz alij̄ pſert: s̄ i oī sensu t̄ itel
lectu efne sapie ac diuino examini se submitit. Natura
appetit scire t̄ noua t̄ secreta audire: vult exteri? ap
parere t̄ mltā p sensus expiri. dsiderat agisci t̄ agere
vñ laus t̄ admiratio pcedit. s̄ grā n̄ curat noua nec
curiosa pcipe. q̄ totū h̄ d̄ vetustate corruptiōis ē or
tū. cū nihil nouū t̄ durabile sit sup frā. D̄ocet itaq̄
sens⁹ restrigere. vanā p placetiā t̄ oītatiōe duitare.
laudāda t̄ dignemirāda hñilz abscōdere. t̄ de oī re t̄
de oī scia vtilitat⁹ fructū atq̄s dei laudē t̄ honorē q̄/
rere. Nō vlt se nec sua pdicari: s̄ deū i donis suis op
pat bñdici q̄ cūcta ex m era charitate largit. Nec grā
supnātale lumē t̄ qđd ā dei spēale donū ē: t̄ pprie ele
ctoz sigculū: t̄ pign⁹ salut⁹ eterne: q̄ hoīez d̄ terrenis

Liber tertius

ad celestia amāda sustollit. et de carnali spiritualem efficit. **Q**uanto igit̄ natura amplius p̄mis̄ et vincit: tanto maior grā infundit. et quotidie nouis visita/. tōibus interior homo s̄m imaginē dei reformatnr

De corruptōe nature et efficacia grē diuine Capitulū. lx.

Domine de⁹ meus qui me creasti ad ima/ ginem et similitudinem tuā: dcede mihi hanc grām quam ostēdisti mihi tā magnaz et necessariā ad salutē ut vincā pessimā naturā meam: trahentē ad pctā et in pditōem. **G**entio em̄ in carne mea legē pctī tradicentē legi mētis mee et captiuū me ducentē ad obediendū sensualitati i multis: nec possum resistere passionib⁹ ei⁹ nisi assistat tua sc̄issi ma grā cordi meo ardenter insusa. **O**pus est gratia tua et magna grā: ut vincatur natura ad malū sp̄ p/ na ab adolescentia sua. **N**ā p̄ primū hominē adam lapsa et viciata p̄ pctī in omnes homines pena hu ius macule descēdit. ut ipa natura que bona et recta a te cōdita fuit: p vicio iā et infirmitate corrupte na/ture ponatur. eo q̄ motus ei⁹ sibi relictus ad malū et ad inferiora trahat. **N**am modica vis que reman sit est tanq̄ scintilla quedam latens in cinere. **D**ec est ipa ratio naturalis circūfusa magna caligine: ad huc iudiciū habens boni et malū: veri falsiq̄ distan/ tiā: licet impotēs sit adiplere om̄e qđ approbat. nec pleno iam lumine veritatis nec sanitate affectionū suaz potiat. **D**inc est de⁹ me⁹ q̄ p̄delector legi tue s̄m interiorē hoīem. sciēs mādatū tuū fore bonū: iū/ stū et sanctū: arguēs etiā om̄e malū et pctī fugiēdūz carne aut̄ seruio legi peccati dū magis sensualitati obedio q̄ ratōi. **D**inc est q̄ yelle bonū mihi adiacz p̄scere aut̄ non iūuenio. **D**inc sepe multa bona p/

pono.sed quod gratia deest ad adiuuandū infirmitatē
meā ex leui resistentia resilio et deficio. **N**inc accidit
quod viā pfectōis agnosco: et quod liter agere debeā clare sa-
tis video.sed pprio corruptōis pondere prosilius ad p-
fectiora nō assurgo. **O** quod maxime ē mihi necessaria
dene grā tua.ad inchoandū bonū:ad pficiendū et ad
pficiendū. Nam sine ea nihil possum facere. **O**mnia
autē possum in te fortante me grā. **O** vera celestis
gratia sine qua nulla sunt ppria merita:nilla quo-
quod dona nature proderanda. **N**ihil artes.nihil diui-
tie.nihil pulcritudo vel fortitudo.nihil ingenii ver eloquentia valent apud dene sine grā. **N**am dona na-
ture bonis et malis sunt munia.electoꝝ autē ppri-
um donū est grā siue dilectio quod insigniti digni habē-
tur vita eterna. **T**im eminet hec grā vt nec donū p-
phetie nec signoꝝ opatio.nec quod talibet alta specula-
tio aliquid estimet sine ea. **S**ed neque fides neque spes
neque alie virtutes tibi accepte sunt sine charitate et
grā. **O** beatissima grā que paupem spiritu virtuti-
bus denitē facis.et denitē multis bonis humilē cor-
de reddis. veni descendē ad me reple me mane pso-
latōe tua:ne deficiat pro lassitudine et ariditate mētis
aia mea. **O**bsecro dene vt inueniā grām in oculum tuis
sufficit em mihi grā tua.ceteris nō obtentis quod desi-
derat natura. **S**i fuero tēptatus et vexatus tribula-
tōibus multis nō timebo mala dene meū fuerit grā
tua. **I**pa fortitudo mea.ipa consiliū pfert et auxiliū
Qunctis hostibus potentior est: et sapiētior vniuersis
sapientibus. **D**agistra est veritatis. doctrinē disci-
pline.lumen cordis.solamē pressure.fugatrix tristī-
cie.ablatrix timoris: nutrix deuotōis.pductrix la-
chrimarum. **Q**uid sum sine ea nisi aridū lignum et
stips inutilis ad eiūciendū. **T**ua ergo me domine grā-
tia semp proueniat et sequatur.ac bonis opibus ingiter

Liber tertius

prestet esse intentū p̄ ih̄m xp̄m filiū tuū Amen

Nos ip̄os abnegare t̄ xp̄m imitari debemus p̄ crucem Capitulū lxi

Illi quantū a te vales erire tm̄ in me posteris trāsire. **S**icut nihil foris occupisce
re internā pacē facit: sic se interius relinq
re deo cōiungit. **V**olo te addiscere pfectā abnegati
onem tui in voluntate mea sine contradictione et querela
Sequere me: ego sum via veritas t̄ vita. **S**ine via
non itur. sine veritate nō cognoscitur. sine vita nō
vivitur. **E**go suz via quam sequi debes. veritas cui
credere debes. vita quā sperare debes. **E**go sum via
inuiolabilis. veritas infallibilis. vita intermiabilis.
Ego sum via rectissima. veritas sup̄ma. vita vera.
vita beata. vita increata. **S**i māseris in via mea co
gnosces veritatē: t̄ veritas liberabit te t̄ app̄hendes
vitam eternā. **S**i vis ad vitā ingredi serua manda
ta. **S**i vis veritatē cognoscere crede mihi. **S**i vis
pfect̄ eē vēde oīa. **S**i vis eē discipul⁹ me⁹ abnega
tem etip̄m. **S**i vis btām vitam possidere p̄sentē vi
tam p̄temne. **S**i vis exaltari in celo hūilia te ī mū
do. **S**i vis regnare mecū porta crucē mecū. **S**oli
enī serui crucis inueniūt viā b̄fitudinis t̄ felicis.
Dñe ih̄u xp̄e quia arta est via tua t̄ mūndo despacta
dona mihi tecū mundi despactū imitari. **N**ō enī
maiōr est seruus dñō suo: nec discipulus sup̄ magi
strū. **E**xerceat seruus tuus in vita tua. qz ibi est sal⁹
mea et sanctitas vera. **Q**uidqd extra eaz lego ylāu
dio nō me recreat nec delectat plene. **F**ili qz hec scis
t̄ legisti omnia btūs eris si feceris ea. **Q**ui habz mā
data mea et seruat ea ip̄e est qui dīligit me: t̄ ego dili
gā eum t̄ manifestabo ei incip̄m. t̄ faciā eum p̄sedere

mecum in regno patris mei. **D**ñe igitur sicut dixisti et promisisti sic utique mihi premeri contingat. **S**uscepimus de manu tua crucem. portabo eam usque ad mortem si cut imposuisti mihi. **V**elere vita boni monachi crux est sed dux paradisi. **I**nceptum est: retro abire non licet nec relinqueretur oportet. **A**ya fratres permanemus similiter ihesu erit nobiscum: propter ihesum suscepimus haec crucem: propter ihesum perseveremus in cruce. **E**rit adiutor noster qui est dux noster et processus. **E**n rex noster ingreditur ante nos. qui pugnabit pro nobis. **S**equamur viriliter. nemo metuat terrores: simus parati mori fortiter in bello. nec inferamus crimen glorie nostre ut fugiamus a cruce.

Non homo non sit nimis delectus quoniam in ali quos labitur defectus. **C**ap. lxij

f **I**li magis placet mihi patientia et humilitas in aduersis: quam multa consolatio et doctio in prosperis. **U**lt quod te tristat paruum factum contra te dictum. **D**i amplius fuisset remoueri non debuisses. sed nunc dimitte tristire non est primus nec nouus. nec ultimus erit si diu vixeris. **H**atis virilis es quamdiu nil obuiat aduersi. bene etiam consulis. et alios nosti roborare verbis. sed cum ad ianuam tuam venit repentina tribulatio: deficis consilio et labore. **A**ttende magnam fragilitatem tuam quam sepius experis in modicis obiectis. **T**ame pro salute tua ista sunt cum hec et similia contingunt. **P**one ut melius nosti ex corde et si te tetigit: non tam deieciat nec diu implicet. **A**d minus sustine patienter si non potes gaudenter. **E**tiam si minus libenter audis: et indignatus sentis. **R**eprime te. nec patiar aliquod iordinatum ex ore tuo exire unde quuli scandalizet. **C**ito pergescat motio i. 4

Liber tertius

erxitata: et dolor internus revertete ḡra dulcorabit.
Adhuc viuo ego dicit dñs. iuuare te paratus. et soli
to amplius cōsolari si cōfisiis fueris mihi et deuote
iūocaueris. **A**nimeq; esto: et ad maiore sustinētiā
accingere. **N**on est totū frustratū si te sepius p̄cipis
tribulatū vel grauiter temptatū. **H**omo es et nō de
us. caro es et nō angelus. **D**uō tu posses sp̄ in eodē
statu virtutis p̄manere: qñ hoc defuit angelo ī celo
et primo hominī in padiso: q̄ non diu steterūt. **E**go
sum q̄ merentes erigo sospitate: et suam p̄gnoscētes
infirmitatē ad meā pueho diuinitatē. **D**ñe bñdictū
sit verbū tuū: dulce sup mel et fāuū ori meo. **Q**uid
facerem in tantis tribulatōibꝫ et angustijs meis nisi
me p̄fortares tuis sanctis f̄monibꝫ. **V**ñmodo tādē
ad portū salutis pueniā qđ cure est que et quāta pas
sus fuero. **D**a finem bonū. da felicē ex h̄ mūndo tran
sitū. **D**emēto mei deus meus et dirige me recto iti
nere in regnū tuum. **Amen**

De altioribꝫ rebus et occultis iudicijs dei
nō scrutandis **C**apitulū lxiij

Ili caueas disputare de altis materijs:
et de occultis dei iudicijs. **N**ur iste sic re
linqtur et ille ad tantā gratiā assumit. cur
etiam iste tantū affligit et ille tā extimie eralat. **I**sta
omnē humana facultatē excedunt. nec ad inuestigā/
dum iudiciū diuinū vlla ratio p̄ualet vel disputatō
Quādo ergo hec tibi suggerit inūnicus. vel etiā q/
dam curiosi inqrunt homines: respōde illud pphe/
te. **J**ustus es dñe: et rectum iudiciū tuum. **E**t illud
Judicia dñi vera iūstificata in semetipā. **J**udicia
mea metuēda sunt: nō discutiēda. qz hūano intelle/
ctui sunt incōprehensibilia. Noli etiā inquirere vñ

disputare de meritis sanctorum. quis alio sanctior aut
quis maior fuerit in regno celorum. **T**alia generat se-
pelites et contentiones inutiles: nutriunt quoque su-
pbiam et vanam gloriam: unde oruntur inuidie et dis-
sensiones dum iste illum sanctum: et alius alium conatur su-
pere preferre. **T**alia autem velle scire et investigare nul-
lum fructum afferunt sed magis sanctis displicant. quod
non sum deus dissensionis sed pacis. que pax magis
in humilitate vera quam in propria exaltatione persistit. **Q**ui
dam zelo dilectorum trahuntur ad hos vel ad illos am-
pliori affectu. sed hunc anno potius quam diuino. **A**go suos
qui cunctos condidi sanctos. ego donauim gratiam. ego
prosterni gloriam. ego noui singulorum merita. ego preueni
eos in benedictis dulcedinis mee. ego preservavi di-
lectos ante secula. ego eos elegi de mundo: non ipsis me
prelegerunt. ego vocauim per gloriam. attraxi per misericor-
diam. ego prodixi eos per temptationes varias. ego insu-
di consolaciones magnificas. ego dedi praesenterantiam
ego coronaui eorum patientiam. ego primus et nouissimus
agnosco. ego omnes inestimabili dilectione ample-
ctorum. ego laudandum sum in omnibus sanctis meis. ego
super omnia benedicendus sum et honorandus in singu-
lis. quos sic gloriose magnificaui et praestinaui sine ul-
lis precedentibus propriis meritis. **Q**ui ergo unum de mi-
nistris meis contempserit nec magnum honorat. quod pri-
fillum et magnum ego feci. **E**t qui derogat alicui san-
ctorum derogat mihi et ceteris omnibus in regno celo-
rum. **O**mnes unum sunt per charitatis vinculum. id est sen-
tiantur. id est volunt. et omnes in unum se diligunt. **A**dhuc
autem quod multo altius est plus mecum se et sua meri-
ta diligunt. Nam supra serapti et extra propriam dilectio-
nem tracti: toti in amore mei pergit. in quo et fruiti-
ue descunt. Nihil est quod eos auertere possit auctor
primere. quippe quae eterna vita pleni igne ardescunt

Liber tertius

inextinguibilis charitatis. Taceant igitur carnales et animales homines de sanctorum statu differere: quod non norunt nisi priuata gaudia diligere. Demum et addunt pro sua inclinatōe: non propter placet eterne veritati. In multis est ignorātia . eorum maxime quod parvū illuminati raro aliquē pfecta dilectōe spirituali diligere norunt. Multo adhuc naturali affectu et humana amicicia ad hos vel ad illos trahuntur . et sicut in superiorib⁹ se habent ita et de celestib⁹ imaginantur. Sed est distantia incompabilis quod imperfecti cogitat: et quod illuminati viri pro reuelatōe supnam speculanter. Quare ergo filii de istis curiose tractare que tuā scītiam excedunt. sed hoc magis satage et intēde ut vel minimus in regno dei queas inueniri. Et si quispiam sciaret quod alio sanctior esset vel maior haberet in regno celorum: quod ei hec noticia pdesset: nisi se ex hac cognitione coram me humiliaret. et in maiore nominis mei laudem exurgeret. Multo acceptius deo facit qui de peccatorū suorum magnitudine et virtutum suarum punitate cogitat et quod longe a sanctorum pfectōe distat. quod enim de eorum maiestate vel paruitate disputat. Nihil us est sanctos deuotis precibus et lachrymis exorare et eorum gloria suffragia humili mente implorare quod eorum secreta vana inquisitōe pscrutari. Illibet et optimē ptentantur si homines scirent p̄tētari: et vaniloqua sua cōpescere. Non gliantur de proprijs meritis quippe qui sibi nil bonitatis ascribunt sed totū mihi. quoniā ipsis cuncta ex infinita charitate mea donauit. Tanto amore diuinitatis et gaudio sugeffuenti replentur: ut nihil eis desit glorie nihilque possit defuisse felicitatis. Omnes sancti quanto altiores in gloria tanto hūliores in seip̄is: et mihi viciniores et dilectiores existunt. Ideoquod habes scriptū. quod mittebat coronas suas ante deum: et ceciderunt in facies suas

coram agno: et adorauerit viuentem in secula seculorum. **M**ulti querunt quis maior sit in regno dei; qui ignorant an cū minimis erunt digni computari. **M**agnū est vel minimū esse in celo vbi oēs magni sunt. quia omnes filii dei vocabunt et erūt. **M**inimus erit in mille: et peccator centū annorū morietur. **C**um enim quereret discipuli quis maior esset in regno celorum. tale audierūt responsum. **N**isi cōuersi fueritis et efficiamini sicut parvuli nō intrabitis in regnum celorum. **N**uicunqz ergo humiliauerit se sicut parvulus iste: hic maior est in regno celorum. **V**e eis qui cum parvulis humiliare se sponte dengantur. quoniam humilis ianua regni celestis eos n̄ admittet intrare. **V**e etiam diuitib⁹ qui habēt h̄ consolatōnes suas. quia paupib⁹ intrantib⁹ in regnum dei ipi stabunt foras ciuitates. **G**audente humiles et exultate pauperes. quia vestrum est regnum dei: si tñ i veritate ambulatis.

O, omnis spes et fiducia in solo deo est
figenda

Capitulum lxiiij.

Domine q̄ est fiducia mea quā in hac vita
habeo. aut qđ mai⁹ solaciū meū ex oībus
apparētib⁹ sub celo. **N**ōne tu dñe de⁹ me
us cui⁹ misericordie nō ē numer⁹. **U**bi mihi bñ fuit
sine te. aut qđ male esse potuit p̄nre te. **M**alo paup
erē p̄p̄ te qđ dñes sine te. **E**ligo poti⁹ tecū i terra peg
nari qđ sine te celū possidere. **U**bi tu ibi celū atq; ibi
mors et ifern⁹ vbi tu n̄ es. **T**u mihi i dsiderio es et iō
p̄ te gemere et clamare et exorare ncē ē. **I**n illo de
niqz possū plene pfidere q̄ i incitatib⁹ auxiliis optu
nis nisi i te solo dō meo. **T**u es spes mea et fiducia
mea tu pfisolator me⁹ et fidelissim⁹ i oību. **D**ēs q̄ sua sūt
qrūt. tu salutē meā et pfectū meū solūmō p̄tēdis. zoia

Liber tertius

in bonū mībi pueris . etiā si varijs temptationib⁹
et aduersitatibus exponas. **H**oc totū ad vtilitatem
meam ordinat: q̄ mille modis dilectos tuos pbare
psueuisti. **I**n qua pbatōe non min⁹ diliḡ debes et
laudari q̄ si celestib⁹ consolatōib⁹ me repleres. **I**n
te ergo dñe deus pono totā spem meam et refugiu⁹
in te omnē tribulatōe et angustiā mēā pstituo . quia
totum infirmū et instabile inuenio qdquid extra te
cōspicio. **N**on em̄ pderunt multi amici. neq; fortes
auxiliarij adiuuare poterūt. neq; prudentes consili
arij responsum vtile dare: neq; libri doctoz consola
ri. nec aliqua p̄iosa substantia liberare. nec loc⁹ ali
quis secretus p̄tutari si tuipe nō assistas . iuves. cō
fortes. consoleris: instruas et custodias. **O**mnia nāq;
que ad pacē viden⁹ esse et felicitatē habendā: te ab
sente nihil sunt. nihilq; felicitatis in veritate p̄serūt
Finis ergo oīm bonoz et altitudo vite et pfunditas
eloqorum tu es. et in te sup omnia sperare fortissimū
solaciū seruoz tuorum. **A**d te sunt oculi mei. in te
confido deus meus misericordiarū pater. **B**enedic
et sanctifica animā mēā benedictōe celesti: ut fiat ha
bitatio sancta tua. et sedes eterne glie tue. nihilq; in
templo tue dignitatis inueniatur quod oculos tue
maiestatis offendat: **H**ec in magnitudinē bonitatē
tue et multitudinē miserationū tuarū respice in me
et exaudi oratōem paupis serui tui longe exulantis
in regione vmbre mortis. **P**rotege et conserua ani
mam seruuli tui inter tot discrimina vite corrupti
bilis. ac comitante gratia tua dirige p̄ viam pacis
ad patriam ppetue claritatis.

Explicit liber tertius

Incipit Quartus

De uota exhortatio ad sacrā corporis xpī p̄muniō
nem. **V**ox xpī

Enite ad me oēs q̄ laboratis et onerati estis
v ego reficiā vos dicit dñs. **P**anis quē ego
dabo caro mea est p̄ mūndi vita. **A**ccipite et
comedite **H**est corpus meum qđ p̄ vobis tradetur
Doc facite in meā p̄memoratiōem. **Q**ui manducat
carnē meā et bibit meū sanguinē in me manet et ego ī
illo. **V**erba que ego locut⁹ sūt vob sp̄us et vita sunt.

Dū q̄ta reuerētia xp̄s sit suscipiend⁹

Capitulū I

Ec sunt verba

tua xp̄e veritas eterna: q̄uis nō
vno tpe. plata nec vno in loco cō
scripta. **Q**uia ḡ tua sunt vba ḡtā
ter mihi et fideliter cūcta sunt ac
cipiēda. **T**ua sunt et tu ea p̄tuli
sti: et mea q̄z sunt qr̄ p̄ salute mea
edidisti. **L**ibēter suscipio ea ex ore tuo. vt art⁹ inse
ranc̄ cordi meo. **E**citat me vba tāte p̄ ierat⁹ plena
dulcedis et dilectōis. s̄z terrēt me delicta ppria. et ad
capiēda tāta mīsteria me reuerberat ipura p̄sciētia.
Prouocat me dulcedo verboꝝ tuox: sed onerat me
multitudo vicioꝝ meoꝝ. **I**ubes vt fiducialz ad te
accedā si tecū velim h̄fē p̄tē: vt imortalitat⁹ accipiāz
alūmoniā si eternā cupiā obtinere vitā et gl̄iaꝝ. **U**e
nite inq̄s ad me oēs q̄ laborat⁹ et onerati est⁹ et ego re
ficiā vos. **D**ulce et amicabile vbu in aure p̄tōris
q̄ tu dñe de⁹ meus egenū et paupem iūitas ad p̄mu
nionē tui sc̄tissimi corporis. **H**z q̄s ego suz dñe ut ad
te p̄sumam accedere. **E**cce celi celoz te nō capiūt: et
tu dicis: veite ad me oēs. **Q**uid sibi vlt ista p̄qslima

Liber quartus

dignatio et ta amicabilis invitatio. Quo ausus ero ve
nire quod nihil boni mibi sciri suum. Unum possim presumere.
Quo te introducam in domum meam quod sepius offendi beni
gnissimum faciem tuam Reuerentiam angelorum et archangeli. metuunt
scitum et iusti. et tu dicens. veite ad me oes. Nisi tu domine ho
ceres quis verum esse crederemus. et nisi tu uberes quis accede
re attinetaretur. Ecce noe vir iustus in archa fabca certum
anis laborauit ut cum paucis saluaretur. et ego quod me po
tero una hora preparare ut modi fabricatorum cum reuerentia
sumus. Moyses famulus tuus magnus et specialis amicus tuus
archangelus ex lignis inservitibilibus fecit. quam et mundissimo
vestiuit auro ut tabulas legis in eis responderemus. et ego pri
mula creatura audebo te editorem legis ac vite datorum
ta facile suscipe in corpe meo pectus subdito. Salomon
sapietissimus regum israel magnificum templum septem anis in
laudem nostram tui edificauit. et octo diebus festum dedicati
onis eius celebravit. mille hostias pacificas obtulit.
et archangelus federus clangore buccine et iubilo in locum sibi pre
paratum soleniter collocauit. et ego infelix et pauperrimus
homini quo te in domum meam introducam quod vix media ex
pedere deuote novi horae et virtutis vel semper dignus fere
medius. O mi deus quanto illi ad placendum tibi agere stu
duerit. Neque quod pusilli est quod ago quod breue expleo tempore
cum me ad concordium dispono. raro totus collectus. rarissime
me ab omni distractioe purgatus. At certe in tua salutari
deitatis punitia nulla deberet occurrere indecessus cogitatio
nulla etiam occupare creaturam. quod non angelum sed angelorum dominum
suscepimus sum hospitio. Est tamen valde magis distatia in
ter archangelus federus cum suis reliquis et mundissimum corporum tu
rum cum suis ineffabilibus virtutibus. iter legalia illa sacrifici
cia futuorum pfigurativa et proxima corporis hostia omnium
antiquorum sacrificiorum completiua. Quare igitur non magis ad
tuam venerabilem ardesco puniatur. cur non maiori me pro
prio solicitudine ad tua secta sacra sumenda cum illi antiqui

scti p̄iarche ⁊ pp̄he reges q̄z ⁊ pr̄incipes cū vniuerso
pplo tñ dñotōis demōstrāt affectū erga cultū dñi
tū. **G**altauit deuotissim⁹ rex dauid corā archa dei
tot⁹ virib⁹:recoleſ bñficia olim idulta p̄rīb⁹ fecit di
uersi gener⁹ organa.pſalmos edidit: ⁊ cātari iſtituit
cū leticia cecinit ⁊ ip̄e freq̄nter i cithara.spūſſcti affla
tus grā docuit pplm iſrl toto corde dñi laudare:et
ore p̄fono dieb⁹ singul⁹ bñdicere ⁊ pdicare. **S**itata
agebat tūc dñotio ac dñiū laudis extitit ſcordatio
corā archa testam̄ti q̄sta nūc mihi ⁊ oī pplo xpiano
bñda est reuerētia ⁊ deuotio i pñtia ſacri.i ſumptōe
excellētissimi corporis xp̄i. **C**urrunt mlti ad dñuersa lo
ca p visitādis reliqis ſctōz: ⁊ mirat⁹ audit⁹ gest⁹ eoꝝ
aplā edificia tēploz iſpiciunt: ⁊ osculat⁹ ſerich⁹ ⁊ auro
iuoluta ſacra oſla ip̄oꝝ. **E**t ecce tu pñs es h̄ apd me
i altari de⁹ me⁹: ſctiū ſctōz: creator oīm ⁊ dñs āgelo
rū. **S**epe i talib⁹ vidēdis ē curiositas hoīm ⁊ noui
tas iuiſoz: ⁊ modic⁹ reportat emēdatōis fruct⁹. ma
xime vbi ē tā leuis ſine ſa xtritōe diſcurſ⁹. **D**ic aut̄
i ſac̄o altars tot⁹ pñs es de⁹ me⁹ hō r̄ps ih̄s: vbi et
copiosus p̄cipit eterne ſalut⁹ fruct⁹ q̄tiēſcūqz fueris
digne ac dñote ſucept⁹. **A**d iſtō ſo non trahit leui
tas aliq nec curiositas aut ſensualitas ſz firma fides
duota ſpes ⁊ ſincera charitas. **O** inuifibilis p̄ditor
mundi deus qz mirabiliter agis nobiscū: qz ſuauit
ter ⁊ ḡtioſe cū elect⁹ tuis diſponis: qbz temetiū i ſa
cramēto ſumēdū pponis. **D**oc nāq oēz intellectuꝝ
ſupat. h̄ ſp̄aliter deuotoꝝ corda trahit ⁊ accēdit af
fectū. **I**pi em̄ veri fideles tui q̄ totā vitā ſuā ad emē
datōe diſponūt: ex h̄ dignissimo ſac̄o magnā dñotōis
graz ⁊ vtut⁹ amore freq̄nter ſcipiunt. **A**dmirabil⁹ ⁊ abſcōdita grā ſacramēti quā norūt tñ xp̄i fi
deles. ifideles aut̄ ⁊ pctis fuiētes expiri hō pñt. **In**
h̄ ſac̄o pſert ſp̄ualis gratia. et repatur in anīa virt⁹.

Liber quartus

amissa et p̄ p̄ctū deformata redit pulcritudo. **T**anta est aliquā hec grā vt ex plenitudine collate deuotio-
nis nō tñ mens sed et debile corp⁹ vires sibi p̄stī-
tas sentiat ampliores. **H**olendū tñ valde et miseran-
dū sup̄ tepiditate et negligentia nřa. qđ nō maiorī af-
fectu trahimur ad xp̄m sumendū: in q̄ tota spes sal-
uandoꝝ cōsistit et meritū. **I**p̄e em̄ est sc̄ificatio nřa
et redemptio. ip̄e cōsolatio viatorꝝ et sc̄tōꝝ eterna fru-
itio. **H**olendū itaq; valde q̄ multi tā paꝝ. **H** saluta-
re misteriū aduertūt: qđ celū letificat et mundū p̄ser-
uat vniuersum. **D**eū cecitas et duricia cordis hūa-
ni tam ineffabile donū nō magis attēdere et ex q̄tidi-
ano v̄su etiā ad inaduertētiā defluere. **S**i em̄ h̄ san-
ctissimū sacramētū in uno tñ celebraret loco: et ab
uno tñ p̄secrearet sacerdote in mūdo: q̄zto putas de-
siderio ad illū locū et talē dei sacerdotē hoīes affice-
rent ut diuīa misteria celebrare audirēt. **H**ūc autē
multi facti sunt sacerdotes: et i multis locis offertur
xp̄s: ut tāto maior appareat grā et dilectio dei ad ho-
minē q̄zto latius est sacra p̄mūnio diffusa p̄ orbem.
Hicas tibi bone ihū pastor eterne q̄ nos paupes et
exules dignatus es p̄cioso corpe et sanguine tuo refi-
cere. et ad hec misteria p̄cipieđa etiā p̄prū oris tui al-
loq̄o inuitare dicēdo. **V**enite ad me oēs q̄ labora-
tis et onerati estis et ego reficiā vos

O, magna bonitas et charitas dei in sa-
cramento exhibetur homini. **Ap̄. ii.**

Ip̄ bonitate tua et magna misericordia
tua dñe cōfisius. accedo eger ad medicū
et saluatorē. esuriens et sitiens ad fontē vi-
te. egenus ad regez celi. seruus ad dñm. creatura ad
creatorē. desolatus ad meū p̄iu p̄solatore. **S**ed vñ

hoc mihi ut venias ad me. **Q**uis ego sum ut p̄stes
mihi teipm. **N**uō audet p̄ctōr corā te apparere. **A**t
quō tu dignaris ad peccatorē venire. **T**u nōsti suū
tuū & scis qr nō boni in se h̄z vnde hoc illi p̄stes. **C**ō
fiteor igit̄ vilitatē meaz. agnosco bōitatē tuā. laudo
pietatem. & gratias ago ppter nūmā charitē. **P**ro
pter temetipm em̄ h̄ facis non ppter mea merita ut
bonitas tua mihi magis innotescat. charitas apli/
or ingeratur: & humilitas pfectius p̄mendet. **Q**uia
ergo tibi hoc placet: & sic fieri iussisti: placet & mihi
dignatio tua: & vtinā iniqtas mea n̄ obsistat. **D**ul
cissime & benignissime ihu q̄nta tibi reuerētia & ḡtia
rum actio cū p̄petua laude p sumptiōe sacri corpis
tui debet. cui² dignitatē nullus hoīm explicare po/
tens inueni. **H**ed qđ cogitabo in hac c̄munione. i
accessu ad dñm meum quē debite venerari nequeo
& tamen deuote suscipe d̄sidero. **Q**uid cogitabo me
lius & salubrius nisi meipm totaliter h̄iliando co/
ram te. & tuam infinitā bonitatē exaltādo supra me
Laudo te deus me² & exalto in eternū. **D**espicio me
& subiçcio tibi in p̄fundū vilitatis mee. **E**cce tu san
ctus sanctorū & ego sordes p̄ctōrum. et tu inclinas
te ad me q̄ non sum dignus ad te respicere. **E**cce tu
venis ad me. tu vis esse meū. tu iūitas ad cūiuū
tuū. tu mihi dare vis celestē cibū & panē angeloz ad
manducandū. nō aliuz sane q̄ teipm panem viuuz
q̄ de celo descendisti & das vitā mundo. **E**cce vñ di/
lectio pcedit. qualis dignatio illucescit: q̄ magne ḡ
tiaz actōes & laudes tibi. p his debetur. **O** q̄ saluta
re & vtile p̄siliū tuū cum iūstud instituisti. q̄ suave et
iocundū cūiuū cū teipm in cibū donasti. **O** q̄ ad/
mirabilis opatio tua dñe. q̄ potēs virtus tua. q̄ i/
fallibilis veritas tua. **D**ixisti em̄ & facta sunt oīa. et
h̄ factuz est quod ip̄e iussisti. **M**ira r̄cs & fide digna

Liber quartus

achumanū vincēs intellectū; q̄ tu dñe deus meus
verus deus et hō sub modica specie panis et vini in
teger cōtineris et sine cōsumptōe a sumente mandu
caris. **T**u dñe vniuersorū q̄ nullius habes indigen
tiā; voluisti p̄ sacramentū tuū habitare in nobis. cō
serua cor meū et corpus meū immaculatū; vt leta et
pura cōscientia sepi⁹ valeam tua celebrare mīsteria et
ad meā ppetuā accipe salutē; que ad tuū p̄cipue ho
norē et memoriale penne sanxisti et instituisti. **L**eta
re anima mea; et grās age deo p̄ tā nobili munere et
solacio singulari in hac lachrymaz valle tibi relicto
Nam quotiens hoc mīsteriū recolis et xp̄i corp⁹ ac
cipis: totiens tue redemptōis opus agis et p̄ticeps
omnū meritoz xp̄i efficeris. **C**haritas etenim xp̄i
nunq̄ minuit: et magnitudo ppiciatōis eius nunq̄
exhauritur. Ideo noua semp mentis renouatōne
ad hō disponere te debes: et magnū salutis mīsteriū
attēta cōsideratō e pensare. Ita magnū nouū et iocū
dum tibi videri debz cum celebras aut missam au
dis. ac si eodem die xp̄s primū in vtez virginis de
scendēs hō factus esset: aut in cruce pendēs p̄ salute
hominū pateretur et moreretur.

Nō, utile sit sepe cōmunicare **N**ap. iii

Ce ego venio ad te dñe vt bñ mibi sit ex
munere tuo et letificer in p̄iuulo sc̄tō tuo.
qd̄ pasti in dulcedine tua paupi de⁹. **E**c
ce in te est totū quod desiderare possum et debo: tu
salus mea et redēptio. spes et fortitudo. dec⁹ et gl̄ia.
Letifica ḡhodie aīam serui tui qm̄ ad te dñe ihu a
nimā meā leuaui. Desidero te nūc deuote ac reuerē
ter suscipe: cupio te in domū meā introducere. q̄te
n⁹ cū zacheo merear a te bñ dici. ac inter filios abrae

spūtari. **A**lia mea corp⁹ tuū occupiscit. cor meū tecū
vniri desiderat. **T**rade te mihi et sufficit. **N**ā p̄ter te
nulla p̄solatio valz. sine te esse neq̄o. et sine visitatiōe
tua viuere nō valeo. **I**deoq; optet me freqnter ad te
accedere et in remediu salutis mee recipere. ne forte defi-
ciā in via si fuerō celesti fraudat⁹ alimonia. **S**ic em̄
tu misericordissime ihu p̄dicans pplis: et varios cu-
rans languores aliqui dixisti. **N**olo eos ieiunos di-
mittere in domū suā nē deficiāt in via. **A**ge igit̄ hoc
modo meū: q̄ te p̄ fideliū p̄solatōe in sacramēto reli-
quisti. **T**u es em̄ suauis refection anime. et q̄ te digne
manduauerit particeps et heres erit eterne glorie.
Necessariū q̄dem mihi est q̄ tā sepe labore et pecco-
tā cito torpesco et deficio: vt p̄ freqnentes orationes et
p̄fessiōes et sacrā tui corporis p̄ceptōem me renouem:
mundem et accendā. ne forte dūti⁹ abstinentēdo a sc̄tō
pposito defluā. **P**roni em̄ sunt sensus hois ad ma-
lū ab adolescētia sua. et nisi succurrat diuīa medici-
na labit hō mor ad peiora. **R**etrahit ḡ sc̄tā p̄muniō
a malo et p̄fortat in bono. **S**i em̄ modo tā sepe ne-
gligēs sum et tepid⁹ qñ p̄munico aut celebro: qd fie-
ret si medelā nō sumerē et tā grāde iuhamē nō q̄rerez
Et lic̄ omni die nō sum apt⁹ nec ad celebrādū bñ di-
sposit⁹: dabo tñ opam p̄gruis tp̄ib⁹ diuīa p̄cipe mi-
steria ac tāte grē p̄ticepz me exhibere. **N**ā hec ē vna
p̄cipalis fidelie p̄solatio q̄dū pegrīaf a te i mor-
tali corpe: vt sit sepi⁹ memor dei sui. dilectū suū du-
ta suscipiat mēte. **O**mira circa nos tue pietat⁹ dig-
tio. q̄ tu dñe de⁹ creator et iunificator oīm spirituū
ad paupculam dignaris venire animā: et cū tota dei-
tate tua ac humanitate ei⁹ impinguare esuriē. **O**se-
lit mens et btā anima que te dñm deū suū meret de
uote suscipe: et in tua susceptōe spiritali gaudio re-
pleri. **O** q̄ magnū suscipit dñm: q̄s dilectū inducit

Liber quartus

hospitē: q̄z iocundū recipit sociū. q̄z fidelē acceptat
amicū: q̄z speciosum et nobilē amplectit̄ sponsū: p̄
omnib⁹ dilectis et sup oia desiderabilia amandum.
Sileant a facie tua dulcissime dilecte me⁹ celum et
terra et omnis ornatus eoꝝ. qm̄ qdqd laudis habet
ac decoris ex dignatōe tue est largitatis. nec ad deco
rem tui puenient nois cui⁹ sapiētie nō est numerus

D, multa bona p̄stan᷑ deuote p̄mūcantibus
Capitulū iiiij.

Domine deus meus pueni seruū tuū ī bñ
dictōibus dulcedinis tue: vt ad tuū ma
gnificū sacramentū digne ac deuote mere
ar accedere. **E**cita cor meum in te: et a ḡui torpore
erue me. **V**isita me in salutari tuo ad gustanduz in
spiritu tuā suauitatē que in h̄ sacramēto tanq̄ ī son
te plenarie latet. **I**llumina q̄z oculos meos ad intu
endū tantū misteriū et ad credendū illud indubita
ta fide me robora. **A**st em̄ opatio tua non humana
potētia: tua sacra institutio nō hois adinuētio. **N**ō
em̄ ad hec capiēda et intelligēda aliq̄s idone⁹ p̄ sere
pitur: que angelicā etiā subtilitatē trāscēdūt. **Q**uid
ḡ ego p̄cor indignus terra et cinis d̄ tā alto sacro se
creto potero inuestigare et cape. **D**ñe in simplicitate
cordis: in bona firma fide et in tua iussiōe ad te cum
spe et reuerētia accedo: et vere credo q̄z tu p̄sens es h̄
in sacramēto d̄ et hō. **V**is ergo vt te suscipiā et me
ip̄m tibi in charitate vniāz. **V**nde tuā p̄cor clemēti
am et sp̄alem ad h̄ imploro mihi donari gr̄az: vt to
tus in te liq̄fiam et amore p̄fluā. atq̄ de nulla aliena
p̄solatōe ampli⁹ me intromittā. **A**st em̄ h̄ altissimū
et dignissimū sacramētu sal⁹ aīe et corporis medicina
ois sp̄ualis lāguoris. in quo vicia mea curant̄. pas
siones frenātur. temptatōes vincuntur ac minuūt̄.

gratia maior infunditur. virtus incepta auget. firmatur fides. spes roborat et charitas ignescit ac dilatatur. **M**ulta namque bona largitur eis et adhuc sepius largiris in sacramento dilectus tuus deuote communica tibus deus meus susceptor aie mee. regator infirmatis huius et totius dator consolatōis interne. **N**az multam ipsis consolatōem aduersus varias tribulati ones infundis: et de imo deiectōis pprie ad spem tue pfectōis erigis. atque noua quādam grā eos int̄ recreas et illustras: ut quā anxij primum et sine affectōe se annūmīonē senserāt. postea refecti cibo potuqz celestii meli se mutatos inueniāt. **N**ō idcirco cū electus tuus ita disp̄santer agis ut vaciter agnoscāt et patenter expiantur quā nihil ex semetipis habeat: et quā bonitatis ac grā ex te sequuntur. quā ex semetipis frigidū diuri ac indeuoti. ex te aut̄ feruētes. alacres et deuoti es semerent. **Q**uis enim ad fontē suavitatis hūil' accedēs nō modicū suavitatis inde reportat. **A**ut quā iuxta ignē copiosum stās nō paup̄ caloris inde p̄cipit. **A**t tu fons es sp̄ plenus et supabundā ignis iugiter ardēns et nunquā deficiēs. **T**ū si mihi nō licet haurire de plenitudine fontis nec usqz ad satietatē potare. apponā tñ os meū ad foramē celestis fistule. vt saltē inde guttulā modicā capiā ad refocillandā sitim meā. et non penitus exarescā. **A**ut si necdū totus celestis et tanqz ignit ut seraphin et cherubin esse possum: conabor tñ deuotōi insistere et cor meū p̄pare ut vñ modicam diuinī incēdij flāmā ex hūili sumptōe viuifaci sacra mēti p̄qrā. **Q**uidquid aut̄ mihi deest bone ihu salvator sc̄issime: tu p̄ me supple benigne ac ḡtiose: quā oēs ad te dignat eis vocare dices. **T**lenite ad me oēs quā laboratis et onerati estis. et ego reficiā vos. **E**go quāde labore i sudore vult̄ mei dolore cordis torquor. pecatis oneror. temptatōibz inquietor. multis malis passio

Liber quartus

nibus implicor et premo et non est quod adiuuet. non est qui liberet et saluu faciat nisi tu domine deus saluator mens. cui permitto me et omnia mea ut me custodias et protegas in vita eterna. Suscipe me in laudem et gloriam nominis tui. quod corpus tuum et sanguinem in cibum et potum mihi parasti. Presta domine deus salutaris meus: ut cum frequenter mysterio tuo crescat mee deuotio affectus.

De dignitate sacramenti et statu sacerdotali.

Capitulum v

Ihaberes angelicam puritatem et sancti Iohannis baptiste scientiam: non es es dignus habere sacramentum accipere nec tractare. Non enim habere ritis debet hominem quod habet secretum et tractet Christi sacramentum et sumat in cibum panem angelorum. Grade ministerium et magna dignitas sacerdotum quod datum est quod angelis non est concessum. Soli namque sacerdotes in ecclesia rite ordinati potestatem habent celebrandi et corpus Christi secrandi. Sacerdos quidem minister est dei vestrum per hoc dei per missioem et institutioem dei. Deo autem ibi principalis est actor et invisibilis operari. cui subest omne quod voluerit: et paret omne quod iussurit. Nam ergo credere debes deo omnipotenti in hoc excellissimo sacramento quam proprio sensui aut alicui signo visibili. Ideo quod cum timore et reverentia ad eum opus est accedendum. Attende igitur et vide cuius ministerium tibi traditum est per impositionem manus episcopi. Ecce sacerdos factus es et ad celebrandum secratus. vide nunc ut fideliter et deuote in suo tempore deo sacrificium offeras: et te ipsum irreprehensibile exhibeas. Non alienasti onus tuum sed artiori iam alligatus es viculo discipline. et ad maiorem teneris perfectiorem sanctitatis. Sacerdos omnibus virtutibus debet esse ornatus: et aliis bone vite exercere pluia probere. Quis conuersatio non cum popularibus et

Folium LXVIII

hūnibus hominū vijs : sed cū angelis in celo: aut
cū pfectis viris in terra. **S**acerdos sacris vestib⁹ i/
dutus xp̄i vices gerit: vt deum p se ⁊ p om̄i populo
suppliciter ⁊ humiliiter roget. **D**abit namq⁹ ante se et
retro dñice crucis signū ad memorāduz iungiter xp̄i
passiōem. **A**nte se crucē in casula portat vt xp̄i vesti
gia diligēter inspiciat: ⁊ seq̄ feruenter studeat. **P**ost
se cruce signatus est vt aduersa quelib⁹ illata ab ali⁹
is clemēter p deo tolerz. **A**nte se crucē gerit vt ppria
peccata lugeat. post se vt alioz etiā pmissa p p̄passi
onem defleat. ⁊ se mediū inter deū ⁊ pctōrē p̄stitutū
esse sciat: nec ab orōe nec ab oblatōne sctā torpescat
donec grām ⁊ misericordiā impetrare mereaf. **D**ñ sa
cerdos deuote celebrat: deū honorat. angelos letifi
cat. eccliam edificat. viuos adiuuat: defunctis req/
em p̄stat: ⁊ sese participem omnīū bonoz efficit.

Interrogatio de exercitio ante hūnionem

Capitulū vi.

Vlm tuam dignitatē domine ⁊ meā vili
tate penso valde contremisco: ⁊ in meipso
confundor. **S**i enim nō accedo vitaz fu
gio: et si idigne me ingessero offensam icurro. **N**uid
ergo faciam deus meus auxiliator meus ⁊ solator
in necessitatibus. **T**u doce me viam rectā. propone
breue aliquod exercitiū sacre cōmunioni cōgruum
Utile est enim scire qualiter scilicet deuote ac reue
renter tibi p̄parare debeam cor meum ad recipien
dum salubriter tuū sacramentū seu etiā celebrandū
tam magnum et diuinum sacrificiū

De discussione pprie conscientie ⁊ emen dationis proposito

Capitulum vii.

Liber quartus

Uper omnia cum summa humilitate cordis et supplici reverentia. cum plena fide et pia intentione honoris dei ad hoc sacrum celebrandum tractandum et sumendum optet dei accedere sacerdotem. diligenter examina conscientiam tuam et pro posse tuo haec peritiae et humili confessionem ea nuda et clarifica: ita ut nil que habeas aut scias quod te remordeat et libet accessum impedit. **H**abeas displicentiā omnium peccatorum tuorum in generali. et propter quantum diianis excessib[us] magis in speali doleas et gemas. **A**et si tempus patitur deo in secreto cordis cunctas perfitere passionum tuarum miserias. Ingemisce et dole quod adhuc ita carnalis sis et mundanus: tam immortificatus a passimib[us] tam plenus cupientia motibus. tam incustoditus in sensib[us] exterioribus. tam sepe multis vanis fantasijis implicatus. tam multum inclinatus ad exteriora. tam negligens ad interiora. tam leuis ad risum et dissolutorem. tam durus ad fletum et punctorem. tam promptus ad laxiora et carnis promoda. tam segnis ad rigorē et feruore. tam curiosus ad noua audiēda et pulchra intuēda. tam remissus ad humiliā et abiecta amplectēda. tam cupidus ad multa habēda. et tam parcus ad dandū. tam tenax ad retinēdum. tam incōsideratus in loquendo. tam incontinentis ad tacendū. tam incōpositus in morib[us]. tam importunus in actib[us]. tam effusus super cibū. tam surdus ad dei vocem. tam velox ad quietem. tam tardus ad labore. tam vigilans ad fabulas. tam somnolētus ad vigilias sacras. tam festinus ad finē. tam vagus ad attendendū. tam negligens in horis solitudinis. tam tepidus in celebrando. tam aridus in coniunctādo. tam cito distractus. tam raro tibi bene collectus. tam subito commotus ad irā. tam facilis ad alterius displicentiā. tam praeponens ad iudicandū. tam rigidus ad arguendū. tam letus ad propria. tam debilis in adversis. tam sepe multa bona proponens et modicum ad

effectū pducens. **H**is et alijs defectib⁹ tuis cū dolo
re et magna displicētia pprie infirmitatis confessis
ac deploratis firmū statue ppositū sp emēdandī vi
tā tuā et in melius pficiēdi. **D**einde cū plena resigna
tōe et integra voluntate offer teipm in honore nomis
mei in ara cordis tui holocaustū ppetuū. corp⁹ tuū
scz et aīam mibi fideliter cōmittēdo. q̄ten⁹ sic digne
merear⁹ ad offerendū deo sacrificiū accedere et sacra
mentū corporis mei salubriter suscipe. Non est ei ob
latio dignior et satisfactio maior p peccatis diluen
dis q̄s seipm pure et integre cū oblatōe corporis xp̄i in
missa et in communione deo offerre. **S**i hō fecerit qđ ī
se est et ve penituerit q̄tiēscunq; p venia et grā ad me
accesserit. viuo ego dicit dñs. qz nolo mortē pctōris
sed magis vt suertaf et viuat. qm̄ pctōꝝ suoꝝ nō re
cordabor ampli⁹ s̄ cūcta sibi indulta erunt

De oblatōe xp̄i in cruce: et ppria resigna
tione. **C**apitulū viii.

Icūt ego meipm expāsis in cruce mani
bus et nudo corpe p pctis tuis deo pa
tri sponte obtuli. ita vt nihil ī me remane
ret quin totū in sacrificiū diuīe placatōis transierit
ita debes et tu temetipm mibi voluntarie in oblati
onem purā et sc̄tām q̄tidie in missa cū omnib⁹ virib⁹
et affectib⁹ tuis quanto intim⁹ vales offerre. **N**uid
magis a tereqro q̄s vt testudeas mibi ex integro re
signare. **N**uidqd ppter teipm das nihil curo: qz nō q̄
ro datū tuū sed te. **H**icūt nō sufficeret tibi oib⁹ ha
bit⁹ ppter me. ita nec mibi placere poterit q̄dquid de
deris te nō oblatō. **O**ffer te mibi et da te totū p deo
et erit accepta oblatio. **E**cce ego me totū obtuli pri
p te. dedi etiā totū corpus meum et sanguinē ī cibū

Liber quartus

vt totus tuus essem et tu meus permaneres. Si autem
in tempore steteris nec sponte te ad voluntatem meam obtu-
leris non est plena oblatio: nec integra erit inter nos
vincio. Ideo omnia opera tua procedere debet spontanea
tui ipsius in manus dei oblatio si libertate? seq? vis
et gratia. Ideo tam pauci illuminati et liberi int? effi-
ciuntur. quod scipios ex toto abnegare nesciunt. Et fir-
ma sententia mea. nisi quis renunciarerit omnibus non potest
meus esse discipulus. Tu ergo si optas me? esse dis-
cipulus offer teipm mihi cum omnibus affectibus tuis.

O, nos et omnia nostra deo debemus offer-
re et pro omnibus orare Capitulum ix.

Domine omnia tua sunt quod in celo sunt et in
terra. Desidero meipm tibi in spontaneam
oblationem offerre: et tu? perpetue permanere.
Domine in simplicitate cordis mei offero meipm tibi
hodie in seruum semperternum. in obsequum et sacrificium
laudis perpetue. Suscipe me cum hac sancta oblatione tui
preciosi corporis quam tibi hodie in presentia angelorum in-
visibiliter assistenti? offero: ut sit per me et per cuncto populo
tuo in salute. Domine offero tibi oia pietatis et dilectionis
mea que commisi coram te et sanctis angelis tuis a die
quo primi peccare potui usque ad diem hanc super pla-
cibili altari tuo: ut tu omnia propter incandas et puras
igne charitatis tue: et deleas universas maculas pec-
catorum meorum. et conscientiam meam ab omni delicto emundes:
et restituas mihi gratiam tuam quam peccando amisi
oia mihi plene indulgedo: et in osculum pacis me misse
ricorditer assumedo. Unde possim agere per pietatis mea
is nisi humiliiter ea perfido et lamentando et tuam propiciati-
onem incessanter dependo. Depcor te exaudi me ppi-
cius ubi asto coram te deus meus. Oia pietatis mea mihi

maxime displicet. Nolo ea vñq̄ ampli⁹ ppetrare s̄z
 p eis doleo ⁊ dolebo q̄dū virero: patuſ pñia⁹ age
 re ⁊ p posse ſatiſfacere. **D**imitte mihi de⁹ dimitte mi
 hi pctā mea; ppter nomē ſctm tuū ſalua aliam mea⁹
 quā p̄cioso ſanguine tuo redemisti. **E**cce pmitto me
 mifcordie tue. resigno me in manib⁹ tuis. age me
 cū fm̄ bonitatē tuā: nō fm̄ meā maliciā ⁊ iniqtatē
Offero etiā tibi oīa bona mea q̄uis valde pauca et
 impfecta; vt tu ea emēdes ⁊ ſtifices. vt ea ḡta habe
 as. et accepta tibi facias. ⁊ ſp ad meliora trahas. nec
 nō ad btm̄ ⁊ laudabile ſinē me piḡ ⁊ inutile homi
 tionē pducas. **O**ffero q̄z tibi oīa pia deſideria deuo
 tor̄. neceſſitates gentū: amicō: fratrū: ſoror̄: omni
 umq̄ charō: meō: et eō q̄ mihi vel alijs ppter a
 morē tuū beneſcerūt. et q̄ orōes et miſtas p ſe ſuſq̄
 omnib⁹ dici a me deſiderauerūt et petierūt. ſine i car
 ne adhuc viuāt: ſine iā ſeculo deſuncti ſint. vt oēs ſi
 bi auxiliū gr̄e tue. opem q̄ſolatōis. ptectōem a pici
 lis. liberatōem a peniſ aduenire ſentiāt. ⁊ ut ab oīb⁹
 malis erepti gr̄as tibi magnificas leti pſoluāt. **O**f
 fero etiā tibi p̄ces ⁊ hostias placatōis p illis ſpēali
 ter q̄ me in aliq̄ leſerūt ⁊ triftauerūt aut vitupauerūt
 vel aliqd̄ dāmnu⁹ v̄l̄ guamen intulerūt. p his q̄z oīb⁹
 q̄s aliq̄n̄ p̄triftauī. p̄turbauī: guauī ⁊ ſcadalifauī: v̄l̄
 bis v̄l̄ fact̄. ſciēter vel ignorāter: vt nob̄ oīb⁹ piter i
 dulgeas pctā noſtra ⁊ mutuas offensiōes. **A**uer do
 mine a cordib⁹ nr̄is oēm ſuſpitōem. indignatōem
 irā ⁊ diſceptatōem. ⁊ qdqd p̄t charitatē ledere ⁊ fra
 ternā dilectōez minuere. **M**iferere miserere dñe mi
 ſericordiā tua poſcētib⁹. da gr̄az indigētib⁹: ⁊ fac nos
 tales exiſtere vt ſim⁹ digni gr̄a tua pſtrui: ⁊ ad vitā p
 ſiciam⁹ eternā. Amē

No, ſacra cōmunio deſacili nō eſt relinqnda.

Capitulum x

Liber quartus

Requēter recurrēdū est ad fontē grē t di-
uine misericordie. ad fontē bonitatis t toti
us puritat̄. q̄ten⁹ a passiōib⁹ tuis t vici
is curari valeas. t p̄ vniuersas tēptatōes
t fallacias dyaboli fortior atq; vigilātior effici mere
aris. Inimicis scīes fructū t remedū maximū i sa-
cra ɔmuniōe positū om̄i mō t occasiōenit̄ fideles
t deuotos q̄stū p̄ualet retrahere t impedire. Cū em̄
q̄dā sacre ɔmuniōi se aptare disponit̄. peiores satha-
ne immissiōes patiunt̄. Ihe em̄ neq; sp̄us: ut i Job
scribit̄ venit inter filios dei: vt solita ei⁹ neq; cīa ptur-
bet aut timidos nimū reddat t pplexos: q̄tenus af-
fectū eoꝝ miniat. vel fidem impugnādo auferat: si
forte aut omnino cōdōne relinquant aut cū te p̄ore ac-
cedat. Sed nō est q̄cōs curādū d̄ ysuc̄s t fantas̄s
illi⁹ q̄stūlib; turpib⁹ t horridis. Sz cūcta fātasmata
in caput ei⁹ sunt retorquenda. Tōtēnd⁹ est miser t
deridend⁹. nec pp̄ter insultus ei⁹ t p̄motōes q̄s su-
scitat sacra est omittēda ɔmuniō. Hepe etiā impe-
dit nimia solicitude p̄ deuotōne habēda: t anxietā-
tes quedam de cōfessione facienda. Age fīm ɔsiliū
sapientū t depone anxietatē et scrupulū. quia grām
dei impedit et deuotiōem mētis destruit. Dropter
aliquā p̄uam tribulatiōem vel grauitatē sacrā ne di-
mittas ɔmuniōnē. Sz vade citi⁹ cōfiteri: t oēs offen-
siones alijs libēter indulge. Si vero tu aliquē offē-
disti: veniam humiliter p̄care: t deus libenter idul-
gebit tibi. Quid p̄dest diu tardare ɔfessionē aut sa-
crā differre ɔmuniōnē. Expurga te cū primis. ex-
pue velociter venenū. festina accipe remedū t senti-
es meli⁹ q̄s si diu distuleris. Si hodie pp̄ter istō di-
mittis: cras forsitan illud maḡ eueniet. t sic diu pos-
ses a cōdōne ip̄ediri t maḡ inēpt⁹ fieri. Quāto ḡci-
tius vales a p̄senti grauitate t inertia te excutias.

q; nihil importat diu anxiari. diu cū turbatōe transire: et ob quotidiana obstacula se a dīniis seq̄stra/re. imo plurimū nocet diu p̄munionē p̄telare. nāz et ḡuem torpore cōsueuit inducere. **D**rohdolor qdām tepidi et dissoluti moras cōfitendi libenter accipiūt et p̄munionē sacrā idcirco differre cupiūt ne ad maiorem sui custodiā se dare teneant. **D**eū q̄ modicaz charitatē et debilē deuotōem habent qui sacrā p̄mu nionē tam faciliter postponūt. **N**uā felix ille et dō acceptus habetur qui sic viuit: et tali puritate p̄scītiā suā custodit ut etiā omni die p̄municari patus et bene affectatus esset si ei liceret et sine nota agere poss̄. **S**i q̄s interdū abstinet hūilitatis gratia aut legitima impediēte causa laudand⁹ est de reuerētia. **S**i autē torpor obrepserit sc̄ipm excitare deb̄z et facere qđ in se est: et dñs aderit desiderio suo p̄ bona voluntate quam specialiter respicit. **Q**um vero legitime p̄ peditus est. habebit sp̄ bonam voluntatē et piā intētōem p̄municādi. et sic nō carebit fructu sacramenti. **P**otest enim qlibet deuot⁹ omni die et omni hora ad sp̄nalem xp̄i p̄munionē salubriter et sine p̄hibitiōne accedere: et tñ certiō diebus et statuto tpe corp⁹ sui redemptoris cū affectuosa reuerētia sacramētali ter debet suscipe. et magis laudem dei et honore p̄tēdere q̄s suam p̄solatōem querere. **M**ā totiēs mīstice p̄municat et inuisibiliter reficit q̄tiens incarnatiōis xp̄i mīsteriū passionem q̄s deuote recolit et in amore eius accendit. **Q**ui aliter se nō p̄parat nisi instāte festo vel consuetudine cōpellente sepi⁹ imparat⁹ erit. **H**tūs q̄ se dño i holocaustū offert quotiēs celebrat aut p̄municat. Non sis in celebrādo nimis plixus aut festinus. sed serua bonū p̄munem modū cū q̄b⁹ viuis. **N**on debes alīs generare molestiā et tediūz sed p̄munem serua viā s̄m maior̄ institutionem: et

Liber quartus

potius alioꝝ seruire vtilitati qꝫ pprie deuotōni vel affectui.

Dicitur corpus xp̄i ⁊ sacra scriptura maxime sint anime fidelis necessaria. **Lap. xi.**

Dulcissime dñe ihu q̄sta est dulcedo devote aie tecū epulatis in quinio tuo: vbi ei nō aliis cib⁹ manducādus pponit nisi tu vnicus dilectus ei⁹ sup oia desideria cordis eius desiderabil. **E**t mihi qdem dulce foret i p̄sentia tua ex intimo affectu lachrymas fundere. **E**t cū pia magdalena pedes tuos lachrymis irrigare. **D**ed vbi ē hec deuotio. vbi lachrymarū sanctarꝝ copiosa effusio. **L**erte in p̄spectu tuo ⁊ sc̄torꝝ angelorū tuorꝝ totum cor meū ardere deberet ⁊ ex gaudio flere. **D**abeo em te in sacramēto v̄e p̄sentē: q̄uis aliena specie occultatū. **N**am in p̄pria ⁊ diuina claritate te cōspicere oculi mei ferre nō possent: sed neq; tot⁹ mundus in fulgore glie maiestatis tue subsisteret. **I**n h̄ ḡimbecillitati mee p̄sulis q̄ te sub sacro abscondis. **D**abeo v̄e et adoro quē angeli adorāt in celo. s; ego adhuc interim in fide illi autē in specie ⁊ sine vela mine. **N**e optet cōtentū esse in lumine vere fidei: et in ea ambulare donec aspiret dies eterne claritatis. ⁊ vmbre figurarꝝ inclinetur. **C**um aut̄ venerit qđ pfectum est cessabit v̄sus sacramentoꝝ. qđ beati i gloria celesti nō egent medicamine sacramētali: gaudēt enim sine fine in p̄sentia dei facie ad faciē gl̄iam ei⁹ speculantes ⁊ de claritate in claritatē abyssalis deitatis trāsformati gustat verbū dei carnē factū. sicut fuit ab initio ⁊ manet in eternū. **M**emor horꝝ mirabilium graue mihi fit tediū etiā qđlibet spūiale solaciū. qđ qđdiu dñm meū apte in sua gl̄ia nō video p̄nibiliꝝ duco qmē qđ in mūdo p̄spicio ⁊ audio. **T**estis

es tu mihi deus q̄ nulla p̄t me res p̄solari: nlla crea
tura q̄etare nisi tu d̄e⁹ meus quem desidero eternali
ter p̄teplari. Sed nō ē h̄ possibile durāte me ī hac
mortalitate. Ideo optet ut me ponā ad magnā pati
entia: ⁊ meipm̄ in om̄i desiderio tibi submittā. Nā
z sancti tui dñe q̄ tecū iam in regno celoz exultat̄. in
fide ⁊ patiētia magna dū viuerēt adūctū glie tue ex
pectabāt. D̄ illi crediderūt ego credo. qd̄ illi spaue
runt ego spero. quo illi puenerūt p̄ grām tuā me vē
tuz p̄ fido. Ambulabo interim in fide exēplis p̄for
tatus sctōz. Dabeo etiā libros sctōs p̄ solacio ⁊ vi
te speculo. atq̄ sup̄ hec omnia sanctissimū corp⁹ tu
um p̄ singulari remedio ⁊ r̄fugio. Duo nāq̄ mihi ne
cessaria p̄maxima sentio in hac vita. sine q̄bus mi
hi importabil' foret ista misabilis vita. In carcere
corpis huius detētus duob⁹ me egere fateor. cibo. s.
⁊ lumine. Dedisti itaq̄ mihi infirmo sacrū corp⁹ tu
um ad refectōez mētis ⁊ corporis. ⁊ posuisti lucernam
pedib⁹ meis v̄bū tuū. Sine his duob⁹ bñ viuere n̄
possem. nā v̄bū dei lux aie mee ⁊ sac̄m tuū panis vi
te. Nec p̄nt etiā dici mēse due hinc ⁊ inde ī ḡazophi
lacio sctē ecclie posite. Una mēsa ē sacri altars h̄ns
panē sctm̄. i. corp⁹ xp̄i p̄ciosū. Altera ē diuīe leḡ cō
tinēs doctrinā sctāz. erudiēs fidē rectā ⁊ firmiter v̄
q̄ ad īteriora velamīs vbi sunt sctā sctōz p̄ducens.
Gras tibi dñe ihu lux lucis eterne p̄ doctrine sacre
mēsa quā nob̄ p̄ fuos tuos pp̄has ⁊ ap̄los aliosq̄
doctores m̄strasti. Gras tibi creator ⁊ redēptor ho
minū q̄ ad declarādā toti m̄do charitatē tuā cenā pa
rasti magna: in q̄ n̄ agnū typicū s̄z tuū sanctissimū cor
p⁹ ⁊ sanguinē p̄posuisti m̄aducādū. letificās oēs fid
les p̄uiuio sacro ⁊ calice īebriās salutari. ī q̄ sūt oēs
delicie padisi. ⁊ epulāt̄ nobiscū angeli scti. sed suauī
tate feliori. D̄ q̄ magnū et honorabile est officiuz

Liber quartus

sacerdotū quib⁹ datū est dñm maiestatis vbiis sacr⁹
cōsecreare. labi⁹ bñdicere. manib⁹ tenere. ore p̄prio
sumere ⁊ ceteris ministrare. **D**q̄s munde debet esse
manus ille. q̄s puz os. q̄s sanctū corpus. q̄s immacu-
latū erit cor sacerdotis. ad quē totiēs ingreditur au-
ctor puritatis. **E**x ore sacerdotis nihil nisi sanctuz
nihil nisi honestū ⁊ vtile pcedere debet verbū q̄ tam
sepe xp̄i accipit sacramentū. **O**culi eius simplices ⁊
pudici q̄ xp̄i corpus solent intueri. **H**anus pure ⁊
in celū eleuate que creatore celi ⁊ terre solet precta-
re. **S**acerdotib⁹ sp̄ealiter in lege dicif. **H**acti esto/
te qm̄ ego sanctus sum dñs de⁹ vester. **A**dinuet nos
grā tua omnipotens deus. ut qui officiū sacerdotale
suscepimus digne ac devote tibi in omni puritate ⁊
p̄scientia bona famulari valeamus. **A**t si nō possu-
mus in tāta innocētia vite puersari vt debem⁹ pce-
de nobis tñ digne flere mala que gessimus: vt i sp̄iri-
tu humilitatis ac bone voluntatis pposito tibi fer-
uentius de cetero deseruire valeamus.

D, magna diligētia se debeat omnifica-
turus xp̄o pparare **Ap.** xij.

Ego sum puritatis amator ⁊ dator omnis
sanctitatis. **E**go cor puz quero. ⁊ ibi est
locus refectionis mee. **N**ara mihi cenacu-
lū grande stratū: ⁊ faciā apud te pasca cū discipulis
meis. **S**i vis vt veniam ad te ⁊ apud te manea. ex-
purga vetus fermentū: ⁊ mūda cordis tui habitacu-
lum. **E**xclude totū seculū et omnē vicioz tumultū
sede tanq̄ passer solitarius in tecto: ⁊ cogita excess⁹
tuos in amaritudine aīe tue. **O**mnis nanq̄ amans
suo dilecto amatori optimū ⁊ pulcerrimuz ppat lo-
cum. qz in hoc cognoscitur affect⁹ suscipiēt⁹ dilectū

Scito tñ tenō posse satisfacere huic p̄patōi ex méri-
to tue actōis. etiā si p̄ integrz annū te p̄pares & nihil
aliud in mēte haberet. **H**ę ex sola pietate & gratia
mea pm̄iterę ad mēsam meā accedere ac si mēdicus
ad prandū vocare f̄ diuitis. & ille nihil aliđ habeat
ad retribuendū bñficijs eius nisi se hñiliado & regti-
ando. **F**ac qđ in te est: & diligēter facito: nō ex p̄sue-
tudine. nō ex necessitate. s̄z cū timore & reuerētia & af-
fectu accipe corp⁹ d̄lecti dñi dei tui dignatis ad te
venire. **E**go sum q̄ vocavi. ego iussi fieri. ego supple-
bo qđ tibi deest. veni & suscipe me. **T**u grām deuoti-
onis tribuo gr̄as agē deo tuo. nō qđ dign⁹ es s̄z qđ
tui misertus sū. **S**i nō habes s̄z mag⁹ aridū te sent⁹
insiste orōi. ingemisce & pulsa. nec desistas donec me
rearis micā aut guttā gr̄e salutaris accipe. **T**u mei
indiges nō ego tui indigeo. **N**ec tu me sc̄ificare ve-
nis sed ego te sc̄ificare & meliorare venio. **T**u venis
vt ex me sc̄ificerę & mihi vniar̄: vt nouā grām reci-
pias & de nouo ad emēdatōez accēdar̄. **N**oli negli-
gere hāc grām. sp̄ p̄pa cū om̄i diligētia cor tuū & in-
troduc ad te d̄lectū tuū. **O**ptet aut̄ vt nō solū te p̄-
pares ad deuotōem an̄i p̄munionē s̄z ut etiā te solici-
te & fues in ea post sacramēti p̄ceptōez. **N**ec minor
custodia post exigil q̄s deuota p̄paratio pri⁹. **N**ā bo-
na postmodū custodia optima iterę ē p̄patio ad ma-
iore grām & seqndā. **E**x eo q̄ppe valde indispositus
q̄s reddit̄ si statim fuerit nūmis effusus ad exteriora
solacia. **L**aue a multiloq̄ mane in secreto: & fruere
deo tuo. **I**pm̄ eīn habes quē tot⁹ mūd⁹ tibi auferre
nō p̄t. **E**go suz cui te totū dare debes. ita vt iā vltra
nō i te sed in me absq̄ om̄i solicitudine vinas.

Do, toto corde anima deuota xp̄i vñionē
in sacramēto affectare debz **L**a. xiiij

Liber quartus

q
Vis mihi det dñe ut inuenias te solū: et
apiam tibi totū cor meū: et fruar te sicut
desiderat anima mea. et iam me nemo de-
spiciat: nec vlla creatura me moueat vel
respiciat. sed tu sol⁹ mihi loqr̄is et ego tibi. sicut sol⁹
dilectus ad dilectū loq⁹ et amicus cū amico p̄iuari
Doc oro hoc desidero: vt tibi tot⁹ vniar: et cor meū
ab omnib⁹ creatis rebus abstrahā. magisq⁹ p̄ sacra cō-
munionē ac freq̄ntem celebratōem celestia et eterna
sapientiā. **A**b dñe de⁹ qñ ero tecū tot⁹ vnit⁹ et ab-
sorpt⁹: meiq⁹ totaliter oblitus. **T**u in me et ego ī te.
et sic nos piter ī vnu manere pcede. **V**tere tu es dilec-
tus me⁹ elect⁹ ex milib⁹: in q̄ placuit aīe mee habi-
tare oīb⁹ dieb⁹ vite sue. **V**tere tu pacific⁹ me⁹ in quo
par summa et req̄es vera: extra quē labor et dolor et
infinita miseria. **V**tere tu es de⁹ abscōditus: et p̄siliū
tuū nō est cū imp̄is: s̄z cū hūilib⁹ et simplicib⁹ sermo-
tuus. **O** q̄ suauis est dñe sp̄is tuus q̄ vt dulcedinē
tuā ī filios demōstrares: pane suauissimo de celo de-
scendente illos reficere dignar⁹. **V**tere nō est alia na-
tio tā grādis que habeat deos appropinquātes sibi
sicut tu de⁹ nō ades vniuersis fidelib⁹ tuis: q̄b⁹ ob q̄
tidianū solaciū et cor erigēdū in celū tētribuis ad e-
dendū et fruēdum. **Q**ue ē em̄ alia ḡes tā inclita sicut
plebs xp̄iana. aut q̄ creatura sub celo tāz dilecta vt
aīa donata ad quā igredi⁹ de⁹: vt pascat eā carne sua
gl̄iosa. **O** ineffabil⁹ ḡra. o amirabil⁹ dīḡtio: o amor i-
mēsus hoī singulariter imp̄esus. **S**z qđ retribuaz
dño p̄ ḡra ista; p̄ charitate tā extimia. **N**ō ē aliđ qđ ḡ
tius donare q̄am q̄ vt cor meū deo meo totaliter tri-
buam et intime p̄iungam. **T**ūc exultabūt oīa interio-
ra mea cū p̄fecte fuerit vniata deo aīa mea. **T**ūc dicz
mihi si tu vis esse mecum ego volo esse tecū. **E**t ego re-
spōdebo illi. **D**ignare dñe manere mecum ego volo

libenter esse tecū. hoc est totū desideriū meū ut cor
meū tibi sit vnitū.

De quorūdā deuotorū ardenti desiderio
ad corpus xpī. **L**ap. **xviiij**

Duā magna mltitudo dulcedis tue dñe
quā abscōdisti timētib⁹ te. **O**n recordor
deuotorū aliquorū ad sacramētū tuū dñe
eūz maxīma deuotōe ⁊ affectu accedētiū: tūc sepius
i meipso p̄fundor ⁊ erubesco q̄ ad altare tuū et sacre
p̄mūnionis mēsam tā tepide ⁊ frigide accedo. q̄ ita a-
ridus et sine affectōe cordis maneo: ⁊ q̄ nō sum tota
liter accēsus corā te deo meo: nec ita vehēnter attra-
ctus ⁊ affect⁹ sicut multi deuoti fuerūt: q̄ p̄ nūmio d̄
siderio p̄mūniōis ⁊ sensibili cordis amore a fletu se
nō potuerūt p̄tinere: s̄z ore cordis ⁊ corporis piter ad
te dēi fontē viuū medullir⁹ inhibebāt suā esuriē non
valētes aliter tēperare nec satiare nisi corp⁹ tuū eūz
om̄i iocūditate ⁊ spūali auiditate accepissent. **O** va
ardēs fides eoz p̄babile existēs argumētū sacre p̄n-
tie tue. **I**sti em̄ p̄aciter p̄gnoscūt dñm suū i fractiōe
panis q̄z cor tā valide ardet i eis de ihu abulāte cū
eis. **L**ōge est a me sepe talis affect⁹ ⁊ deuotio: tā ve-
hemens amor ⁊ ardor. **A**sto mihi ppici⁹ ihu bone:
dulc⁹ ⁊ benigne ⁊ p̄cede paupi mēdico tuo: yl̄ inter-
dū modicū de cordiali affectu amoris tui i sacra cō-
muniōe sentire: vt fides mea mag⁹ p̄ualeat. spes ⁊
bonitate tua pficiat ⁊ charitas semel p̄fecte accēsa ⁊
celeste māna expta nūq̄ deficiat. **P**otēs ē aut̄ mise-
ricordia tua etiā grāz desideratā mihi p̄stare. ⁊ i spū
ardoris cum dies beneplaciti tui aduenerit me cle-
mētissime visitare. **E**tenim licet tanto desiderio taz
specialiū deuotorū tuorū nō ardeo: tñ de grā tua il-
lius magni inflāmati desiderij d̄sideriū habeo orās
⁊ desiderans omniū taliz feruidorum-amatorum

Liber quartus

tuorum principem fieri. ac eorum scoto portio anumerari.

Dicitur gratia denotatis humilitate et suum per agat et acquisit. **Cap.** xv

Portz te denotatis gratia instanter querere: si desinenter petere. patienter et fiducialiter experitare. statiter recipe. humiliare et suare. studiose cum ea operari. ac deo tuis et modum supne visitationis donec veniat promittere. **H**umiliare principium te debes cum pacem aut nihil denotatis interi sentibus non nimium dehinc nec inordinate tristari. **D**at sepe deus in uno breui monito quod logo negavit tibi. **D**at etiam quoniam in fine quod in principio oratio largiri distulit. **S**i sp cito gratia datur et pro voto adesset non esset infirmo homini portabile. **P**ropterea in bona spe et humili patientia expectada est denotatis gratia. **T**ibi tamen et preciosis tuis imputa cum non datur vel etiam occulte tollitur. **M**odicum quoniam est quod gratiam impedit et abscondit. si tamen modicum et non potius grande dicat obiectum tamen bonum prohibetur. **A**ut si hoc ipsum modicum vel unde amoueris et profecte viceris erit quod petisti. **S**tatum namque ut te deo ex toto corde tradideris necham vel illud pro tuo libitu seu velle quiesceris. sed integre te in ipso posueris unitum te iueneries et pacatum. quod nil ita homini sapiet et placebit sic bene placitum diuine voluntatis. **Q**uisque ergo intentio suam simplici corde sursu ad deum leuauerit: sequitur ab omni inordinato amore seu displicentia cuiuslibet rei create euacuauerit: aptissimus gratiae principie ac dignus denotatis munere erit. **D**at enim dominus ibi benedictorem suam ubi vasa vacua iuenerit. **E**t quanto profectus quis in similibus renunciarerit: et magis sibi propter sui moris: tanto gratia celerius venit. copiosus intrat: et altius libet cor eleuat. **N**unc videbit et affluet et mirabitur dilatabilis cor eius in ipso. quod manus domini cum

eo: et ipse posuit totaliter in manu eius usque in seculum.
Ecce sic benedicte homo quod querit deum in toto corde suo nec in vanum accipit aliam suam. **D**icil accipiendo sacrata euachristia magna pmeret diuine unitatis grazia. quod non respicit ad propriam devotioem et solatorem sed ad dei gloriam et honorem.

Domine necessitates nostras christo apire et eius gratia postulare debemus. **L**ap. xvi.

Dulcissime atque amarissime domine quem nunc
 o deuote desidero suscipe tu scis infirmitate
 mea et necessitate quam patior in quatuor malis
 et vicissim iaceo quod sepe sum gravatus: temptatus turbatus et inquietus.
Duo remedio ad te venio. per solatorem et subleuandum te depcor. **A**d omnia sciente loqueretur cui manifesta sunt
 omnia interiora mea: et quod sol potes me perfecte solari et
 adiuuare. **T**u scis quod bonis idigeo pro omnibus: et quod pau-
 per sum in utilibus. **E**cce sto ante te pauperrimus nudus gratus
 postulans et misericordiam implorans. **R**efice churieta mea
 dicum tuum. accende frigiditatem meam igne amoris tui. il-
 lumina eccitatorem meum claritate presentie tue. **C**lerete mihi
 omnia terrena in amaritudinem. omnia guia et regula in paciam.
 omnia infima et creata in preceptum et oblationem. **E**rigere cor
 meu ad te in celum. et ne dimittas me vagari super terras.
Tu sol mihi ex hoc iam dulcescas usque in seculum. quod tu sol
 cibas et potas me: amor meus et gaudium meum: dulcedo
 mea et totum bonum meum. **U**ltinam me totaliter ex tua presentia
 accedas: obures: et in te trahimur: ut unius tecum effici
 ar spiritus per gratiam interne unitatis et ligamentorum ardentes a
 moris. **N**on patiar me inveni et aridum a te recedere sed
 opare mecum misericorditer sic sepius operaris es cum sanctis
 tuis mirabilibus. **Q**uid mirum si totus ex te ignescerem et in
 me ipso officerem: cum tu sis ignis spiritus ardens et nunquam defici-
 ens. amor corda purificans et intellectum illuminans.

Liber quartus

De ardenti amore et vehemēti affectu su-
scipiēdi xp̄m. **V**ox discipuli **L**ap. xvii

Cum summa deuotōe et ardēti amore: cū to-
to cordis affectu et feruore desidero te dñi su-
scipe. quādmodū multi sc̄tī et deuote p̄so-
ne in ḡmunicādo te desiderauerūt: q̄ tibi maxime i
sc̄titate vite placuerūt. et in ardentissima deuotōe fu-
erunt. **D**e² me² amor eternus: totū bonū meū. felici-
tas interm̄abilis. cupio te suscipe cū vehemētissi-
mo desiderio et dignissima reuerētia q̄s alīq̄s sc̄tōz
vnq̄s habuit et sentire potuit. **A**t lic̄z indignus suz
oia illa sentimenta deuotōnis habere. tñ offero tibi
totū cordis mei affectū ac si oia illa ḡtissime inflam-
mata desideria sol² haberē. **H**z et qcūq̄ p̄t pia m̄es
sc̄cipe et desiderare. hec oia tibi cū summa reuerētia
veneratōe ac intimo fauore p̄beo et offero. **N**ihil op-
to mihi refuare sed me et oia mea tibi sp̄ote et liben-
tissime imolare. **D**ñe de² meus creator me² et redē-
ptor meus cū tali affectu: reuerētia: laude et honore
cū tali gratitudine: dignitate et amore: cū tali fide: spe
et puritate te affecto hodie suscipe. sicut te suscepit et
desiderauit sc̄tissima mater tua gl̄iosa virgo maria
qñ angelo euāgelizanti sibi incarnatiōis misterium
h̄ūiliter et deuote respōdit. **E**cce ancilla dñi fiat mi-
hi fm verbū tuū. **E**t sicut btū p̄cursor tuus excel-
lentissimus sanctoz Johānes baptista i p̄ntia tua
letabundus exultauit in gaudio sp̄issancti. dñ ad-
huc maternis clauderef visceribꝫ: et postmodū cer-
nens inter hoīes ih̄m ambulante valde se h̄ūilians
deuoto cū affectu dicebat. **A**amicus aut sp̄osī q̄ stat
et audit eum gaudio gaudent ppter vocē sponsi: sic et
ego magnis et sacris desiderijs opto inflamari et ti-
bi ex toto corde meipm p̄sentare. **U**nū et oīm deuot-

torum cordiū iubilatōes ardētes affectus. métales
excessus ac supnales illuminatōes et celicas vīsōes
tibi offero et exhibeo cū omnibus fūtūbus et lau-
dib⁹ ab omni creatura in celo et in terra celebratis
et celebrādis p me et omnib⁹ mihi in orōem p mēda-
tis: q̄tenus ab omnib⁹ dignelauderis et in ppetuūz
glorificeris. **A**ccep̄e vota mea dñe de⁹ meus et desir-
deria infinite laudatōis et immense bñdictōis q̄ tibi
fūm m̄ltitudinē ineffabilis magnitudis tue iure de-
bent. **D**e c̄tib⁹ reddo et reddere desidero p singulos
dies et momenta tpm: atq; ad reddendū mecū tibi ḡ-
tias et laudes omnes celestes spūs et cunctos fideles
tuos p̄cib⁹s et affectib⁹ inuitō et exoro. **L**audēt te
vniversi populi: tribus et lingue: et sanctū ac mellis-
flū nomē tuū cū summa iubilatōe et ardenti deuo-
tōe magnificent. **E**t q̄cunq; reuerēter ac deuote al-
tissimū sacramentū tuū celebrāt et plena fidere recipi-
unt: grām et misericordiā apud te inuenire mereātur.
et p me p̄tōre suppliciter exorēt. **N**ūq; optata deuo-
tōe ac fruībili vnione potiti fuerint et bñ solati ac
mirifice refecti. et de sacra mēla celesti abscesserit. mei
paupis recordari dignentur.

Domino nō sit curiosus scrutator sacra-
menti. s; hūlis imitator xp̄i: subdendo
sensum suū sacrefidei **L**ap. xvij

Audēdū ētibi a curiosa et utili pscrutatōe
b⁹ p̄fūdissimi sacrū: si nō vis ī dubitatōis
p̄fūdū dmergi. **Q**ui scrutator ē maiestas
opprimet a glia. **P**l⁹ val⁹ de⁹ opari q̄s bō intelligere
pt. **T**olerabil⁹ pia et hūl⁹ inqſitio vītas: pata sp̄ do-
ceri: et p̄ sanas patrū sententias studens ambulare.
Beatā simplicitas que difficiles questionum relin-
quit vias et plana ac firma p̄git semita mādatorum

Liber quartus

dei. **M**ulti deuotōneꝝ pdiderūt dū altiora scrutari voluerūt. **F**ides a te erigit ⁊ sincera vita. nō altitudo intellectus neqꝫ pñuditas misterioꝝ dei. **S**i n̄ intelligis nec capis q̄ infra te sunt: quō p̄phēdes ea q̄ sup̄ te sunt. **B**ide te deo ⁊ hūilia sensum tuū fidei: ⁊ dabif tibi sciētie lumē. put tibi fuerit utile ac nccā riū. **Q**uidā ḡuiter tēptant̄ de fide ac sacramēto. s̄z n̄ est h̄ ipis imputādū. s̄z poti⁹ inimico. **N**oli curare: noli disputare cū cogitatōibꝫ tuis: nec ad īmissas a dyabolo dubitatōes respōde. s̄z crede v̄bis dei. crede sc̄is ei⁹ ⁊ pphetis: ⁊ fugiet a te neqꝫ inimic⁹. **H**e pe multū pdest q̄ talia sustinet dei seru⁹. **N**ā infideles ⁊ pctōres nō tēptat q̄s secure iā possidet. fideles aut̄ deuotos varijs modis tēptat ⁊ vexat. **P**erge ḡ cū simplici ⁊ indubitate fide: ⁊ cū supplici reuerētia ad sac̄m accede. **Q**uidqđ intelligere nō vales: deo oī potēti secure īmitte. **N**ō fallit te de⁹: fallit q̄ sibi n̄ miū credit. **G**radit de⁹ cū simplicibꝫ reuelat se hūlibꝫ. dat intellectū pñul. apit sensum puris mētibꝫ et abscōdit grāz curios⁹ et supbis. **R**atio hūana debil̄ est ⁊ falli p̄t: fides aut̄ ya falli nō p̄t. **O**is rō ⁊ natura lis īuestigatio fidem seq̄ debz nō p̄cedere nec īfringere. **N**ā fides ⁊ amor ibi maxime p̄cellūt ⁊ occultis modis in h̄ sc̄issimo et supercellētissimo sac̄o operant̄. **D**eus etern⁹ ⁊ immēlūs infiniteqꝫ potētie fac magna ⁊ inscrutabilia ī celo ⁊ ī terra. nec est īuestigatio mirabilū operz eius. **S**it alia essent opa dei ut facile ab hūana rōe capentur: nō essent mirabilia nec ineffabilia dicēda.

ExPLICIT liber q̄rtus ⁊ ultim⁹ de sac̄o altaris
Fratis Thome de kepis de imitatōe christi ut de
tēptu mūdi deuotū et utile opusculū finit feliciter

Folium LXXVII

Incipit tractatus de meditatioe cordis magistri
Johannis gerson Capitulū I

Editatio cordis

mei in pspectu tuo sp **Felix** certe
q cū ppheta p̄t ex sentētia dicere
ybum istud deo. **Sed** videamus
in primis qd sit meditatio cordis
nō p carnali solo sed spūali corde. **E**t aut̄ medita-
tio v̄hemēs cordis applicatio ad aliqd inuestigan-
dū et inueniendū. **E**t hec applicatio fortis habet dis-
ficultatē que qñq̄ maior est qñq̄ minor. **D**o ut itel
ligat̄ presupponat̄ ex credit̄ et ab experientia cor no-
strū p̄ditū esse et tres habere species oculorū. oculos
sc̄z mētales: rōnales et sensuales. **E**t ex illis est vtro
biq̄ vnius oculū in cognitōe aliū in affectōe. **F**unda-
tur hec distinctio i altera q̄ dicimus hoīem habere
portionē seu faciē ratōis duplīcē. quaz supior̄ etiē
ad leges eternas: altera ad tpales. neutra tñ in actu
suo dependet ab organo corpeo. **S**ub istis est rō de-
mersa corpori q̄ sensualitas appellaſ. **P**rimus oculo-
rum vocat̄ ab alijs oculū mētis. alter oculū rōis. ter-
cūs oculus corporis.

Capitulum ȳ

Verat ab initio bene p̄diter rōalis nature ta-
lis ordo ordinisq; trāquillitas q̄ ad nutuz
et mez imperiū sensualitas rōi inferiori et i-
ferior rō supiori fuietbat. **E**t erat ab inferiorib; ad
supera. p̄nus et facil' ascēsus faciēte h̄ leuitate originalē
iusticie subleuātis sursum corda. q̄m admodū natu-
raliter ignis sua leuitate sursuz feret. **A**lt vero postq;
aduersus dñm supmū ingrata p̄ditio demeruit au-
ferri iusticiā hāc originalē subintroit pond̄ guissi

81a

De meditatōe cordis

mū pcomitās pctm̄. qd̄ miserā t captiuatā animam
trahere nō cessat ad infima tanq̄s circūligata sit funi-
bus catherinis t ppedib⁹. vincta in mēdicitate t fer-
ro. **S**icq̄ mirabili īmo miserabili p̄fusioē facta est
ordinis prioris puersio q̄ in hoē sic merso tenebr⁹
t carcere ceco: p̄turbat⁹ est in ira triplex vtriq̄s ocu-
l⁹ p̄ impfectōem in sensualitate. p̄ obnubilatōe i in-
feriori rōis portōe. et p̄ quandā excecatōem in supi-
ri rōis portōe

Capitulū iiii.

Abemus ecce causam primā difficultatis:
quā in meditatōe sentimus. quā in habēdīs
sq̄ ad dñm oculis expinur. **F**acit h⁹ penalis
illa grauedo deorsum īgiter impellēs. quēamodū
videre est sensibilter in aqductu: q̄ tota facilitate de-
fluit in ima. **C**ontineat autē vel sursum leuat nō nisi
cū violetā. **N**ō aliter cor ad infima pnij leuiter ef-
fluit hac illacq̄s veluti sine retinaculo v'l labore. qm̄
facilis descelus auerniait poeta. **S**ed renocare ḡ-
dū superasq̄ euadere ad auras h⁹ op⁹ h⁹ labore est.

Capitulū iiii.

Erscrutemur p̄seq̄nter ex pdictis naturam
p̄ seu pprietatē meditatōis: qm̄ et hocipo q̄s
necessaria nobis ad deū tēdentib⁹ existat vi-
debimus. **D**icimus autē et repetim⁹ q̄ meditatio ē
fortis t vehemēs applicatio vel attētio animi ad ali-
qd̄ īuestigādū vel īueniēdū fructuose. **A**ddimus
fructuose ne meditatio h̄gat aut ī substitōem aut ī
curiositatē: aut ī melācolicā stoliditatē. **D**icam⁹ er-
go p̄plectētes q̄ meditatio ē vehemēs t salubrī ani-
mi applicatō ad aliqud̄ īuestigādū v'l expimētāliter
p̄gscēdū. **P**onim⁹ h⁹ vltimū ppter naturā ipi⁹ affe-
ctōis q̄ diuersa sortis noīa pportōnā ad p̄ditōz co-
gnitōis. **N**ō em̄ pt aliter affectio p̄gsci q̄s expimēta-

liter ab eo q̄ p̄ ea afficit. Quā expimētale affectōnis cognitōez nō p̄t eā habēs in altez ybis q̄buslibz in fidere nisi silz affect⁹ sit alter ille. Om̄ sol⁹ nouit p̄ ut in apocalipſi ſcribiſ q̄ accipit. Propterea vocat māna abſcōditū. Exemplū eſt pſpiciū in illo q̄ nouit dulcedinē mellis ſolū p̄ doctrinā. ſicut medic⁹ san⁹ noſcit infirmat⁹ dolorē. Nec aut̄ dulcedo a gustante hic dolor ab egrotatē aliter z lōge cognoscunt̄.

Capitulū v

Ex pēdam⁹ ex his q̄; pſuide ſenſerit ppheta p̄ boī naturā meditatōis dū ait. In meditatōne mea exardescz ignis. Ultrūq̄ em̄ amplex⁹ ē z luīm̄ in intellectu: z ardorē in affectu. Quā yō ſit difficile q̄ ignis deuotiois ſpūalis exardescat flatu meditatōis fiet notū cōſideratib⁹ ignē materiale dum q̄rit a lignis aqſis viridib⁹ luto reſpersis elici. Suffla quantū potes: itez atq̄ itez multo conatu reſuffla. emerget plūmus ab initio ſum⁹ z turbās o/ culos. vix emicabit ſcintilla q̄ mor euaneſcet. Difp ges forſitā irat⁹ z geſta pri⁹ ligna ſi nō i lōganimitate pſtiteris. quā lōganimitatē appellam⁹ hic meditatōem aut meditatōi zūgendam.

Capitulū vi

Eminim⁹ aliq̄ nos ſcripſiſſe doctrinas v̄k m. industrias nedū latino fz z gallico fmōe ſu p hñda meditatōne tali:licz fortassis vtere muralijs termis i tractatulo de mūtica theologia: pte ea q̄ p̄xim ei⁹ docz. z i altero de mōte z tēplatōis edito: alteroq̄ ſurſuz de mēdicitate ſpūali z pilato. Deniq̄ tāta repit diffiſtas: tāta p diuersitate boīn varietas in practicādo doctrinā vere ſcteq̄ meditatōis q̄ an ſilere vel aliqd ſcribere z ſulti⁹ ſit. videor egomet mibijpi qñq̄ ſub dubio hicinde mente fluſtuare.

Capitulū vii.

De meditatōe cordis.

Ulm em̄ recogito q̄ absq̄ meditatōis exer-
cito null⁹ secluso dei miraculo speciali ad
pfectōez pteplatōis dirigit aut puenit. nul-
lus ad rectissimā tpiane religiōis normā vir se ppo-
nit audeo zelās ardeoq̄ studiū sctē meditatōis sua-
dere. **A**it vō dū totiēs exp̄? picula sedulus recogito
difficultatē r arduā raritatē puenedi q̄ trahere me-
ditatio nūt̄ ego q̄si torpēs r stupid⁹ efficioz. **N**uesi
erit aliq̄s q̄ pacto sic eueniat qd̄ nūmiz freqnter exp̄
tū est: vicz vt p̄tigat studiū meditatōis pueri dilā-
biq̄s in morbū melācolice passiōis. ppter immodes-
ratōem vel ppter supbiā dari i reprobū sensuz dy-
bolice illusiois.

Capitulū viij

Anuducam⁹ exēplis id qd̄ dicim⁹. **S**cim⁹.
m vīnū in iocūditatē r hois salutē p̄ditū esse.
Sic em̄ scriptura: sic rō loq̄. **V**idem⁹ tñ ex
abusu potatiū p̄ftim dū febriū discrasia laborat q̄
pot⁹ vini alioq̄n salubr⁹ causat v̄l egritudis augm̄
tū v̄l maniā r furorē aut q̄nq̄ mortē. **N**os aut̄ filios
oēs adā q̄s egrotos: q̄s febcitātes esse pessimis anīe
febrib⁹ negauerit: q̄b⁹ v̄tūk̄ i nausēā r amaritudinez
optima diuīoꝝ eloq̄oꝝ v̄ba: q̄b⁹ i fel̄ pueri suauis
sim⁹ dūn̄ v̄bi panis. **N**eū miseris nos: heu q̄s ex i-
tima p̄sideratōe talis miserie p̄clamauit apl̄s. **I**nse-
līx ego hō q̄s melibabit de corpe mortis b⁹. **S**ub-
dit. **H**ra dei p̄ ih̄m xp̄m

Ca. ix

Clid agim⁹ g. qd̄ abim⁹ p̄cipites p̄ abrupta
q vicioꝝ. **I**bim⁹ ne p̄ desideria cordis nr̄i
r i adinuētōib⁹ nr̄is pessimis despaci sine le-
ge sine freno sine ordīe. **N**ūqd̄ sufficiēt nob̄ cogitati-
ones īstabiles: sordide fluxe: somnioq̄z simillime: q̄
nō p̄solatōem vel edificatōem allature sunt. fz deso-
latōem mesticiā et ruinā oblectantibus se in eisdem

Foliū LXXIX

Respondebam neq; id fieri debere. sed ad sit discre
tio moderatrix in oībꝫ quā nō securi? h̄e post diuī
nā grām poterim? q; p sedulū et secuꝫ alterius expti
nosq; diligētis et agnoscētis p̄siliū

Lapitulū xi.

Lamat Aristoteles voce expientie loquēs
q; ars et virtꝫ sunt circa difficultia: vt ars p̄/
gendi: ars scribēdi. ars citharizādi. virtꝫ ca
stitatis: virtus fortitudis. virtus sobrietatis. Hoc ve
ro sic intelligēdū est q; ab initio virtus et ars multas ī
acq̄sītōe sua patiunt difficultates. dū v̄o fuerint ac
q̄site facilia sunt eis oīa. Pingit faciliter pictor exer
citus in arte. sic de scriptore. sic de citharizāte vi
demus. ita vt diceret idē Aristo. q; ars p̄fecta nō de
liberat. tā sibi facilis est actus suis

Lapitulū xi.

Vnamur ista p̄patōe dū de meditatōe loqui/
mūr. Attēdamus q; in trahēdo passim line
as picture vel scripture difficultas nulla est
sicut nec in discussiōe dīgitōe p̄ cithare cordas. In
uenimus sīlꝫ in cogitatōe. Nō em̄ difficulter aut la
boriose nūc h̄ nūc illud. put̄ occurrit cogitat̄: sī q;
nullꝫ inde resulter effectꝫ vides in sic pingēte. sic scri
bente: et sic chitarizāte. ita neq; p̄slus in sic cogitat̄:
īmo cū se talibꝫ cogitatōibꝫ vagis oblectauerit: ut
dicit Seneca tristis remanebit. Porro laboriose:
studiose et attētissime cū mira tarditate p̄gēdo: scri
bēdo et citharizādo fit qñq; vt bñ et celeriter ista fiāt

Lapitulū xii.

Vorsum ista: Hūmirū ut ostendam? quēad
modum de cogitatōne nullus vnq; pficiet
aut emerget in meditatōem: quanto minus
in ḥtemplatōem. Ex meditatōe vero que sumiam
h̄ difficultatē si bona fide. simplici corde: et discreta

De meditatioe cordis

diligētia exerceat: pueniemus ad hāc pfectōeꝝ q̄ abs
q̄ vlla difficultate fiet apud nos fructuose: qđ sum
mo meditatōis studio ḡrere voluim⁹. Ita deniqꝫ
trāsibit meditatio in pteplatōnem. Non em̄ differt
meditatio a pteplatōenī penes facile ⁊ difficile. q̄
niam vtrobiqꝫ est fructus aliter q̄ in cogitatōe

Capitulū xiiij.

Esribit autē pteplatio q̄ est liber ⁊ expedit
d̄ tus mētis intuit⁹ i res pspiciēdas vslq; q̄
diffusus. Et h̄ quo ad cōteplatōeꝝ q̄ respicit
intellectū. Porro q̄ ad cōteplatōem q̄ cōsistit in af
fectu ⁊ in praxi: describit eā. **H**ugo q̄ est p subleuante
mentis iubilū mors qđam carnaliū desideriorum.
Doc̄ est gustare q̄ suavis est dñs. **N**uē gustū seq̄tur
alia lōge cognitio q̄ fuerit intellectualis solū visio
vel qđam auditio p fidem aut p scripturā

Capitulū xiiij

Editabif ecce aliqꝫ gemens ⁊ suspirans vt
m̄ colūba. dicetq; cū ppheta. **M**editat⁹ sū no
cte cū corde meo exercitabar ⁊ scopebā spm
meū. **F**acit h̄ anxie difficulter ⁊ laboriose. recogitā
do nunc om̄s annos suos in amaritudine anie sue.
nūc iudicia dei q̄ sunt abyssus multa in celo sursum
⁊ in terra deorsuz: et ita de reliqꝫ circa que versatur
meditatis attētio vehemens: vt ea que meditat⁹ vel
cogitat limpidi⁹ vel firmius in affectū suum trahat
Efficiet tandem vt hec oīa tanta facilitate recogitet et
sapiat q̄ facilis est ip̄a cogitatio. **D**oc̄et nos exēpla
pdicta si dubitamus. Nō em̄ plus laboris h̄z scri
ptor pictor ⁊ citharista bñ agendo qđ optime didi
cerit: q̄ vagus ⁊ vanus aliqꝫ ab initio discurrens si
ne arte ⁊ ordine p lineas picture v̄l scripture: aut p
cithare cordas

Capitulū xv

Dendum est ad pmissa nihilomin? qd vix
a est aliq? ita pfectus in arte sua quin assidue
possit ad aliq? v? cognoscenda v? ag?da pficere
qlia necesse est vt nō habeat cū labore. **M**ulto magis
h? vez est in ipa de q? loqmur meditat?e q? nouos ve
ritatis aut deuot?is fet? ingiter parere studet. **S**z
nō deest pturit?is dolor pppter illud maledict? sp?/
aliter intellect?i. **I**n dolore paries filios tuos. **N**ō
meminit tñ p?llure pppter gaudi?i. q? natus ē sibi no
ius cognit?is et affect?is sancte fetus in animi sui
mundum

Capitul?i xvii.

Clenit aut? ab initio freqnti?: vt dñ aliquis
n?d? purgatus a vicijs satagit meditari ut
col?ba meditaf quasi vet? simea dolos et
dia. **M**editatur sicut canis rabiosa fil?tia rodens
iuxta verb? satirici. **M**editaf quasi sordida sus dñ
sedissimas in animo p?lat reuersatq? cogitationes.
Quid porro de blasphemie spiritu: q? abominabil
q? horridus. **N**onunq? insurgit territ?as meditatz
loqns aduersus deu? sc?os sanctasq? ingentia q? nec
fari licet. **I**acuntur infidelitatis iacula. baratum
desperatois aperitur. experiment? quoq? manifestat
q? recte inserit sapies. **F**ili accedens ad seruitutem
dei p?para a?am tu? ad temptat?em. **S**ubiugens p
sidi? certissim? sta in timore. **H**uius em vir q? semp
est pauidus.

Capitul?i xviii.

Auidus vero semp quomo do beatus que
p reret aliquis dñ timor addid? timori. scrupu
lus scrupul?. pusillanimitas pusillanimitati
p?st cū n? adest assidue p?filiator: dux p?m?strator iti
ner? arti et recti. **S**i vo tal? q? rar? ē iu?et? forte fuerit

De meditatōe cordis

cū ocio nouū meditantē instruēdī q̄tū libuerit: felix
qđem erit ip̄e nou⁹ tyro. si tñ p̄tin⁹ absq̄ vlla trepi-
datōe patut est credere psilio. **H**o q̄tiēs bone ih̄i
q̄tiens hesitabit: et idē repetet itez iterū: q̄ q̄si falli re-
formidans q̄ret idē. **N**eniq̄z nō vteſ erga dāntē sibi
psiliū doctrina iacobi: q̄ est vt postulet in fide nihil
hesitās. **S**cripsi qđā sup hm̄i scrupul' in tractatu
lo de p̄patōe ad missam. aliq̄ silz de cautel' ī spiritū
blasphemie durissimū: aduersus quē remediu opti-
mū est p̄tēnere nec curare: q̄npotī ūridere. neq̄ sup
bis sollicite p̄fiteri nisi forsitan ī p̄cipio p̄ cautela
z h̄ndo psilio. **D**e scrupulis yo teneat̄ hec regula
q̄ aduersus eos agendū est si ita prudēs alīq̄s et ex-
ptus psiliator dictauerit: mādauerit aut iusserit. n̄
aget in hoc ī psiciam suā demeritorie: dū illā ad psiliū
sapientiōz p̄ rōis libertatē ab aīo suo mutat et de-
ponit q̄uis assidue sensualitatis remurmuratio for-
te sentiat̄. Alioq̄n nunq̄ fiet in pace deo loc⁹ cordis
Rursus aduertendū. qm̄ sicut dicēte Aristotele oīs
m̄ra p̄gnitio venit a sensu: itez necesse est omnē intel-
ligentē fantasmatā speculari. sic originaſ meditatio
nostrī cordis a sensibiliib⁹ que figurata sunt et colora-
ta. et ceteris accidentib⁹ tempis et loci circūmoluta.
Hinc sunt meditatōes cōscripte: hinc imagines pi-
cte v̄l sculpte: hinc generaliter fit illō psalmiste. **D**e
ditatus sum in oīb⁹ opib⁹ tuis. in factis manū tua-
rū meditabar. **N**ue vtiq̄ facta et oga sunt corporalia.
Ahibilomin⁹ d̄z assurgere meditās et ultra p̄gredi ve-
luti p̄ scalā aliquā ex visibilib⁹ ad inuisibilia: sic dīc
apl̄s. qm̄ inuisibilia dei ex his q̄ facta sunt itellecta
pspicunt̄. sempiterna q̄z vt̄ ei⁹ et diuitias. **P**ropte-
rea docēs nos a corporib⁹ ad spūalia mīgre dicebat.
Et si xp̄m fīm carnē p̄gūim⁹: nūc tñ fīm carnēnō co-
gnoscim⁹.

Lap. xviii.

Duertendū ḥo q̄ meditatur⁹ duplexes in
 a ter ceteras tēdunt̄ insidie. vna dū petūt̄ p̄si
 liū sup̄ occurrētib⁹ scrupul⁹ i meditatōe sua
 p̄sertim m̄lier a viro. Altera dū sunt̄ i actu medita-
 tōis. Fit i p̄rio casu crebri⁹ ⁊ leui⁹ q̄s a multis credi
 p̄t agglutinatio q̄dā aīoz velata pallio sctē deuote
 q̄s dilectōis: q̄ p̄rio p̄fabulatōib⁹ sub typō q̄rēdi p̄si
 liū q̄rit̄. dehinc anima veluti p̄fricata calescit: ⁊ sensim
 igne ceco carnal⁹ amoris carpit̄ ⁊ vr̄t̄: nec intelligit̄
 primo donec tādē ad risus leues: ad facetos blādos
 q̄s gest⁹ p̄uetū est. Auertat de⁹ a seruis suis id qđ re-
 liquū silem⁹. Timeo inq̄t̄ apl̄s: me dū sp̄n ceperitis:
 carne p̄sumam̄. Scripsi iā pl̄ies talia p̄seq̄nter ad
 Augustinū noīatim in tractatulo de p̄batōne spiri-
 tuū. Incurrūt̄ alid piculū meditātes: dū i solis fan-
 tasij̄s: dū sol̄ imaginib⁹ corpeis se tradūt̄: ⁊ toto cor-
 de vehemēter incūbūt̄. Fit p̄inde q̄ meditās dū trā-
 sire satagit i p̄teplatōem collabat̄ ad melācolicam
 seu fantastīca lesiōez. ita tādem ut ī imagines itez
 satas ī īmaginatīna vtute p̄ rebo ipis exteriorib⁹
 accipiat. Et sicut enenit i somniātib⁹ dū dormiūt̄. n̄
 aliter istis i vigilia p̄tingit q̄z k̄ba ⁊ opa nullā inter-
 se connerctionē. nullū ordinē seruat̄. vbi neq̄s est prin-
 cipiū neq̄s finis. vbi sicut vulgo d̄r. neq̄s est caput ne-
 q̄s cauda. sed de gallo fit salt⁹ ad cignū: ita ut vigilā-
 tes somniare videant̄. Norro timēt̄ nō timēda. spe-
 rant̄ nō sperāda. Nūc gaudio dissoluunt̄. nūc subi-
 to merore tabescut̄. Quales egent ampl⁹ somēto so-
 cratis q̄s monitōe sapiētis.

Tractatul⁹ venerabilis mḡri Johis Ber-
 son de meditatōe cordis: Argētine imp̄ssus
 p̄ Dartinū flach Anno domini. M. cccc.
 lxxvii. fuit feliciter

85a

go fr: Egidius Wäschl Dcccvi
librum Joannem Schwarzenbach evam
d perpetuaz memoriam. Anno salutis 83.
Honem b:

terrib; sustib; primitib; probatis ut am
miae nitor; celi coruscas sunt. **N**unc
merhabat capite trinitat' angulam ex
econatus. **H**ic in cel' nunc ill' ignis
mib; fulges plu' i m' ornatus. **N**unc
asice tuis reliue sole captivos balbi
Quo nos auxilio educ de ente felici
gaudimono. **Q**uo nunc no're at sensi
us instantes laudib; **P**ost met' i nte
r' iungantur in cel' Ewang'. **S**i quis
xp' dñm. **S**c' **O** scimus t' dñm sollemp
niter' p'g'ri i' ita festinatae h'c v'l
i'us' b'ndit p'ontificas sup' de me
s' ut p'li sacra sc' i' mist' i' u'elis regi
ita i' u'itam i' c'ca remun'at' em
ent' te lagiente lucernar' p' op'li
e qui nos p' deliq'at' u'or' faci'ndi
as. tuos sacramentos expias p'li